

חוקי הנוער בישראל-רקע הסטורי וחקיקה מואצת

(מתקופת המקרא ועד תיקון 14)

הילה בן ברוך-סיני¹ וסוזי בן ברוך²

תקציר

המאמר יסקור התפתחות הסטורית תהליכית במעמד הילד בהליך הפלילי, גישות ותפיסות משתנות המשפיעות על חוקי הנוער בישראל ובעולם, יגע בהתלבטות בין הליך ענישה להליך שיקום קטין המעורב בפלילים וירחיב על הקטין בהליך הפלילי מתקופת המקרא, ימי הביניים דרך חקיקת נוער מתקופת המנדט, נציין החוקים שנכנסו במסגרת חקיקה מואצת בשנים האחרונות בהשפעת האמנה הבינלאומית לזכויות הילד ועד תיקון מס. 14 לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), 2008. תיקון חוק זה, הידוע בכינויו "מהפיכה חקיקתית" גורם למערכת אכיפת החוק השקעת זמן רב במעטפת חקירתו של הקטין, הליך מעצרו, הובלתו, הפרדתו בתאי המעצר והמאסר, בהליכי שפיטתו ומאסרו ואף נוגע בהליך וועדת השחרורים של קטין. תיקון חוק שני במחלוקת.. המאמר ילווה בפסקי דין .

מבוא

מראשית הקמתה קבלה על עצמה מדינת ישראל לדאוג לקטינים לרווחתם, לחינוכם ולהקנותם התנהגות שומרת חוק. זוויט ראייה (מיוחדת) זו רואה בכישלוננו של נער את כישלונה של המדינה ולכן, על מוסדות המדינה לכוונו ולהנחותו. על בסיס תפיסתה, קטין עבריין הינו תוצאה של נסיבות שאם ניתן יהיה לשנותן בהצלחה, אזי, ייפתח בפניו חלון הזדמנויות שישבו למעגל החיים הנורמטיבי. הנחת העבודה היא ששילובו של הקטין ומניעת כניסתו ל"רשימת העבריינים", תועיל לחברה אשר תרוויח אזרח שלא יהווה נטל עתידי עליה. אי לכך, שמה לה מדינת ישראל את הקטינים כיעד חינוכי-חברתי-טיפולי-חקיקתי. (ס. בן ברוך, 2009)

נגזרת של תפיסה זו באה לידי ביטוי בחוקי הנוער בישראל. שני חוקי הדגל הינם: חוק הנוער טיפול והשגחה, התש"ך-31960, המגדיר, בין השאר, איסור פרסום (אפילו ברמז) פרטיו של קטין המעורב בפלילים (סעיף 24א) - "הגנת קטין מפני פרסומים מזיקים" וכן, הגדרת "קטין נזקק" (סעיף 2 לחוק), אשר אחד ממאפייניו הוא קטינים מתחת לגיל 12, אשר ביצעו עבירות ואינם נושאים באחריות פלילית: סעיף 34' לחוק העונשין, 1977: "מי שטרם מלאו לו 12 שנה,

¹ הילה סיני- סיימה לימודי קרימינולוגיה וסוצ. בבר אילן תואר ראשון ושני במשפטים, קרית אונו.
² סוזי בן ברוך-קצינת נוער ארצית במשטרת ישראל בשנים 1998 עד 2007. כותבת ומנחה הנחיות המשטרה, מובילה שינויים משמעותיים וכותבת תוכנית אס"א. (מערכתית והוליסטית ראשונה מסוגה ו) אשר הביאה לירידת פשיעת הנוער בישראל.
³ "פקודת העבריינים הצעירים", חוק מנדטורי, 1937, חילקה את חוקי הנוער לשניים: חוק הנוער טיפול והשגחה, התש"ך, 1960, הינו חוק סיעודי אזרחי שמקורו בסעיף אחד ב"פקודת הצעירים העבריינים" המנדטורי, 1937. (ב) חוק הנוער שפיטה, ענישה ודרכי טיפול, הוא למעשה חידוש של "פקודת העבריינים הצעירים", תוך שינוי והתאמה לפקודה הישראלית ב1971.

לא ישא באחריות פלילית". חוק הנוער השני הוא: שפיטה, ענישה ודרכי טיפול, התשל"א – 1971, (חוק הנוער שעד"ט) שחל על קטינים בגיל 12 - 18, החשודים בביצוע עבירה ונושאים באחריות פלילית. חוק זה החליף את פקודת העבריינים הצעירים (סעיף 48 לחוק הנוער שעד"ט), ובא ליחד שופט לנוער, סעיף 2 לחוק הנוער שעד"ט, מנגנון שיפוטי ודרכי ענישה שונים לנוער עבריין לעומת עבריינים בגירים. כזה הנותן עדיפות לפן טיפולי-שיקומי של קטין המעורב בפלילים.

ב- 31 ביולי 2009 עבר החוק תיקון: תיקון 14 לחוק הנוער שפיטה, ענישה ודרכי טיפול התשס"ח 2008, תיקון זה, המכונה "מהפיכה חקיקתית" - הוסיף נתח נרחב לזכויותיו של הקטין ומנגנוני הגנה המוענקים לו במהלך ההליך הפלילי (סעיף 1א) לחוק הנוער שעד"ט). תכליתם של חוקים אלו ליצור דרכי טיפול, ענישה ושפיטה ייחודיים לנוער, כדי למנוע את תיוגם (שוהם, רהב ואדד, 1987) והידרדרותם לעבריינות.⁵

דפוס חשיבה זה הינו תולדה של תפיסות וגישות שונות שהלכו ותכפו עם השנים. תפיסות שהשפיעו על מרבית המדינות בעולם המערבי ועל מדינת ישראל בד בבד עם ה"תגלית" ההולכת ומתפתחת שילד הוא אדם עם זכויות!!! דפוס חשיבה המושפע מה"אמנה לזכויות הילד" (1989) 6 והמובע היטב בבתי המשפט לנוער בהדגישו:

השופט ט. שטרסברג כהן בע"פ 00/9090 בעז שניידרמן נ' מדינת ישראל: "האינטרס של המערער בשיקומו אינו רק אינטרס של העבריין ואינו רק פועל יוצא מנתינת הדעת על נסיבותיו האישיות לטובתו הוא, אלא זהו אינטרס ציבורי ממדרגה ראשונה. עניינו של אינטרס זה הוא, לתת סיכוי למי שנכשל בעבירה בנסיבות כבעניינו לחזור לחיק החברה ולהשתלב בה כאדם נורמטיבי. הסטיגמה הדבקה בהרשעה, עלולה לפגוע בכך." לשם כך, יש לנצל הזדמנות, שהיא אולי בלתי חוזרת, לשנות את דרך חייו של הצעיר לטובה וזאת לצד:

כבוד השופט שיינפלד⁸: "אולם, אינטרס הציבור ושיקולי השיקום אינם סותרים זה את זה וביהמ"ש מציב לעצמו כמטרה איזון נאות בין השיקולים השונים וזאת בהתחשב בנסיבותיו המיוחדות של כל מקרה". השופט מציין את היותו של ביהמ"ש אבן המשקולת בנקודת איזון לא פשוטה זו שכן, "בשעת הצורך" עליהם להחליט החלטות קשות הכוללות ענישה חמורה לצד דרכי שקום וטיפול.

החקיקה והמדיניות המתייחסות לקטינים עוברי חוק מושפעות משתי גישות: הגישה

העונשית והגישה הטיפולית. מדיניות פתיחת פ"א (פרטי אירוע- תיק פלילי) - מתייחסת לגישה

⁴ זהו פומבי כעבריין. תגובה חברתית על הפרת נורמות. היוצרת תווית, סטיגמא שתביא לתייגם כעבריינים ואז יסגלו לעצמם התנהגות עבריינית. נבואה המגשימה את עצמה. "סנדרום פגמליון".

⁵ דברי הסבר לסעיף 26 להצעת חוק הנוער שפיטה, ענישה ודרכי טיפול, תיקון מס' 14 מאתר justice.gov.il

⁶ האמנה לזכויות הילד, או"ם, 1989.

⁷ ע"פ [עליון] 9090/00 בעז שניידרמן נ' מדינת ישראל 22/02/2001

נשיא ביהמ"ש לנוער בשנים: 2002-2007. רואיין למאמר זה על מדיניות השיפוט בעיניו, על האם נשתנה משהו עקב תיקון 14 לחוק הנוער שעד"ט, לטענתו, שינוי מועט ביותר כי מדיניות ביהמ"ש לנוער של שקום לפני ענישה דומיננטית כשהיתה.

העונשית והמרתיעה, ואילו מדיניות פתיחת ט"מ- טיפול מותנה (אשר משנת 1983 עד שנת 2007 כונתה אי תביעה), קשורה לגישה החינוכית, שיקומית, רווחתית, טיפולית, הבאה למנוע תיוג של הקטין. גישה זו מודגשת בהנחיית מחלקת חקירות של משטרת ישראל מס' 03.300.56: "הימנעות מתיוג קטינים כעבריינים בעבירותיהם הראשונות". ההנחיה מדגישה את חשיבות אי תיוג העבריין הקטין גם בפן של אופן לבוש וציוד אנשי המשטרה העוסקים בנוער, למניעת זיהויים כאנשי משטרה, מה שעלול לתייגו כעבריין ולהפריע לאפשרויות שיקומו ולמתן הזדמנות שנייה להשבתו לקבוצת השווים, חבריו. (אדד, 1981).

שתי הגישות (ענישה ושקום) מגיעות לצומת דרכים מעניינת עם חתימתן של מרבית המדינות החברות באו"ם (להוציא ארה"ב וצ'ילה) על האמנה לזכויות הילד, 1989. אמנה שאושרה ע"י מדינת ישראל בשנת 1991.

בעשור האחרון, במדינת ישראל, בהשפעתה של אמנה זו התחוללו שינויים ואף רפורמות מרחיקות לכת בהתייחס לקטינים בכלל, לנפגעי עבירה ולקטינים בהליך הפלילי (עוברי חוק). לדרישת קיומה חברו יחדיו קבוצות לחץ ממשליות וחוף ממשליות: המועצה לשלום הילד, הסגוריה הציבורית, "וועדת קרפ" 10 "וועדת רוטלוי" 11 אשר הביאו לשינויי חקיקה, בחלקם מהפכניים ומצביעים על שינוי תפיסתי משמעותי. **דוגמאות לחקיקה חדשה:**

תיקון 14 לחוק הנוער שעדי"ט וכן תיקון מספר 3 לחוק מידע גנטי- חוק לזכותו של קטין לזהות הוריו הביולוגיים. שני חוקים הנחשבים למהפיכה חקיקתית – משמעותית.

בולטים גם שינויי חקיקה נוספים המהווים המשך הרחבות לחוק הגנת ילדים 1955, להגנתו של קטין המעורב בעבירות מין והתעללות: החוק להגנה על הצבור מפני עברייני מין (2006), חוק סיוע לקטינים נפגעי עבירות מין או אלימות (2008), תיקון 4 לחוק למניעת הטרדה מינית (2007) ותיקון 4 לחוק ההתיישנות (2007).

כמי שעוסקות בתחום החקירות והמשפט וחווות שינויי חקיקה בנושא קטינים, שינויים הנכנסים בקצב מסחרר בשנים האחרונות, עדים אני לאמירות, תהיות ושאלות האם זו הדרך הנכונה? האם לא נסחפנו מידי? "האם לעיתים התביעה לזכויות הילד אינה פוגעת בטובת הילד?" זאת על רקע מדיניות של מדינה דמוקרטית אשר חרטה על דגלה אמירה של לקיחת אחריות על כל קטין בכלל והמעורב בפלילים בפרט. מדיניות הנובעת מהתייחסות הסטורית מחרידה של החברה לקטין המעורב בפלילים:

הקטין בהליך הפלילי-מבט הסטורי

מבט תהליכי בהתפתחות מעמד הילד בראייה היסטורית, מצביע על שינוי מהותי ממעמד של "חפץ" בידי הוריו ואחרים למעמד של איש, (אמנם קטן אך) יישות משפטית ברת זכויות ההולכות ומתעצמות עם השנים:

⁹ גישת התיוג- תפיסה פסיכולוגית- העבריין תועל לעבריינות, "נבואה המגשימה את עצמה, "תסמונת פגמליון".

¹⁰ וועדת קרפ-2005-1993 וועדה בין משרדית בראשות המשנה ליועמ"ש אשר שקדה על דיונים במשך 12 שנה. הגישה הצעת חוק ממשלתית הוכנסו לתוקף רק הסעיפים ללא עלות כספית, עם שינויים מסויימים בהשפעת המועצה לשלום הילד.

¹¹ וועדה בראשות השופטת סביונה רוט לוי שמונתה ע"י שר המשפטים צחי הנגבי, אייחד לה תת פרק מיוחד בהמשך.

בימי הביניים התקיימה הבחנה ביחסה השונה של החברה לקטינים. בתקופה זו בנות 12 ובני 14 (בנים) לא נשאו באחריות פלילית כי הם חסרים את "הכוונה הפלילית" שהיא הבסיס הקוגניטיבי (המנס ריאה) למעשה הפלילי (אקטוס ריאה). העונש המקובל בקרב ילדים שפשעו היה מלקות. שלא כמבוגר, ילד לא נענש בקיצוץ איברים ולא הוצא להורג בעוון גניבה. נמצא אפילו תיעוד רישומי להקלות בעונש גם לילדים שהיו מעורבים ברצח. (ש. שחר, 1990, עמ' 45, 47).

עם השנים, לצד ההתפתחות הטכנולוגית והמהפיכה התעשייתית מסתבר שמחצית האנשים שמתו בלונדון בין השנים 1730-1779 היו ילדים מתחת לגיל חמש. נתון קשה המובן על רקע עידן בו היה הילד חסר מעמד ואף נמכר כעבד על מנת ש"עלותו" תסייע לכלכלת בני משפחתו.

בשנת 1751- הורשעה אישה בשם אן מרטין בגין "גרימת נזק לרכוש הזולת" לאחר שניקרה עיניהם של ילדים, **שאינם שלה**, על מנת שיקבצו נדבות עבורה. **ההחמרה נבעה מכך שאינם שלה** וגזר עליה רק שתי שנות מאסר. בתקופה זו, בצל העוני הנוראי, הורים נהגו בילדים כברכוש פרטי ועשו בהם כרצונם. (ל. עדן, 2005).

החוק האנגלי כלל עשרות חוקים יחודיים של ילדים שדינם היה מוות בתליה. חוקים שהסנקציה עליהם משקפת הגישה הנהוגה, דאז, לילדים, לדוגמא:

בשנת 1748 – גז"ד מוות לילד בן 10 בגין גניבה בנימוק השופט ש"אי בצוע גז"ד זה יהווה סכנה לציבור". בשנת 1801- תליית נער בן 13 בגין גניבה. וכן, ב- 1808- תליית שתי אחיות בנות אחת עשרה ושתיים עשרה בגין שוטטות עם צוענים. המצב אף מחמיר עם התפתחות המהפיכה התעשייתית. לציין שבשנת 1814 נחקק באנגליה חוק נגד גניבת ילדים אך חוק זה לא מנע המשך מכירתם של ילדים ע"י הוריהם.

תקופת המהפיכה התעשייתית -בראשית המאה התשע עשרה, הפכה את ילדותם של הילדים לגיהנום. הם היוו כוח עבודה זול ונוצלו ע"י התעשיינים ככוח מניע למכונת התעשייה בהתפתחותה. בשני ספריו המפורסמים: אוליבר טוויסט (1838) ודיוויד קופרפילד (1850) היטיב צ'ארלס דיקנס (1812-1870) לספר על גורלם המר, העלוב והנדכא של הילדים אשר גם בריחה מבית יתומים אכזר מביאה אותם לחבורות רחוב המנצלות את ילדותם לצרכיהם...באין מושיע. במאה ה-19 נחקק חוק האוסר העבדת ילדים מתחת לגיל עשר במכרות פחם. (ל. עדן, 2005).

גם במאה הנוכחית, במאה ה-21, מדווח האו"ם על תופעה של עבדות בקרב ילדים מתחת לגיל 12 המועסקים באפריקה כעבדים. בשווקים בלאגוס, ניגריה ובחוף השנהב עדיין מוכרים ילדים כעבדים. הבנים בגילאי 8-12 נמכרים תמורת \$ 350 לעבודה פיזית קשה ומדווחים על התעללות פיזית, רגשית וגם מינית. הבנות נמכרות כמשרתות ומנוצלות גם מינית:

"אניה...סמוך לחופי מערב אפריקה ונושאת, לפי החשדות, ילדים המיועדים להימכר לעבדות. על סיפונה ממתינים, במצב קשה, 100-250 ילדים שמיועדים להימכר לעבדות כמשרתים וכעבדים במטעי...קיים שוק ילדים גלוי ונשים באות לקנות אותם כדי שיעזרו בעבודות הבית..."(הארץ, 7.04.2001).

בקרב היהודים - כפי הנראה, ההורים היהודים הושפעו מהנוכרים בקרבם שכנו ועונשי גוף כעונש חינוכי, אומץ על ידם. המדרש מאזכר התערבותה של האם כדי להציל הילד מידי

אביו... "פן יוסיף להכותו" (דברים, כ"ה, פסוק ג). גם הרמב"ם ואחרים נדרשו לאסור שימוש בעונש גופני כאמצעי חינוכי.

בספר משלי י"ג, פסוקים י"ד-ט"ו, נאמר: "אל תמנע מנער מוסר, כי תכנו בשבט לא ימות, אתה בשבט תכנו ונפשו משאול תציל". משפט המנמק חשיבות עונש גופני למטרה חינוכית. השפעת היהודים מסביבתם באה לידי ביטוי גם בהקרבת קרבן ילדים למטרות פולחן. בתקופות קשות, במלחמות, בצורת ומגיפות, קורבן הילדים נחשב לאפקטיבי ביותר. בתו של יפתח הגלעדי לא מתנגדת לאביה כשרצה להקריבה קורבן (שופטים י"א, פסוק ל"ז), גם המלך אחז מעביר את בנו באש כ"תועבת הגויים" (מלכים, ט"ז, פסוק ג). גם תופעת נטישת הילדים עקב רעב ועוני, בתקופת בית שני, היתה ידועה וילדים אלה כונו "אסופים" בשל איסופם מהשוק בו ננטשו. דוגמאות נוספות המופיעות במקרא מעלות תהיות ומעוררות ספק לדימוי הסטריאוטיפי המחבק ומגן של ה"אמא היהודיה" המייחד את האם היהודיה לעומת הסביבה הנוכרית. (ש. שחר, עמ' 45).

התקופה המודרנית - עד המאה ה-18 לא הודגש ההבדל בין עולם הילדים לעולם המבוגרים. ילדות התלבשו בדומה לאימן, ילדים התלבשו ושיחקו בחברת מבוגרים, אלא שהמאה ה-19 הביאה עימה תעשיות מבוססות תרבות נוער, תרבות הכוללת אופנה, מוזיקה, בידור, השכלה, רפואה... הייחודיים לבני נוער. בעשור האחרון, עם האצת הקידמה וחשיפה לעולם הגדול באמצעות המסך הקטן, חשיפה לצד הגלובליזציה שהפכה את העולם לכפר אחד קטן, חלה תמורה מהותית בחיי ילדים ונוער (ובכלל):

"מה שמאפיין את האדם הצעיר זו – בחירת יתר. זה מכניס חלק מהנוער למצבים של חרדה, אי-וודאות, בשל ה"יתר" שהוא הולך להתמודד עימו". (א. טופלר, 1971). 12

תחת כותרת השוויון, האצת הקידמה וזכות ההשתתפות והבעת הדיעה, נוצרה חשיפה מואצת של תרבות חדשה. המדיה חושפת בפני הילדים עולמות שהוסתרו מהם בכוונה לשמור עליהם מפני פגעי הזמן, מה שמאלץ את המחוקק להזדרז בחקיקת חוקים שימנעו את פגיעתם: חוק הגנת הצרכן שתוקן והותאם לחינוך ילדים ואיסור על פרסום מוצרים המעודדים אלכוהול, סמים, סיגריות, הימורים (1991), איסור יצירת קעקועים ללא נוכחות הורה שיוודא את נקיין המקום וימנע משרלטנים לפגוע בבריאות ילדיהם. זאת לצד חוקים לשמירת זכויותיו שלו על פני הוריו: החוק לגילוי נגיפי אידס לקטין ללא ידיעת הוריו (1996) - חוק המהווה פירצת דרך בהעדיפו את זכויות הילד על פני זכויות הוריו.

חוקי הנוער במדינות נאורות ובישראל מלמדים על יחס דו-משמעי של הממסד, יחס הנע בין גישה שוויונית (ההולכת ומתרחבת) לגישה פטרנליסטית כלפי קטינים. **האמנה לזכויות הילד** (CROC (Convention on the Rights of the Child), שנכנסה לתוקף ב-1989 ואושרה על-

¹² הספר צפה פני העתיד בהציגו תובנה מהפכנית לזמנה. מציין שהעמיד צופן בחובו שינויים רבים ומהירים שאנשים רבים מתקשים ויתקשו להתמודד איתם. יותר מידי שינויים בפרק זמן קצר מידי. החברה התעשייתית תעבור מהפכה ותהפוך לחברה סופר תעשייתית והשינוי הזה יהלום באנשים. השינויים יהיו טכנולוגיים וחברתיים ויגרמו לאנשים רבים להמצא במתח נפשי ובלבול. **אלוין טופלר** התייחס גם לעודף האינפורמציה שהיא חלק מהלם העתיד.

ידי מרבית מדינות העולם, כולל ישראל (1991), בישרה הגעתה של תקופה חדשה. תקופה המשפיעה גם על החלטות בתי המשפט בישראל.:

בפס"ד 93/2266 פלוני, קטין נ' פלוני 13 ביהמ"ש אומר: "הפרת חובה מחובותיו של הורה כלפי המדינה, אלא משום הפרת החובה כלפי ילדו; המדינה מתערבת כשהיא נחלצת להגן על הילד (237 א-ב). כוחה של המדינה להתערב נעוץ בחובתה כ-PARENS PATRIAE להגן על אלו מאזרחיה שאינם מסוגלים להגן על עצמם (237 ב). מוסיף השופט שמגר בפס"ד את ס' 14 לאמנה לזכויות הילד: "המדינות החברות יכבדו את זכות הילד לחופש מחשבה, מצפון ודת". האמנה רואה בילד כבעל זכויות מתוקף היותו אדם. אין הילד "רכוש" הוריו, היכולים לעשות בו כרצונם, אלא אדם (אמנם קטן אך) בעל זכויות. למעשה, לראשונה מופץ מסמך משפטי, המקובל על מרבית המדינות בעולם (להוציא ארה"ב וצ'ילה), מסמך המבטיח זכויות אזרחיות כאלה שלא הוכרו בעבר, כגון: חופש הביטוי והזכות לפרטיות. החוקים והאמנה מתייחסים לגיל וקטינות כערך מושגי בסיסי:

בסעיף 40 (א) לאמנת האו"ם לזכויות הילד, צויין שעל כל מדינה לקבוע גיל מינימום לאחריות פלילית, אך לא צוין גיל מומלץ. ואכן, כל מדינה קבעה גיל להחלת האחריות הפלילית ודרכי טיפול שונות להתמודדות. גיל-הכוונה לגיל כרונולוגי שנקבע על ידי המחוקק כמעין נקודת ציון, חומת הפרדה בין קטין לבגיר ללא התחשבות ברמתו השכלית, בריאותו, רצונו או רצון האחראים עליו. לציין שגיל, יכול להוות תנאי חובה (אחריות פלילית), או תנאי לזכויות מסוימות (הגנה מפני התעללות גופנית ועבירות מין). ואילו קטינות¹⁴ נקבעת על פי חוקים היוצרים את סטאטוס הקטינות בהתאם למדיניות המשפטית המתחשבת בנסיבות ובצרכים חברתיים משתנים ולוקחת בחשבון שקטינות משפטית לא תמיד תחפוף את הקטינות הטבעית. (בן ברוך, 2011). לציין שמושגים בסיסיים אלה מושפעים מתפיסות וגישות חברתיות המשתנות בכפוף לרוח הזמן והתקופה של כל מדינה.

בדומה למדינות אחרות, גם ישראל, מדינה קולטת עליה, עדיין בשלבי התהוות חברתית, עוברת שינויים בתפיסות תיאורטיות וערכיות המשפיעות על דרכי ההתמודדות של כל הגורמים בעבריינות הנוער. (ג.חביב, ד.בן רבי, נ.ברנע, ג'.לוי, 1998). הגישות המשתנות:

עד שנות ה-60 הגישה השולטת בארה"ב הייתה הגישה הרפואית אשר רואה בעבריינות חולה שיש לטפל בו טיפול רפואי. בשנות ה-60, גוברת "גישת הפקוח החברתי" הרואה בקשרים החברתיים גישה למניעת עבריינות בהכילם: מחויבות, מעורבות, זיקה לאחרים ואמונה במוסכמות החברה. בשנות ה-70 גוברת "תיאוריית התיוג", של למרט, המזהיר מפני תסמונת פגמליון או "נבואה המגשימה את עצמה". תיאוריה המבחינה בין סטייה ראשונית לשניונית. מושגים אלה הופכים למוכרים בלקסיקון המקצועי ומהווים מונחי יסוד להתייחסות גם בביה"מש לנוער, עד היום. בשנות ה-80, כנגד "תיאוריית התיוג" מופיעה "תיאוריית ההרתעה",

¹³ (עליון) ערעור אזרחי מס' 2266/93 פלוני, קטין נ' פלוני, 22/02/1995

¹⁴ בארץ, בין גיל 12 ל-18

המציינת כי לתיוג ערך חשוב כהרתעה. עונשים חמורים ירתיעו עבריינים צעירים מלבצע אותם. בתקופה זו בישראל, דנה הכנסת בהורדת גיל האחריות הפלילית (אשר שנתיים קודם לכן הועלה לגיל 13 בעקבות "חוק יצחקי") בשל החרפת העבירות ע"י קטינים. בשנות ה-90, בארה"ב עולה שוב פקפוק ביעילותה של תיאוריית ההרתעה ובארץ הולכת ומעצימה גישת הרווחה - הגישה החינוכית, שיקומית, טיפולית על פני האחרות כאשר "האמנה לזכויות הילד" והעמדת הילד במרכז החברה המערבית, משפיעים על הגישה הנוהגת. (ג.שהם, ג.רהב, מ.אדד, 1987 וחביב ואחרים, 1998).

לאורך שנים, מתלבטים אנשי מקצוע בעולם בין **שני מודלים מרכזיים להתמודדות עם נוער עובר חוק**: "מודל הצדק", (המתקשר עם גישת ההרתעה), הדוגל בענישה אחידה על פי סוג וחומרת העבירה, ללא התחשבות בנסיבות האישיות של הנאשם, ו"מודל הרווחה" (המתקשר עם גישת התיוג ותאוריה טיפולית) הדוגל בכך שיש להתחשב בנסיבות האישיות של הנאשם אשר הביאו אותו לביצוע העבירה במטרה לשקם את הקטין על מנת שלא יהיה רצדוויסט. **בארה"ב** - משתמשים בשני המודלים כשהחלוקה הינה לפי חומרת העבירה. מי שמבצע עבירה קלה לא יטופל דרך מערכת החוק אלא על פי מודל רווחתי, ומי שמבצע עבירה חמורה כן יטופל דרך מערכת החוק על פי "מודל הצדק". (ג.שהם ואחרים, 1987 וחביב ואחרים, 1998). **בהולנד ושוודיה** - הנטייה היא ל"מודל רווחה". גם **בישראל** הנטייה בשנות ה-90 היא למודל זה, אך בשנים האחרונות נוצרו בקיעים גם בגישה זו ונראה שחל הליך שילוב של שתי הגישות: השיקומית והעונשית (מודל הרווחה ומודל הצדק). (ג.שהם ואחרים, 1987 וחביב ואחרים, 1998). זאת לצד חקיקת נוער מואצת גם בתחומי משפחה, מין, חינוך ורווחה:

חוקי הנוער בישראל - חקיקה מואצת

במדינת ישראל - לאחר אימוץ החוק המנדטורי, פקודת העבריינים הצעירים" 1937, עדים אנו ל"סימני דרך" מעניינים ואחריהם חקיקה מרובה אינטנסיבית. מבט עוקב אחר שרשרת ההתפתחויות מעיד על האצה מאסיבית מאז 1989 ואילך:

חוק לתיקון דיני ראיות, הגנת ילדים, 1955 - חוק חלוץ, ייחודי, אין שני לו בעולם, המתמקד באופן העדתם הייחודי של קטינים קרבנות עבירות מין. חוק שהורחב בשנים האחרונות גם להתעללות (עד גיל 14), עדים לרצח ונסיון לרצח (להוציא אירועי איבה ותאונות דרכים) עד גיל 12. חוק זה עבר שינויים והרחבות הגנתיות (האחרונות ב-2005) לנפגעי עבירה קטינים. המייחד אותו הינו חקירה, ליווי והעדתו במשפט של חוקר הילדים, במקום הקטין הנפגע, במגמה למנוע מהקטין פגיעה חוזרת. זאת בצל שינויים נוספים שנעשו בהשפעתם של גורמים ותהליכים כגון: אמנת זכויות הילד (1989 שאושרה בישראל בשנת 1991), וועדת רוטלוי (1997) - מונתה ע"י

שר המשפטים דאז, צחי הנגבי¹⁵, וועדת קארפ (1993-2005) והמשך דיונים על התזכיר עד (2008) - וועדה ממשלתית¹⁶, והמועצה לשלום הילד.

1971 – שינוי חוקי הנוער המנדטוריים: מ"פקודת העבריינים הצעירים" 1937, ל"חוק הנוער, שפיטה, ענישה ודרכי טיפול, תשל"א, 1971".

1978-1976 – בהדרגה, שינוי גיל הקטינות, מגיל 16 ל-18 (חוק הנוער שפיטה, ענישה ודרכי טיפול, התשל"א – 1971), בכפוף לשינויים במדיניות האכיפה בדגש על מחווה בעבירה הראשונה ואילו בעבירה שניה או שלישית ואילך, לשקול מעורבות של ביהמ"ש לנוער.

1976 - שינוי גיל האחריות הפלילית - חוק חדש ביוזמתו של חבר הכנסת יצחקי ולכן מכונה "חוק יצחקי"¹⁷ - שינה גיל האחריות הפלילית (שנע בין גיל תשע לגיל שתים עשרה, בהתאם למידת ההבנה של הקטין להבחין בין טוב לרע) לגיל שלוש עשרה, גיל בר המצווה, (ללא "מבחני הבנה"). זאת למורת רוחה של מערכת אכיפת החוק. אח"כ, בעקבות עבירות חמורות בהן מעורבים קטינים מתחת לגיל 13, שאינם ברי אחריות פלילית, החמורה שבהן: בשנת 1982, ירי ונסיון לרצח של נהג מונית ביפו ע"י שני ילדים בני 12.5, הנהג נכה 100%. אירוע קיצון מתקשר מאד שגרם לזעקה ציבורית היווה מנוף לשינוי נוסף של גיל האחריות הפלילית. (לעדן, 2005). לאחר דיונים רבים, בשנת:

1984 - שינוי נוסף של גיל האחריות הפלילית - מגיל 13 לגיל 12 (סעיף 34 ו' חוק העונשין, 1977). בשנה זו גם הוחלט על "אי תביעה" (מה שבשנת 2007 הפך לטיפול מותנה) שהביא למדרג נוסף לפני פתיחת תיק פלילי. רעיון "אי התביעה" הולם את "גישת הרווחה" (לעומת "מודל הצדק" המתחבר יותר להרתעה) באפשרו מעידה חד פעמית המונעת את תיוגו של הקטין.

1989 - סימן ו' 1, בחוק העונשין, 1977 - הדן בחסרי ישע, (סעיף שהורחב ועבר תיקונים) קטגוריה אליה משתייכים גם קטינים. סעיף 368ד. מכיל בתוכו את **חובת הדיווח** של כל אחד, (בן משפחה, אזרח או איש מקצוע) בגין התעללות מינית, רגשית או פיזית של **אחראי על הקטין** (הורה קרבה ראשונה) בקטין. כחמש עשרה שנים אח"כ הורחבה הגדרת "האחראי" לכל אחראי, גם זמני (קרבה ראשונית, הורה חורג, אפוטרופוס, גנת, מדריך תנועת נוער ואפילו בייבי סיטר ובתנאי שכולם מעל גיל 18). משמעותה של הרחבה זו הינה הרחבת יריעת העשייה של חוקרי הילדים

¹⁵ כיהן בכנסת כשר המשפטים בין השנים 4.9.96 - 6.7.99.

¹⁶ הוועדה מונתה ב-27.6.97 לבחינת עקרונות יסוד בתחום הילד והמשפט ויישומם בחקיקה. מינוי הוועדה היה פרי יוזמה משותפת עו"ד יהודית קרפ ממשרד המשפטים ושל עו"ד תמר מורג, מי שהיתה מנהלת מרכז הילד והמשפט במועצה הלאומית לשלום הילד. הוועדה מונתה לאחר הצטרפות ישראל לאמנה הבין לאומית בדבר זכויות הילד 1991 ומטרתה לבחון מחדש את מכלול החקיקה הישראלית המסדירה את התייחסות החברה ורשויות המדינה לילדים, על מנת להבטיח עמידה של מדינת ישראל בהתחייבויותיה על פי האמנה.

¹⁷ ח"כ יצחקי דרש שינוי גיל האחריות הפלילית על רקע עדתי בטענה שמרבית העצורים והאסירים הקטינים הינם בני העדה הספרדית. גיל 13 נומק כגיל בר המצווה בו עובר הילד לשלב הבגרות והאחריות. החוק התקבל למרות משמעויותיו ושונה ב-1984 בשל עליה בפשיעת ילדים מתחת לגיל 13.

(עובדים סוציאליים ממשד הרווחה, החוקרים ילדים עד גיל 14, המעורבים בעבירות אלה. כאמור, באופן ייחודי בעולם, חוקרי הילדים שהם עובדים סוציאליים ממשד הרווחה, חוקרים ומעידים במקום נפגע העבירה הקטין ובכך נמנעת ממנו פגיעה אפשרית נוספת. מיד אח"כ, 2006, הורחב סעיף זה גם לחקירתם של ילדים עד גיל 12 אשר היו עדים לרצח ונסיון לרצח, להוציא תאונות דרכים ופעולות איבה.

1999- על רקע העליה בפשיעת נוער הוקשחו הנחיות המשטרה ברוח מחמירה המגיבה מיד לעבירות הפוגעות בבטחון האישי של האזרח (עבירות אלימות, סחיטת דמי חסות...) הנחיות ברוח מחמירה בעבירות אלימות בעיקר ירדו לשטח מהפרקליטות ומטה המשטרה. (מעורבות אישית בתוקף תפקידי כקצינת נוער ארצית).

ינואר, שנת 2007 - החלפת שם "אי תביעה" ל"טיפול" לקטינים מתחת לגיל אחריות פלילית (גיל 12), ול"טיפול מותנה" לקטינים מעל גיל אחריות פלילית (גיל 12 עד 18).¹⁸ שמשמעה: לקטין מוסבר שהמשטרה רואה בעבירה ראשונה זו מעידה חד פעמית, מתייחסת אליה כטיפול (בדומה לגניזת חומר פלילי, ללא תיעוד במרשם הפלילי, לקטין שאינו בר עונשין) ובתנאי שלא יבצע עבירה נוספת בעתיד.

חוקים המתייחסים לקטינים פוגעים ונפגעים בהליך הפלילי (טוה"ש, 1960, שעד"ט 1971, וסניגוריה צבורית, 1995, שיישומו הושלם רק בשנת 2002):

חוק הנוער טיפול והשגחה (טוה"ש), 1960 - חוק אזרחי סיעודי המיועד לפקידי סעד לחוק הנוער בהתוותו דרכי טיפול והשגחה בקטינים וקטינים המעורבים בפלילים והם מתחת לגיל האחריות הפלילית. חוק זה דן בפרסום מזיק (סעיף 24 א') האוסר פרסום כל סימן מזהה של קטין המעורב בפלילים או קרבן לפלילים וזאת על מנת לא לתייגו ולאפשר את שיקומו.

חוק הנוער שפיטה, ענישה ודרכי טיפול, תשל"א 201971 - כיום, לאחר תיקון 14 לחוק הנוער שעד"ט, התשס"ח – 2008, תיקון שנכנס לתוקף ב-31 ביולי 2009. חוק זה כולל שינויים באשר לאופן חקירתו של קטין, דרך הטיפול בו ותנאי מעצרו וכליאתו. תיקון זה הינו תוצר לוואי של "ועדת קרפ" 21, "ועדת רוט לוי" 22, (ועדה בה נמנעה חברותם של נציגי המשטרה ושירות המבחן לנוער) שלהמלצותיהן היו השלכות משמעותיות על הצעת החוק שהתקבלה. לציין שרוב חברי

במקורו "טיפול", עד שנת 1984, היה מסמך או דוח פעולה של פקחן-בלש הנוער לעבירה קלה יחסית שנרשמה בכרטיסיית מעקב סודית, לא מתועדת במרשם הפלילי. הסתפקנו אז באזהרה וגניזת החומר. בשנת 1984 הוחלט לשנות השם ל**אי תביעה** תוך הכנתו כתיק פלילי המוכן לפתיחה מחדש באם לא יעמוד הקטין בהבטחתו שלא לבצע עבירה נוספת במהלך שנה זו. באשר לקטינים מתחת לגיל אחריות פלילית-בכל מקרה, נגזר החומר מעילת אינו בר עונשין כי אינו נושא באחריות פלילית. השבת השם המקורי היתה חשובה לי בשל הקשר השמי בינה לחוק הנוער טיפול והשגחה ובשל הגדרה עם הסבר: **טיפול מותנה** משמעו גניזת החומר כטיפול, בדומה לקטין מתחת לגיל אחריות פלילית ובתנאי שלא יחזור לבצע עבירות. שזו לו מעידה ראשונית.¹⁸

¹⁹ בימים אלה שוקדים במשרד המשפטים על שינויי חקיקה בחוק זה, לבקשת משרד הרווחה לפני שנים. ²⁰ עד שנת 1976 כונה "חוק העבריינים הצעירים", חוק שאומץ על ידי ישראל מתקופת המנדט. ²¹ ועדת יהודית קרפ-המשנה ליועמ"ש הממשלה דאז, אשר ישבה כשתים-עשרה שנים, והגישה הצעת חוק ממשלתית.

²² ועדת רוטלוי-1997-2003

הוועדות ראו את "טובת הילד" כמקבילה ל"זכויות הילד" כפי שבאים לידי ביטוי באמנה לזכויות הילד (1989 אשר אושרה בישראל ב-1991).

חוק הסניגוריה הציבורית, 1995²³ - במגמה להרחיב את מעגל הקטינים הבלתי מיוצגים, הכינה המחלקה לייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים תזכיר לשינוי החוק. השינוי החקיקתי נעשה באמצעות סעיף 18(ג) לחוק הסניגוריה הציבורית, המסמיך את שר המשפטים להרחיב את מעגל הזכאים לייצוג בידי הסניגוריה הציבורית. בהסתמך על סעיף זה נוסחו תקנות חדשות - תקנות הסניגוריה הציבורית (זכאות לייצוג לקטינים נוספים), 1998. תקנות אלה קובעות כי כל קטין עצור או שהוגש כנגדו כתב אישום, זכאי לייצוג על-ידי סניגור ציבורי. זכות הקטין לייצוג אינה מותנית במצב הכלכלי (שלו או של הוריו) או בחומרת העבירה בה הוא חשוד או מואשם.

בשל בעיות תקציב, החלתו נעשתה בשלבים: משנת 1998 עד נובמבר 2002. השלמת יישום החוק לקחה כארבע שנים לאחר לחץ מאסיבי של המועצה לשלום הילד וקבוצות לחץ נוספות ששמו את זכויות הילד כיעוד לקיומן.

משלושת החוקים הנ"ל, תמונת המצב העכשווית הינה הגנות רבות לקטין המעורב בפלילים כחשוד וכן, הגנות והקלות במתן עדות קטינים האמורים להעיד בשל היותם מעורבים כנפגעים בעבירות מין והתעללות. יש לציין שנושא שיקומם של נפגעים (קרבתות) אלה, למרות חוק זכויות נפגעי עבירה שיושם רק בחלקו, הטיפול בנפגע עבירה עדיין תלוי ביכולת ההכלה והמימון של משפחתו. פקידי סעד לחוק הנוער, אשר מתפקידם, על פי חוק, לסייע לקטינים אלה, אינם עומדים בעומס הרב. (ידע אישי מכוח תפקידי כראש מחלקת הנוער).

חקיקה (גם) בנושאי רווחה וחינוך :

תיקון מספר 3 לחוק מידע גנטי, התשס"ח-2008, מאפשר לביהמ"ש לענייני משפחה, בפעם הראשונה, להורות על בצוע בדיקת רקמות להוכחת אבהות, גם אם האב, הניטען, מסרב לבדיקה. זאת במסגרת זכותו של הקטין לזהות. זו אחת משתי הרפורמות (השניה היא תיקון 14 לחוק הנוער שעד"ט) שהתקבלה לאחר שנות דיונים ווויכוחים רבים בכנסת, בממשלה ובבתי המשפט. חוקים נוספים הפורשים הגנות רחבות יותר ומהווים חוליה נוספת בשרשרת ההגנות לקטינים נפגעי עבירה, הגנות שהלכו והתרחבו בשנים האחרונות הם:

החוק להגנה על הצבור מפני עברייני מין, התשס"ו-2006 – חוק שמקורו בצורך להגן על הקטינים ולמנוע פגיעה אפשרית בהם או בציבור. החוק קובע מנגנון להערכת מסוכנות ומנגנון פיקוח על עברייני מין עם שובם לקהילה.

חוק סיוע לקטינים נפגעי עבירות מין או אלימות, התשס"ח 2008 - אשר מחייב תנאי חקירה וסיוע רפואי ונפשי לקטינים נפגעי עבירה במסגרת "מרכזי הגנה לילד"²⁴.

²³ חוק הסניגוריה הציבורית נכנס לתוקף לגבי קטינים, באופן הדרגתי, בשל בעיות תקציב. בשנים: 1998-2000. ²⁴ מרכזי הגנה לילד-מבנה המכיל בתוכו כל גורמי החקירה והטיפול (פקיד סעד לחוק הנוער, חוקר נוער מהמשטרה, חוקר ילדים ממשד הרווחה ופרקליט מחוז המלווה את התיק) לחקירת קטינים נפגעי עבירות מין והתעללות החקירה מתועדת במצלמות באווירה נינוחה וחמה ולא בתחנת משטרה. הראשון מסוגו הוקם בירושלים, 2002 בסיוע משרדי ממשלה וגיונט אשלים. כיום קיימים 2 כאלה בכפוף לחקיקה בשנת 2006, ביוזמתו של יו"ר וועדת זכויות הילד דאז, מלכיאור.

תיקון 4 לחוק למניעת הטרדה מינית, התשס"ז, 2007 - הקובע איסור להצעות מיניות חוזרות לקטין שטרם מלאו לו 15 שנה, גם אם אין יחסי מרות ותלות או שהקטין לא הביע התנגדות. ובתיקון 4 לחוק ההתיישנות התשס"ז, 2007- בו מאריך המחוקק את תקופת ההתיישנות של תובענה בגין התעללות קטין ע"י האחראי עליו או בן משפחה עד גיל (הנפגע) 28 שנים. ובאם מתנהלים הליכים פליליים בנושא, בתקופה שלא תפחת משנה מיום שההליכים הפליליים הגיעו לסיומם.

תיקון מספר 5 לתקנות סדר הדין האזרחי התשס"ח 2007 – בפעם הראשונה, בישראל, נוגע לזכות ההשתתפות של ילד וקובע חובת ביהמ"ש, בטרם קבלת החלטה, לשמוע עמדת הילד בעניינו הוא דן ולתת משקל ראוי לעמדתו.

תיקון מספר 29 לחוק חינוך לימוד התשס"ז- 2007 - שהרחיב שנות לימוד חובה מתשע ל-12 שנה, חוק המאפשר הרחבת יריעת הלמידה והאפשרויות למוביליות חברתית ותעסוקתית אשר הינה תלוית שנות לימוד בחברה המודרנית.

תיקון מספר 3 לחוק מעונות יום שיקומיים, התשס"ח -2008- אשר הרחיב הקריטריונים לזכאות קטינים למעון יום שיקומי.

לסיכום, עיון בסדרת החוקים המהפכניים והמשמעותיים שהתקבלו בשנים האחרונות מצביע על מגמה מעורבת ולא על העדפת זכויות בקטגוריה מסויימת על פני האחרות (כגון העדפת זכויות ילדים על פני זכויות רווחה או חינוך). **מגמה זו, לדעתנו, מצביעה על הכרת המחוקק בקטינים כקבוצה פגיעה וחלשה ומגיב לצורך לחוקק לה הגנות.** הכרה המובעת היטב בהצעה המקורית של תיקון 14 לחוק הנוער שעד"ט, בשנת 2008, חוק שהוחל ב-31 ביולי 2009 עליו נרחיב בהמשך.

משפט משווה

אנגליה, אוסטרליה, ארה"ב בכלל וניו-יורק בפרט-

ברוב המדינות האחריות לעבריינות בני נוער היא על המשטרה, בתי המשפט ושירותי אגף התקון. ברובן מתקיים שילוב של פיקוח על נוער עבריין עם גורמי טיפול במגמה למנוע חזרתם לעבריינות. התחומים בהם קיימים הבדלים בין המדינות הם ב:

א. טווח הגיל המגדיר "עבריין נוער" – משתנה ממדינה למדינה. המציאות מצביעה על כך שבמדינה הנוטה ל"מודל הצדק" יש נטייה להוריד את הגיל, לדוגמא, באנגליה נשפטו שני ילדים בני עשר על רצח ילד בן שנתיים בבית משפט לבגירים.

ב. בקשר בין מערכת הצדק למערכות האחרות (כגון מערכת הרווחה)- בדנמרק, שוודיה וישראל למערכת הרווחה תפקיד מוגדר בטיפול נוער עבריין. בקנדה, הולנד ובארצות הברית פותחו מערכות קהילתיות לטיפול אך אין כללים ברורים.

ג. במידת חופש הפעולה הניתנת למערכות השונות העוסקות בנוער עברייני, כגון בהחלטה להגשת כתב אישום. בקנדה ובארה"ב יש חופש החלטה רב יחסית ואילו בגרמניה ומדינות סקנדינביה חופש הפעולה מצומצם יותר. (חביב ואחרים, 1998).

בשנים האחרונות, על רקע עליה בעבירות בהן מעורבים קטינים, במדינות רבות בעולם חלה החמרה ביחס הרשויות לקטינים המעורבים בהפרות חוק וסדר, החמרה המוכרת במדינות האנגלו-סקסיות כמדיניות "Zero Tolerance". (חביב ואחרים, 1998).

אנגליה - ב-1999 התקינה ממשלת הלייבור תקנות אזרחיות המכוונות בקיצור ASBO Anti-Social Behavior Order ("התנהגות אנטי-סוציאלית"). אשר ב-2003 עוגנו בחוק. התנהגות אנטי-סוציאלית - משמעה דיבור גס ומעליב, גרימת רעש, שיכרות וסחר בסמים. בפועל - במסגרת חוק זה הוגשו אישומים גם בעוון שוטטות, סירוב להזדהות וניסיונות אובדניים. על בסיס חשד לעבירה כזו, אפשר להרחיק אדם מאזור מסוים, לערוך חיפוש בכליו ובגופו ואף לעוצרו. מבקרים רבים יצאו נגד חקיקה זו בשל הגדרתה הרחבה וטוענים נגד אופי ההליך המזורז, משך המעצר הממושך (בגין עבירות שבעבר לא הוגדרו כעבירות) כאשר, למעשה מדובר בהפללת אדם בגין מר גורלו: עוני, שוטטות או "חטאי נעורים", בדגש לסימפטומים ולא לסיבות שהביאו אותו לבצוע עבירות אלה. במצב זה, מרבית האישומים מופנים נגד קבצנים, יצאניות והומלסים אשר על פי "מודל הבלון", הרחקתם מאזור אחד מעבירה הבעיה לאזור אחר. המשמעות היא שהבעיה משנה מקום אך לא את פניה (O'Neil, 2004).

נתוני כמות הנאשמים באנגליה בשנים 1999-2002 מצביעים על כך ש-74% מהנאשמים בגין התנהגות אנטי סוציאלית, היו קטינים מתחת לגיל 21. (נתוני משרד הפנים הבריטי).

באוסטרליה - חקיקה במדינת New South Wales עוררה מחלוקת סוערת ו"חוק הילדים", 1994 שונה, תוך שלוש שנים ל"חוק עבריינות הנוער", 1997. החוק דרש הרחקה של צעירים מתחת לגיל 16 ממקומות ציבוריים. תיקון לחוק ביטחון הציבור, אשר התייחס לכנופיות נוער, איפשר הרחקה והגשת כתבי אישום (נגד צעירים) על סמך תחושה של צד שלישי שהוא מאוים או עלול להיות מאוים במקום ציבורי. לציין שחוק זה מזכיר את סעיף החוק שהיה בישראל בגין שוטטות ואיפשר מעצר חשודים בגין שוטטות בשל חשד לכוונת החשודים לבצע עבירות לאחר שלא נתנו הסבר ראוי למעשיהם במקום. סעיף חוק זה בוטל בשנות ה-90 בעקבות לחץ ציבורי בהשפעת האמנה לזכויות הילד ובשל טענות למעצרי שווא רבים. גם באוסטרליה חקיקה זו נתפסה כסותרת את רוח האמנה לזכויות הילד, בדגש על סעיף 15 המאפשר חופש התאגדות לקטינים. למרות זאת, בעקבות החשש להתגברות האלימות, ב-2001 – בצפון אוסטרליה- הורחבו בידי המשטרה סמכויות חיפוש ותשאול קטינים, דווקא בחברה שחרתה על דגלה את קדושת הזכות לפרטיות (Anderson T. 1999).

ארה"ב - אחת משתי המדינות (מעצמה!!) החברות באו"ם שלא חתמה על האמנה לזכויות הילד ואינה מחוייבת לסעיפיה, מה שבא לידי בטוי בהתייחסות שונה לנוער עובר חוק. בשנים האחרונות, על רקע העדפת הגישה הענישתית, במדינות כגון ניו מקסיקו ודקוטה, הוחלט על מדיניות דיפרנציאלית המחלקת את הנוער העבריין לשלוש קטגוריות: נוער עבריין, נוער המבצע עבירות ונוער הנשפט כבוגר. מדיניות זו נועדה להקל על מלאכת הטיפול לעומת מדינות כקונטיקט אלבמה ופלורידה, המעדיפות את הגישה השיקומית - טיפולית ובהן הורחבה יריעת השיקום ונוספו חלופות מאסר²⁵. נמצא שהדרך האפקטיבית ביותר היא שילוב בין הגישה השיקומית והגישה הענישתית.

על אף השוני בין ישראל לארה"ב בחקיקה ובפסיקה, מסתבר שבשלושים השנים האחרונות מצויה ארה"ב בוויכוח מתמיד בין מדיניות ה"יד הקשה", הדוגלת בענישה, בעיקר בעבירות חמורות של בני נוער, לבין מדיניות ה- Offender Law ה"יד הרכה" המעדיפה דרכי טיפול ושיקום על פני ענישה.

על פי הדין הפדראלי, קטין הוא מי שטרם מלאו לו 18 שנה מיום בצוע העבירה או מי שההליכים הפליליים בעניינו טרם הסתיימו והוא מתחת לגיל 21 (חוק משנת 2009). לציין שבארה"ב הסמכות לשיפוט קטינים (והמשפט הפלילי בכלל) נתונה בידי המדינה.

על פי הדין המדינתי - בארה"ב, כל המדינות מאפשרות שיפוט קטין בביה"מש לבגירים אך, קיים הבדל בין מדינה למדינה באשר לגיל המינימום ובכפוף לחומרת העבירה שביצע הקטין. על פי החוק, קטין שיישפט כבגיר, ישהה במחיצת בגירים... עם כל המשתמע מכך²⁶. אך, למעשה, בפרקטיקה, כדי למנוע מנערים עבריינים תהליך חיברות לעבריינות, אפשרות להישנותה של פגיעה על ידי בגירים וסטיגמה שעלולה לפגוע בסיכויי שיקום, מעדיפה מערכת בתי המשפט מדיניות של כליאת קטינים בנפרד מבגירים. לציין שוב, מדיניות זו לא באה לידי ביטוי בחוק, החוק לא אוסר זאת וגם אמנת זכויות הילד, עליה לא חתמו, אינה חלה עליהם. (ג. שוהם, ג.שביט, 1990).

המשמעות היא גם בארה"ב, המעדיפה, בהצהרה, את הגישה הענישתית, גישה המיוצגת ע"י "מודל הצדק" במרבית המוסדות לנוער עבריין ובמערכת המשפט, הלכה למעשה, הגישה הנוהגת היא השיקומית בדגש על החמרה עם הנערים הרצידיביסטים. באשר להם היד קשה ונוהגת כחוק המדינה. (חביב ואחרים 1989). כיום, כעשרים אחוז מבני הנוער בארה"ב נשפטים בבתי משפט לבגירים. כך, להבדיל ממרבית מדינות אירופה, ארה"ב שונה בחוקיה ובמדיניותה.

מדינת ניו יורק - המדינה הראשונה שקבעה בחוק גיל מינימום בו קטין יכול לעמוד בפני בית דין לבגירים, מדינה החווה הרהורים ותנודות קשות (תלויות אירועים) של שינויי חקיקה הקשורים לקטינים והמעידים על הליכי רוח שיפוטיים משתנים. הציבור זועק בגין היד הרכה ודורש יד קשה יותר. בשנת 1987 - בתקופה זו בה החוק בארה"ב לא איפשר לבתיהמ"ש להטיל על צעיר מתחת לגיל 21 עונש מאסר מעל חמש וחצי שנים, פשיעת הנוער גואה בניו יורק ובאווריה סוערת זו, נשפט הנער ווילי בוסקט (בן 15) בגין רצח שני נוסעי רכבת תחתית בניו יורק. הרוחות געשו בשל מגבלת ביהמ"ש לנוער להענישו מעבר למותר בחוק הנוער, דאז. האירוע

²⁵ Krisberg & Hawkins 1995

²⁶ P. Griffin & P. Torbert & L. Szymanski, Trying Juveniles as Adults in Criminal Courts

הספציפי בצרוף אירועים נוספים שחשפו לציבור את הפחד מפני קטינים חסרי רסן הביא לכינויים כ"חיות טרף" בצרוף קריאה להחמרת הענישה לנוער עבריין. שתי הגישות הועמדו זו מול זו: במבט על העדפת הגישה השיקומית - רואים את הקטין הלא מעוצב, המצוי בשלב ה"מעבר" (אריקסון, 1968 ו-2000) וזקוק להכוונה לייצובו, אך, בסופו של תהליך, בטווח הארוך, קיים סיכוי שיהיה אזרח מועיל לחברה. זה עדיף על פני ענישה כאן ועכשיו... במבט על העדפת גישת הענישה - אכן, ראויה החברה להגנה מפני פשעים כמו רצח, שוד ואונס, גם אם המשמעות היא מאסרם של קטינים לתקופות הארוכות ביותר בחוק. ברור היה שהרתעה או גמול הן גישות המצדיקות ענישה ואין הבדל אם העבריין קטין או בגיר. לבסוף, החליט דרג מקבלי ההחלטות החוקיות לאמץ את הגישה העונשית על פני הטיפולית שיקומית תוך שימוש באירוע ויילי בסקוט כטריגר ו"הזדמנות" לחולל שינוי מהפכני בחוקי הנוער, שינוי מהפכני שאמור, לדעתם, להביא להרתעה משמעותית בקרב עבריני הנוער. עיקרי השינוי:

ילדים מעל גיל 13, אשר מעורבים בעבירת רצח, יישפטו אוטומטית בבית משפט למבוגרים. כמו כן קטינים מעל גיל 14 שנה המעורבים בעבירות חמורות (פשע). שינוי זה הביא לכרסום ממשי במעמדו של ביהמ"ש לנוער, אשר סימל העדפתו את הגישה הטיפולית שיקומית- היד הרכה על פני היד הקשה²⁷.

דוגמת ניו יורק משקפת את המגמה הנוהגת כיום במרבית המדינות בארה"ב. ידם של אוהבי גישת הענישה על העליונה²⁸. לציין שלמרות הישמע קולות לחזרה לגישה הטיפולית - שיקומית ומתן מקום לשיקול הדעת השיפוטי, עדיין, החוק האמריקאי מצמצם את שיקול הדעת השיפוטי ומחמיר עם הקטין. הלכה למעשה, קטין המואשם בעבירה חמורה ולעתים רק בניסיון לעבירה כזו, מועבר לבית משפט לבגירים, ויכול לקבל עונשים חמורים, הכוללים מאסר עולם ואף עונש מוות!²⁹

במדינת ישראל - כאמור, במקביל לקורה בעולם המערבי, התעורר הצורך לבדוק מחדש את חקיקת הנוער ולהתאימה לרוח החדשה המפעמת בחלל מדינות אירופה. רוח שהביאה להרחבות, שציינו, בחקיקת קטינים כאשר גולת הכותרת הינו תיקון 14. תוצאה של לחץ הקבוצות התוך ממשליות (רווחה, חינוך, וועדה ממשלתית וועדת רוטלוי) והחוץ ממשליות (מועצה לשלום הילד, אב"י, עמותת על"ם אשר חברו לנציגי וועדת רוטלוי) הינה תיקון 14, תיקון חלקי במגבלת תקציב. נעמוד על תיקון 14 בהרחבה, כולל טבלה השוואתית, **נספח א'** למאמר, בין מה שהיה ומה שתוקן:

²⁷ Alison Marie Grinnell, Searching for a Solution: The Future of New York Juvenile Offender Law, (2000).

²⁸ B.C Feld, *The Juvenile Court Meets the Principle of Offense: Treatment, Punishment and the Difference it Makes* (1988).

²⁹ State of Arizona, v. Jimene 165 Ariz. 444, 1990.

תיקון 14 לחוק הנוער שפיטה, ענישה ודרכי טיפול, התשס"ח,

2008. השפעתו והתמורות שהביא עימו. האמנם מהפיכה חקיקתית?

ב-31 ביולי 2009 נכנס לתוקפו תיקון 14 לחוק הנוער שפיטה, ענישה ודרכי טיפול, התשס"ח - 2008. שינויים רבים, שדנו בהם שתי הוועדות (קרפ ורוטלוי), ואשר, לו היו מיושמות, היינו חשים במהפיכה חקיקתית. אך "בשל אילוצי תקציב, מדובר בטלאים של חקיקה" (הקדמה לדוח וועדת רוטלוי (1997-2003) בהתייחסה לחקיקת קטינים בכלל).³⁰

עיקרי השינוי

כללי:

- תיקון לחוק הנוער שם לנגד עיניו את החשיבות בשיקום הקטין ובשמירה על זכויותיו בעת המעצר והחקירה.
- נקיטת הליכים נגד קטין תיעשה תוך שמירה על כבודו של הקטין ועל מתן משקל ראוי לשיקולים על שיקומו, על הטיפול בו ועל שילובו בחברה וכן בהתחשב בגילו ובמידת בגרותו.
- קטין זכאי שתינתן לו הזדמנות להביע את עמדתו, את רצונו ואת רגשותיו בעצמו ובדרך המותאמת לגילו, למידת בגרותו ולצרכיו. לכל אלה יינתן משקל ראוי בקבלת החלטה בעניינו. ס' 1(ב) לחוק הנוער שעד"ט.

פירוט:

- איסור חקירת קטינים בלילה, למעט חריגים, אשר יאושרו בכתב ע"י ק' הנוער, בכפוף למגבלות הרשומות בחוק (חשש לשיבוש החקירה, מעצר חשודים בעבירות חמורות). ככלל, קטינים מעל גיל 14 לא יחקרו משעה 22.00 עד 07.00 בבוקר. קטינים מתחת לגיל 14 לא יחקרו מהשעה 20.00 עד 07.00 בבוקר. ס' 9ד לחוק הנוער שעד"ט.
- חובת הודעה לקטין על זכותו לעו"ד וכן להורים על הימצאות ילדם בתחנת המשטרה (קורבנות, עדים וחשודים) למעט חריגים, שיאושרו בכתב ע"י ק' הנוער, בכפוף למגבלות הרשומות בחוק (ילדים להורים מכים או להורים המעורבים בעבירה וחשודים בעצמם). פרק ג' לחוק הנוער שעד"ט. לציין שחובות אלו מופיעות בפקודת המשטרה.
- חובת נוכחות הורים בחקירת חשודים עד גיל 18, למעט חריגים, שיאושרו בכתב ע"י ק' הנוער, בכפוף למגבלות הרשומות בחוק (כדי למנוע סיכול החקירה או שיבוש החקירה, או כאשר ההורים חשודים בעבירה). לציין שעד כה חייבה פקודת המשטרה נוכחות הורה בחקירת קטין עד גיל 14 בלבד. מעבר לכך, הדבר היה נתון לשיקול דעתו של החוקר.

³⁰ **בנספח א'**, בטבלה, בחרנו להדגיש את הסעיפים שהיו ושהתחדשו אחד מול אחד ובכך להבליט השונה, אותו שונה המאפשר לקטין זכות להשתתפות והבעת דיעה. הדגשנו את השינויים בחוק בצבע צהוב לעומת מה שהיה (ותוקן), בצבע סגול.

- לא יוחלט על מעצרו של קטין, אם ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך שפגיעתה בחירותו פחותה. לציין שההנחיה מופיעה בפקודת המשטרה.
- הגבלות על כבילת קטינים- הגבלות אלו חלות במקרה שניתן להשיג את מטרת הכבילה בדרך שפגיעתה בקטין פחותה, וכבילתו תהיה לפרק זמן קצר ביותר. לציין שגם כאן אין חידוש בעבודת חוקרי הנוער.
- מעצרי הבית- הוגבלו לתשעה חודשים , אלא אם כן הורה בית-המשפט על הארכה. בכל מקרה ביהמ"ש יקיים דיון בקרה אחת לשלושה חודשים.
- שינויים בתנאי מעצר של קטינים - ביקור של עובד סוציאלי תוך עשרים וארבע שעות מרגע כניסתו למשמורת שבי"ס. נהוג היה במספר בתי מעצר לקטינים גם לפני כן, אך לא היה בחקיקה.
- העברת סמכויות בהליך הפלילי מרמת השוטר (חוקר) לקצינים מתוקף חוק וקביעת סמכויות לקצינים מקצועיים (קציני נוער בתחנות , היה קיים בהנחיות המשטרה. (ס.בן ברוך,הזדמנות שנייה).
- אכן, מסתבר, שבפועל, מרבית השינויים באים לידי ביטוי בסעיפים, אשר היו כבר מעוגנים, ברובם, בנוהלי העבודה, בפקודת המשטרה ובמדיניות המוכתבת ליחידות הנוער מאז שנת 1984, עם העדפתו של "מודל הרווחה והשיקום" על פני "מודל הצדק" שהיה דומיננטי עד אז. אלא שהכנסתם לחקיקה מחייבת תיעוד והקפדת יתר. הפרוצדורה הביורוקרטית, כולל חובת הכנסת הורה לחקירה לאחר מאמצים לאתרו או את מחליפו גוזלת זמן רב ולעיתים, עלולה להאפיל על המוטיבציה להעמיק בחקירה בעבירות נוספות (בהן לא נתפס הקטין הנחקר) בעלות מאפיינים דומים. באופן טבעי, זמן החקירה נמשך יותר מאשר קודם לכן וזאת ללא תוספת תקינה. ניתן לראות בעייה בתוספות,(שרובן היו כהנחיות הנתונות לשיקול דעת החוקר וכיום מופיעות בחקיקה). ו : "אכן, תקופה בה מתמודדים אנו עם איבוד הסמכות ההורית והמורית לצד העדפת הנוער את דעתה של קבוצת השווים, ראה המחוקק חשיבות בנוכחות הורה בחקירת קטין עד גיל שמונה עשרה. האם מדובר בהעצמת ההורה והשבת סמכותו? הפיכתו להורה מתערב ולא רק מעורב!!! תקדים מענין ואתגר לחוקרי המשטרה . אתגר מענין שאת השלכותיו ימים (ומחקרים עתידיים) יגידו...." (בן ברוך, 2009).
- בדיקת נתוני המשטרה שנה לפני ושנה אחרי החלת התיקון לחוק מצביעה על אי השפעה שכן, נתוני המשטרה ממשיכים במגמת הירידה בכמות תיקי הנוער, ירידה הנמשכת מאז שנת 2004.

נתנים השוואתיים	2009	2010	שינוי באחוזים
ט"מ	11,730	10,265	-12.5
פ"א	20583	19425	-5.6
סד"צ	9778	9271	-5.2
נגד אדם	299	306	+ 2.3
נגד גוף	5255	4444	-15
מין	609	705	-15.8
סמים	4575	3965	-13.5
רכוש	8925	8222	-7.9
מרמה	228	220	-3.5

גם בשנת 2010, למרות החשש שזמן ביורוקרטי הנדרש למילוי דרישות תיקון 14 לחוק הנוער שעדי"ט, תשס"ח 2008 יהיה על חשבון זמן חקירה, גילויים וחשיפת עבירות שבצעו בני הנוער, אזי הנתונים מצביעים על המשך מגמה ברוכה: ירידה בכמות עבירות הנוער. בשנת 2009 נפתחו 32,313 אלף תיקים לעומת 29,690 אלף תיקים בשנת 2010, ירידה של 8.1%. נתונים אלו לא עולים בקנה אחד עם הנתונים אשר פורסמו ב**ידיעות אחרונות** בתאריך 19.11.2010 על ידי אמיר שואן ש: "קיימת עלייה של 40% בעבירת הרצח, עלייה במעשי אונס ב-38% וכי בעשור האחרון יש עלייה של 135% בפתיחת תיקים בקטטות...." ולא כך הדבר! הנתונים מצביעים על המשך מגמת ירידה. למרות שמוקדם עוד לקבוע זאת, אזי, המשמעות היא שהחקיקה החדשה, הדורשת יתר שימת לב לזכויות הקטין בהליך הפלילי לא פוגעת בהמשך מגמת ירידה בפשיעת קטינים בישראל.

סכום:

המאמר התמקד בחוקי הנוער בישראל ובעולם בראיה הסטורית תהליכית, סדר חקיקתם, מהן הגישות והתפיסות שהשפיעו, דילימות ופערים בין החקיקה למציאות הנוהגת בבתי המשפט בעת שיפוט בני נוער.

המאמר פתח בתאור תהליך התפתחות מעמד הילד בהליך הפלילי מתקופת המקרא ואילך, גישות ותפיסות משתנות אשר השפיעו על אופן ראיית עבריינות הנוער ועל חוקי הנוער שנחקקו בעקבותם בישראל ובעולם. ניכר שכאשר הפשיעה גואה, מעדיפה החברה לנקוט במודל הרתעתי (המקורב יותר למודל הצדק) וכאשר הפשיעה נסבלת ואינה מעיקה על סדר היום הצבורי, מועדף שינוי לטובת המודל השיקומי (המקורב יותר לגישת הרווחה). לצד שני אלה פועלים כוחות חזקים, ארגוני זכויות הילד, המגנים על האמנה לזכויות הילד בקנאה ומאיצים את חקיקת סעיפיה. מדובר בכוחות שלא תמיד עושים הבחנה בין טובת הילד לבין זכויות הילד בהליך הפלילי והשפעתם ניכרה היטב גם בתיקון 14 לחוק הנוער שעדי"ט, הידוע בכינויו "מהפיכה חקיקתית". תיקון, אשר בשל בעיות תקציב, הוכנס טלאים טלאים ואיננו משקף את החשיבה הכוללת לשיפור מעמדו של הקטין בהליך הפלילי.

כיום, שנה וחצי לערך מיום החלת החוק לא ניתן לבצע השוואה יסודית ומעמיקה בין פסקי הדין השונים אך ניתן להבחין כי השינוי המהותי בחוק מתייחס לחקירת חשודים קטינים, לשמירת זכויות הקטין בשלב המעצר והחקירה, הטיפול בו ושילובו בחברה, התחשבות בגילו ובמידת בגרותו. החוק מציין את חשיבות שיקומו, נקיטת הליכים נגד קטין תיעשה תוך שמירה על כבודו, הינו זכאי להזדמנות להביע את עמדתו, רצונו ורגשותיו בעצמו ובדרך המותאמת לגילו, למידת בגרותו ולצרכיו. לכל אלה יינתן משקל ראוי בקבלת החלטה בעניינו. (ס' 1(ב) לחוק הנוער שעדי"ט).

המסקנה המתבקשת היא שחוקי הנוער בישראל אמנם עברו תהליך האצה אדיר, כמוצג במאמר ברשימת הסעיפים וההגנות החדשות שהוכנסו בו בשנים האחרונות, אך מה שהיה אמור להיות גולת הכותרת וכונה: "מהפיכה חקיקתית" איננו כזה שכן, השפעתו ניכרת כיום בעיקר בהליך החקירה והמעצר (אשר, כמצויין במאמר, נלקחו מתוך הנחיות המשטרה שהיו קיימות והפכו לחקיקה) ודווקא בנקודות הטיפול שאמורות היו להכניס לשילוב בחברה בעתיד, (קציני מבחן,

חסות הנוער, ביהמ"ש ובית הסוהר) כמעט שאין שינוי או שיפור. במקום מהפיכה משמעותית קבלנו שינויים הכתובים בפריסה רחבה .

"התיקון לחוק הנוער, אשר התקבל לאחרונה, מהווה רק חלק ממסכת שינויים מרחיקת לכת אשר הוצעה ע"י שתי וועדות. אילוצי תקציב הביאו לתוצר של פשרה ואיזון בין אינטרסים של המעורבים בנושא. בפועל, השינוי בא לידי ביטוי בסעיפים, שמעוגנים ברובם בנוהלי עבודה, בפקודת המשטרה ובמדיניותה. כיום, קיימים בו הסדרים, אשר, בחלקם, לוקים בחסר, ואף מרעים את המצב הקיים טובת הילד???" (ס. בן-ברוך, הזדמנות שנייה).

מהפיכה?? לכל היותר מדובר ברפורמה דיאט וגם זה בספק"...כדברי ד"ר קדמן שהוזכרו בתחילת העבודה (עיתון הארץ, 22.7.2008).

במאמר נגענו בסוגיית הענישה והטיפול בקטינים. גילינו עולם מורכב של הקטין בהליך הפלילי ושהחיץ המפריד (הגיל) בין קטין לבגיר, מתגלה כרלוונטי בעיקר בסוגיות הנוגעות לכשרות משפטית ובמקרים בהם העבירה בוצעה כלפי הקטין, בכוונה להגן עליו. אך באשר לקטין – העבריין, כאן נתון המקרה לשיקול דעתו המלא של השופט אשר לוקח בחשבון את גיל הקטין ומידת בגרותו בעת בצוע העבירה, את השוני בין ההתבגרות אצל קטין אחד למישנהו. המציאות אינה חופפת להכרעה החוקית, גיל הקטין, אלא נתונה לשיקול דעת השופט הנפגש עם הקטין . השופט מעדיף, בד"כ, טובת הקטין ולא דווקא את זכויותיו, את הדרך הטובה ביותר לשיקומו, גם אם צריך להפעיל את "בשעת הצורך..תחת כפיה..." כדברי השופט שרון, ולהעדיף דרכי ענישה על פני שיקום או את שתיהן יחדיו תחת כפייה. פסקי הדין שציינו נראה שביהמ"ש לוקח בחשבון ארבעה מרכיבים עיקריים: גיל הקטין בעת בצוע העבירה ווסמיכותו לגיל 18, מידת בגרותו, חומרת העבירה ונסיבות בצוע העבירה. ההחמרה היא פונקציה של מאזן בין ארבעת המרכיבים הנ"ל בכפוף ל"מקרה הצורך". העדפה המשלבת בין שתי הגישות בדומה לבתי המשפט בארה"ב אשר למרות החקיקה הקשוחה, מעדיפה את הענישה על פני השיקום מעדיפים לשלב את שתי הגישות שיקום וענישה תוך התחשבות בגילו, בחומרת העבירה ובמידת בגרותו האישית של הקטין. בדומה לנעשה בארץ!!!

ביבליוגרפיה

חקיקה ישראלית:

1. דברי הסבר לסעיף 26 בהצעת חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) התשכ"ט 1969, תיקון 14, התשס"ו 2006. מתוך אתר <http://www.justice.gov.il/NR/rdonlyres/E82E1934-090A-4E92-ACCB-F1B448BD8C6F/5161/244.pdf>
2. הכוונה לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב – 1962.
3. הנחיית מחלקת חקירות, משטרת ישראל, 03.300.56, 1984.
4. חוק אימוץ ילדים, התשמ"א – 1981.
5. חוק הגנת הצרכן (פרסומת המכוונת לקטינים), התשנ"א, 1991, קובץ תקנות 5339, עמ' 707.
6. חוק ההגנה על חוסים, התשכ"ו – 1966.
7. חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות התשכ"ב 1962, ס"ח 380.
8. חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך – 1960.
9. חוק הנוער (שפיטה ענישה ודרכי טיפול) התשל"א 1971.
10. חוק הסנגוריה הציבורית, התשנ"ו, 1995.
11. חוק הסעד (סדרי דין בעניני קטינים, חולי נפש ונעדרים), תשט"ו-1955.
12. חוק העונשין התשל"ז 1977.
13. חוק הפיקוח על המעונות, התשכ"ה – 1965.
14. חוק יסוד כבוד האדם וחירותו 1991.
15. חוק לגילוי נגיפי איידס בקטינים, התשנ"ו-1996.
16. חוק להגנה על הצבור מפני עברייני מין, התשס"ו-2006.
17. חוק לתיקון דיני ראיות (הגנת ילדים) התשט"ו, 1955.
18. חוק סיוע לקטינים נפגעי עבירות מין או אלימות, התשס"ח – 2008.
19. תיקון 4 לחוק ההתיישנות, התשס"ז-2007.
20. תיקון 4 לחוק למניעת הטרדה מינית התשס"ז-2007.
21. תיקון מספר 3 לחוק מידע גנטי, התשס"ח-2008.
22. תיקון מספר 5 לתקנות סדר הדין האזרחי התשס"ח 2007.
23. תיקון מספר 29 לחוק חינוך לימוד התשס"ו-2007.
24. תיקון מספר 3 לחוק מעונות יום שיקומיים, התשס"ח-2008.

25. תקנות הסניגוריה הציבורית (זכאות לייצוג לקטינים נוספים), התשנ"ח-1998.

פסיקה ישראלית:

26. ע"פ [עליון] 00/9090 בעז שניידרמן נ' מדינת ישראל 2001/02/22

27. עליון) ערעור אזרחי מס' 2266/93 פלוני, קטין נ' פלוני, 22/02/

מאמרים בעברית:

28. אופנהיימר, מ. ותימור, (2005) "מאסר, חינוך ודימוי עצמי- השפעת לימודים במרכזי חינוך בבתי הסוהר על דימויים העצמי של האסירים". מפגש לעבודה חינוכית סוציאלית,

22.

29. אלי שרון, "חוקי הנוער בישראל ובמצרים", הפרקליט ל"ז, 246, 262-263, (1986).

30. אליעזר לסלי סבה, "שיפוט נוער- האם יופר האיזון?", הפרקליט ל"ז, 225 (1987)

31. מנחם מאוטנר, "כללים וסטנדרטים בחקיקה האזרחית החדשה", משפטים י"ז, 321 (1987).

32. סוזי בן ברוך, "הזדמנות שנייה", ביטאון משטרת ישראל, גיליון 231, ספטמבר 2009, אתר משטרת ישראל:

<http://www.police.gov.il/MEHOZOT/AGAFAHM/HATIVATHAKIROT/Pages/noar.aspx>

33. סוזי בן ברוך, "המתבגר, סמכות הורית ומורית בראי המשטרה", אתר משטרת ישראל, 2009:

<http://www.police.gov.il/mehozot/agafAHM/hativatHakiroT/Documents/h amitbager.pdf>

34. סוזי בן ברוך, "עבריינות נוער: מציאות ודרכי התמודדות במשטרת ישראל, 2006-

http://www.police.gov.il/mehozot/agafAHM/hativatHakiroT/Documents/m ziot_noar_ole.pdf

ספרות

35. אדד, מ. (2002). נגטיביזם בגיל ההתבגרות. בתוך: מ. אדד, י. וולף (עורכים): עבריינות

וסטייה חברתית, תיאוריה ויישום (עמ' 41-59). רמת גן: הוצאת אוניברסיטת בר אילן.

36. אדד, מ' (1981). השפעת התיוג כהתליך ההתהוות העצמית. עבריינות וסטיה חברתית, 97-88.
37. אלויין טופלר, "הלם העתיד", 1971, הוצאת עם עובד.
38. אלי שרון, "נוער בפלילים: שפיטה, דרכי טיפול וענישה", הוצאת תמר, בשנת 1990. (הקדמה).
39. אלי שרון, קטינים בסיכון (מהדורה שניה 1998)
40. אלפסי, י. (2006). לא רואים בעיניים. מתבגרים המעורבים בהתנהגויות פליליות וסחר בסמים. עבודת גמר לקבלת תואר מוסמך למדעי הרוח והחברה, אוניברסיטת בן גוריון בנגב.
41. אריקסון, א. ה. (1988). ילדות וחברה. תל אביב: ספרית הפועלים.
42. בייניש, ד. (2007). "החברה הישראלית מצויה על סף קריסת מערכות ערכית"
43. יעקב בזק, ענישה פלילית (מהדורה שניה 1998)
44. לוי עדן, הילד - מין ואלימות בחברה ובראי המשפט, יצא לאור ע"י הוצאת אוצר המשפט, בשנת 2005.
45. מאיר חובב, משטרת ישראל והנוער בראי הזמנים, אוניברסיטת תל אביב, 2004.
46. פרופ' ג'ק חביב, דליה בן רבי, נטע ברנע, גוסלין לוי, הטיפול המשטרתי בקטינים ובני נוער: מחקרי הערכה, מיפוי פעולות המשטר וקריה עם גורמים חיצוניים, הוצאת אוניברסיטה עברית, ספטמבר 1998.
47. ש. גיורא שוהם, גבריאל שביט, עבירות ועונשים: מבוא לפנולוגיה, הוצאת עם עובד, ספריה אוניברסיטאית, 1990.
48. ש. גיורא שוהם, גיורא רהב, משה אדד: קרימינולוגיה, תיאוריות מחקר ויישום, הוצאת שוקן ירושלים - תל אביב, 1987. עמ' 234, 235, 379-391.
49. שחר שולמית, ילדות בימי הביניים, דביר, תל אביב (1990).

שונות

50. אתר ארגון משפחות נרצחים ונרצחות:

[/http://www.murdervictims.org](http://www.murdervictims.org)

51. דוח שמיד- דין וחשבון, הוועדה הלאומית לבדיקת מצבם של ידים ובני נוער בסיכון ובמצוקה, בראשות פרופסור הילל שמיר, מוגש לראשות ממשלת ישראל ולשר הרווחה, מרס 2006:

<http://www.molsa.gov.il/NR/rdonlyres/DF526F91-848A-4193-A096-1D21F3EBB48F/0/shmidreport2006.pdf>

52. האמנה לזכויות הילד, או"ם 1989, מתוך אתר:

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Zchuyot/ChukimVeamanot/amanot/AmnaOom.htm>

53. וועדת קרפ-

<http://www.justice.gov.il/MOJHeb/HavaadLeZhuyot/AboutUs.htm>

54. וועדת רטלוי- דו"ח ועדת המשנה בנושא הקטין בהליך הפלילי, מדינת ישראל, משרד המשפטים, פברואר 2003, אתר:

<http://www.justice.gov.il/MOJHeb/HavaadLeZhuyot/DochPili/?WBCMODE=presentationunpublished>

55. לשכה מרכזית לסטטיסטיקה-

http://www.cbs.gov.il/reader/?Mlval=cw_usr_view_SHTML&ID=389

56. מרכז נגה, לייצוג נפגעי עבירה:

<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:Md1PlriJjsMJ:www.noga.org.il/+%D7%9E%D7%A8%D7%9B%D7%96+%D7%A0%D7%92%D7%94&cd=1&hl=iw&ct=clnk&gl=il&source=www.google.co.il>

57. נתוני נוער בריטניה – משרד הפנים:

http://www.idi.org.il/Parliament/2005/Pages/2005_49/D_49/Parliament_Issue_49_d.aspx

59. ספר דברים, פרק כ"ה, פסוק ג.

60. ספר משלי, פרק י"ג, פסוקים יד, ט"ו.

61. ספר שופטים, פרק י"א, פסוק ל"ז.

62. ספר מלאכים, פרק ט"ז, פסוק ג.

63. עיתון הארץ, ברוך קרא, 19.1.2001.

64. עיתון הארץ, 17.04.2001, האו"ם : באפריקה יש 200 אלף ילדים-עבדים, מתוך חדשות :

http://www.haaretz.co.il/hasite/pages/arch/ArchSearchResults.jhtml?_DARGS=%2Farch%2Fobjects%2Ffunctions%2FSearchInArchion.jhtml

65. עיתון הארץ, אסף גור, שני מזרחי ואלעד הופר, מעריב 2007/2/7, 08:20

<http://www.nrg.co.il/online/1/ART1/540/595.html>

66. עיתון הארץ, "המשטרה לא תוכל לחקור קטינים בלילה וללא נוכחות קרוב משפחה",

שחר אילן, 22.07.2008, תגובתו דברי פרופסור יצחק קדמן במליאת הכנסת

: 21.07.2008

<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:xHwHIPteVeEJ:www.haaretz.co.il/hasite/spages/1004337.html+%D7%A8%D7%A4%D7%95%D7%A8%D7%9E%D7%94+%D7%93%D7%90%D7%99%D7%98-+%D7%A7%D7%93%D7%9E%D7%9F&cd=5&hl=iw&ct=clnk&gl=il&source=www.google.co.il>

67. עיתון ידיעות אחרונות, 7 ימים, "ילדי הצל", 19.11.2010, אמיר שואן.

68. ידיעות השרון, "הילדים החורגים של משרד הרווחה", מיכל תוסייה כהן, 24.07.2009

חקיקה אמריקאית:

69. (1967) N.Y Laws, ch 878

70. SD 42 § 1.20 NY . CLS. CPL

פסיקה אמריקאית:

71. State of Arizona, v. Jimene 165 Ariz. 444 (1990)

.72 מאמרים באנגלית:

73. Elizabeth Cauffman & Laurence Steinberg, (Im) Maturity of Judgment in Adolescence : Why Adolescents May Be Less Culpable Than Adults, 18 BEHAV. SCI. LAW. 741-760 (2000)

74. Elizabeth Cauffman & Laurence Steinberg, Maturity of Judgment in Adolscence: Psychosocial Factors In Adolescent Decision Making, 20 LAW. HUM. BEHAV. 249-272 (1996)

75. Patrick Griffin & patricia Torbert & Linda Szymanski, Trying Juveniles as Adults in Criminal Court: An Analysis of State Transfer Provisions, OJJDP. REP. 1-17

76. Alison Marie Grinnell, Searching for a Solution: The Future of New York Juvenile Offender Law, XVI N.Y.L SCH. J. HUM. RTS. 635-667 (2000).

77. B.C Feld, : t The Juvenile Court Meets the Principle of Offense: Treatment, Punishment and the Difference it Makes, 68 B. U. L Rev. 821 (1988).

78. Caeti, T. J., Memmens, C., Cullen, F. T., Burton, Jr, V. S. (2003). Management of Juvenile Correctional Facilities. The Prison Journal, Vol. 83, No 4, pp. 383-405 .

79. Krisberg, B., & Hawkins, D. (1995). Guide for implementing the comprehensive strategy for serious, violent and chronic juvenile offenders. Washington DC: office of juvenile justice and Delinquency Prevention

80. Larden, M ., L , Melin, U. Holst & N. Langstrom (2006). "Moral judgment, cognitive distortions and empathy in incarcerated delinquent and

community control adolescents" Peer Reviewed Journal, vol 12(5),
453-462.

81. LeMert E. – Primary & Secendary deviation .
82. Anderson T., Campbell D., Turner S., Youth Street Rights – A Policy
and Legislation Review, Sidney: University of Technology, 1999.
83. O'Neill B., "Antisocial Behavior Orders: Use Your mop quietly", New
Statesman, Sep 13, 2004.

נספחים

נספח א' : טבלה השוואתית : תקון 14 לחוק הנוער (שפיטה ענישה ודרכי טיפול, 1971), תיקון בשנת
2008.

	חוק הנוער שעדי"ט עד 31 ביולי 2009 (טרם החלת תיקון 14 לחוק)	תיקון 14 לחוק הנוער שעדי"ט, 2008 (תחולתו מ- 30 ביולי 2009 ואילך)
	פרק א' – פרשנות:	
הגדרות	(תיקון: תשס"ה) (בתוקף עד 29.7.2009) בחוק זה – (טרם החלת תיקון 14)	(תיקון: תשס"ה) (בתוקף מיום 30.7.2009) בחוק זה – עקרונות כלליים (תיקון: תשס"ח)
"בית-משפט לנוער"	בית-משפט שלום או בית-משפט מחוזי כשיושב בהם שופט נוער	בית-משפט שלום או בית-משפט מחוזי כשיושב בהם שופט נוער
"חוקר נוער"	שוטר, שהמפקח הכללי של משטרת ישראל או מי שהוא הסמיך לענין זה, הסמיך לחקור נוער;	שוטר, שהמפקח הכללי של משטרת ישראל או מי שהוא הסמיך לענין זה, הסמיך לחקור נוער
"שופט נוער"	שופט שהוטל עליו התפקיד של שופט נוער כאמור בסעיף 2;	שופט שהוטל עליו התפקיד של שופט נוער כאמור בסעיף 2;
"קטין"	מי שטרם מלאו לו שמונה עשרה שנים, ולענין חשוד ונאשם לרבות בגיר שביום הגשת כתב האישום נגדו לא מלאו לו שמונה-עשרה שנה;	מי שטרם מלאו לו שמונה עשרה שנים, ולענין חשוד ונאשם לרבות בגיר שביום הגשת כתב האישום נגדו לא מלאו לו שמונה-עשרה שנה;
"הורה"	לרבות הורה חורג, מאמץ ואפוטרופוס;	לרבות הורה חורג, מאמץ ואפוטרופוס;
"מעון"	מקום המשמש למגורים או למשמורת של קטינים מחוץ למשפחתם, שהממונה על המעונות הפנה אליו קטין לאחר שבית-משפט לנוער ציווה לפי חוק זה על החזקתו במעון;	מקום המשמש למגורים או למשמורת של קטינים מחוץ למשפחתם, שהממונה על המעונות הפנה אליו קטין לאחר שבית-משפט לנוער ציווה לפי חוק זה על החזקתו במעון;
"מעון נעול"	מקום המשמש למגורים או למשמורת של קטינים מחוץ למשפחתם וחופש המוחזקים בו מוגבל, ושר הסעד הכריז כי הוא מעון נעול לענין חוק זה;	מקום המשמש למגורים או למשמורת של קטינים מחוץ למשפחתם וחופש המוחזקים בו מוגבל, ושר הרווחה והשירותים החברתיים הכריז כי הוא מעון נעול לענין חוק זה;
"הממונה על המעונות"	מי ששר הסעד מינהו כד לענין חוק זה;	מי שמונה לפי הוראות סעיף 43א;
"קצין מבחן"	מי שנתמנה כד לפי פקודת המבחן (נוסח חדש), תשכ"ט-1969;	מי שנתמנה כד לפי פקודת המבחן;

<p>מי ששר הרווחה והשירותים החברתיים מינהו לביצוע טיפול עוקב לפי הוראות פרק ז';</p>	<p>מי ששר הסעד מינהו כך לענין חוק זה;</p>	<p>"קצין מעקב"</p>
<p>- חוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), התשט"ו1955-;</p>	<p>- חוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), התשט"ו1955-;</p>	<p>"חוק הגנת ילדים"</p>
<p>שוטר, שהמפקח הכללי של משטרת ישראל או מי שהוא הסמיך לענין זה, הסמיך לחקור נוער. לא יוסמך שוטר כחוקר נוער אלא לאחר שקיבל הכשרה לצורך כך, כפי שיקבע המפקח הכללי של משטרת ישראל;</p>	<p>שוטר, שהמפקח הכללי של משטרת ישראל או מי שהוא לענין זה, הסמיך לחקור נוער;</p>	<p>"חוקר נוער"</p>
<p>"עובד סוציאלי שמונה לפי חוק" - עובד סוציאלי שמונה לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960, או לפי חוק הסעד (טיפול במפגרים), התשכ"ט-1969, לפי העניין;</p>	<p>"פקיד סעד" - פקיד סעד שמונה לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך1960-, או פקיד סעד כהגדרתו בסעיף 1 בחוק הסעד (טיפול במפגרים), התשכ"ט1969-, לפי העניין.</p>	
<p>מכאן ואילך חידוש בחקיקה החדש (כל המושגים הבאים, עד לפרק ב, אינם מופיעים טרם השינוי בחוק)</p>		
<p>"חוק בתי המשפט" - חוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד1984-;</p>		
<p>"חוק חקירת חשודים" - חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), התשס"ב2002-</p>		
<p>"חוק המעצרים" - חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו1996-;</p>		
<p>"חוק הנוער (טיפול והשגחה)" - חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך1960-;</p>		
<p>"חוק הסניגוריה הציבורית" - חוק הסניגוריה הציבורית, התשנ"ו1995-;</p>		
<p>"חוק העונשין" - חוק העונשין, התשל"ז1977-;</p>		

<p>"חקירה" - תשאול או גביית הודעה בקשר לעבירה, בידי שוטר, למעט באחד מאלה :</p> <p>(1) חקירה שהתנהלה מחוץ לתחנת משטרה בעבירות כאמור בסעיף 239 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב1982-, ששר המשפטים קבע לגביהן בתקנות סדרי אישום והמצאת מסמכים בסטייה מהוראות אותו חוק, או בעבירות שנקבעו כעבירות מינהליות לפי חוק העבירות המינהליות, התשמ"ו1985- ;</p> <p>(2) חקירה שהתנהלה מחוץ לתחנה כאמור בסעיף 3(א) לחוק חקירת חשודים ;</p>		
<p>"פקודת בתי הסוהר" - פקודת בתי הסוהר (נוסח חדש), התשל"ב1971- ;</p>		
<p>"פקודת המבחן" - פקודת המבחן (נוסח חדש), התשכ"ט1969- ;</p>		
<p>"קצין מוסמך", בתחנת משטרה - קצין הנוער בתחנת המשטרה, ובהעדרו - הקצין הממונה על החקירות בתחנת המשטרה ; ולעניין חקירה בעבירות לפי פקודת התעבורה - ראש מחלק תאונות דרכים במרחב ובהעדרו קצין הבוחנים המחוזי, ובלבד שקיבלו הכשרה לצורך תפקידם לעניין חוק זה, כפי שיקבע המפקח הכללי של משטרת ישראל ;</p>		
<p>"קצין ממונה" - כהגדרתו בסעיף 25 לחוק המעצרים ;</p>		
<p>"תיעוד חזותי" ו "תיעוד קולי" - כהגדרתם בחוק חקירת חשודים.</p>		

<p>1א. עקרונות כלליים (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) מימוש זכויות של קטין, הפעלת סמכויות ונקיטת הליכים כלפיו ייעשו תוך שמירה על כבודו של הקטין, ומתן משקל ראוי לשיקולים של שיקומו, הטיפול בו, שילובו בחברה ותקנת השבים, וכן בהתחשב בגילו ובמידת בגרותו.</p> <p>(ב) חוק זה בא להוסיף על זכויות הנתונות לקטין לפי כל דין, ולא לגרוע מהן.</p>		
<p>1ב. זכות ההשתתפות של קטין לעניין החלטה לגביו (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) נקבע על פי הוראות כל דין, כי תינתן לאדם הזדמנות להביע את עמדתו או כי תידרש הסכמתו לעניין מתן החלטה בעניינו, זכאי קטין שתינתן לו הזדמנות להביע את עמדתו, רצונו ורגשותיו בעצמו, ובדרך המותאמת לגילו, למידת בגרותו ולצרכיו (בחוק זה - הזדמנות להביע עמדה); לעמדתו של הקטין וכן לרצונו ולרגשותיו, יינתן משקל ראוי בקבלת החלטה בעניינו, בהתחשב בגילו ובמידת בגרותו.</p> <p>(ב) לצורך מימוש זכותו של קטין להזדמנות להביע עמדה, יימסר לקטין מידע, בשפה ובאופן המובנים לו, בהתחשב בגילו ובמידת בגרותו, אלא אם כן התקיים אחד מאלה:</p>		

<p>(1) מסירת המידע לקטין אסורה לפי כל דין ;</p> <p>(2) מקבל החלטה בעניינו של הקטין שוכנע שמסירת המידע תגרום לו פגיעה ממשית.</p> <p>(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאי מי שמקבל החלטה לפי חוק זה בעניינו של קטין, שלא לתת לקטין הזדמנות להביע עמדה לפני קבלת החלטה בעניינו, אם שוכנע, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, כי מתן ההזדמנות להביע עמדה יגרום לפגיעה ממשית בקטין.</p> <p>(ד) לא ניתנה לקטין הזדמנות להביע עמדה לפני קבלת החלטה בעניינו כאמור בסעיף קטן (ג), תינתן לקטין, ככל הניתן, הזדמנות להביע את עמדתו לאחר קבלת החלטה, ובלבד שיישום החלטה עדיין לא החל או עדיין נמשך, וחדל להתקיים הטעם שמנע מתן הזדמנות לקטין להביע עמדה כאמור בסעיף קטן (ג).</p> <p>(ה) התקבלה החלטה לפי חוק זה בעניינו של קטין בניגוד לעמדתו, יסביר מי שקיבל את החלטה או אדם מטעמו, לקטין, בשפה ובאופן המובנים לו בהתחשב בגילו ובמידת בגרותו, ככל הניתן, את הנימוקים להחלטתו, אלא אם כן התקיימו לגבי הנימוקים האמורים הוראות פסקאות (1) או (2) של סעיף קטן (ב).</p> <p>(ו) על אף הוראות סעיף זה, על החלטה של בית משפט לפי חוק זה בעניינו של קטין יחולו הוראות</p>		
--	--	--

<p>סעיפים 17 א ו 17-ב</p>		
<p>1ג. קיום הליכים בשפתו של הקטין (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009) הליכים לפי חוק זה שמתקיימים בנוכחות הקטין, יתנהלו בשפתו של הקטין או בשפה שהקטין מבין ודובר אותה, לרבות שפת סימנים, או בתרגום לשפה כאמור.</p>		
<p>פרק ב' - בית משפט לנוער</p>		
<p>(תיקון : תשמ"א, תשמ"ד, תשס"ח) 3 (בתוקף מיום 30.7.2009) (א) נשיא בית-המשפט העליון, בהסכמת שר המשפטים, יטיל על שופטים מבין שופטי בית-משפט מחוזי ושופטי בית-משפט שלום לשמש כשופטי נוער במשך התקופה שיקבע ורשאי הוא להטיל על שופטים כאמור לדון במצרים ושחרורם של קטינים ובהליכים מקדמיים שלפני המשפט (בסעיף זה – הליכים אחרים הקשורים לנוער), ובלבד ששופטים כאמור יעברו הכשרה מיוחדת לשמש שופטי נוער או הכשרה מתאימה לשמש שופטי נוער לצורך דיון בהליכים אחרים הקשורים לנוער, לפי העניין. (ב) נשיא בית המשפט העליון רשאי למנות, בהסכמת שר המשפטים, שופט מבין שופטי נוער לנשיא בתי המשפט לנוער לתקופה שיקבע. (ג) שופט בית משפט מחוזי שהתמנה לנשיא בתי המשפט לנוער יהיה מוסמך לדון בעניינים שבסמכותו של בית משפט שלום לנוער.</p>	<p>(תיקון : תשמ"א, תשמ"ד) (א) נשיא בית-המשפט העליון, בהסכמת שר המשפטים, יטיל על שופטים מבין שופטי בית- משפט מחוזי ושופטי בית-משפט שלום לשמש כשופטי נוער במשך התקופה שיקבע. (ב) נשיא בית המשפט העליון רשאי למנות, בהסכמת שר המשפטים, שופט מבין שופטי נוער לנשיא בתי המשפט לנוער לתקופה שיקבע. (ג) שופט בית משפט מחוזי שהתמנה לנשיא בתי המשפט לנוער יהיה מוסמך לדון בעניינים שבסמכותו של בית משפט שלום לנוער.</p>	<p>סעיף 2. שופט נוער</p>

<p>ללא שינוי</p>	<p>(א) בבית-משפט שלום ובבית-משפט מחוזי יהיה הדיון בעבירה שהואשם בה קטין, לרבות הדיון בערעור, לפני בית משפט לנוער. (ב) על אף האמור בכל דין, רשאי שר המשפטים בצו להסמיך בית-משפט שלום לנוער לדון קטינים על פשעים לפי הסעיפים המפורטים בצו.</p>	<p>סעיף 3. שפיטת קטין</p>
<p>(תיקון : תשס"ח)</p> <p>(א) אין להעמיד לדין קטין יחד עם אדם שאינו קטין אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה. (ב) הואשם קטין יחד עם אדם שאינו קטין, רשאי בית-משפט שאינו לנוער, לאחר שמיעת בעלי הדין, לדון בענין; החליט בית המשפט לעשות כן, ינהג כלפי הקטין כאילו היה בית-משפט לנוער ויהיו לו הסמכויות של בית-משפט לנוער לפי חוק זה; החליט בית המשפט לא לדון בענין, יצווה על הפרדת משפטו של הקטין ויעבירו לבית-משפט לנוער.</p>	<p>(א) אין להעמיד לדין קטין יחד עם אדם שאינו קטין אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה. (ב) הואשם קטין יחד עם אדם שאינו קטין, רשאי בית-משפט שאינו לנוער, לאחר שמיעת בעלי הדין, לדון בענין; החליט בית המשפט לעשות כן, ינהג כלפי הקטין כאילו היה בית-משפט לנוער ויהיו לו הסמכויות של בית-משפט לנוער לפי חוק זה, אולם, על אף האמור בסעיף 9, ינהג בית המשפט בהתאם לסעיף 38 לחוק בתי המשפט, תשי"ז 1957-; החליט בית המשפט לא לדון בענין, יצווה על הפרדת משפטו של הקטין ויעבירו לבית-משפט לנוער.</p>	<p>סעיף 4. שפיטת קטין ובגיר יחד</p>
<p>ללא שינוי</p>	<p>(א) מצא בית-משפט שאינו לנוער, בכל שלב שלפני הכרעת הדין, כי הנאשם הוא קטין, יעביר את הענין לבית-משפט לנוער והלה ידון בו כאילו הובא מלכתחילה לפניו ורשאי הוא לדון בו מן השלב אליו הגיע בית-המשפט</p>	<p>סעיף 5. קטין שהובא לבית-משפט שאינו</p>

	<p>הקודם.</p> <p>(ב) ראה בית המשפט נסיבות מיוחדות המצדיקות שלא להעביר את הענין לבית-משפט לנוער כאמור בסעיף קטן (א), רשאי הוא להמשיך ולדון בו, אך מכאן ואילך ינהג כאילו היה בית-משפט לנוער ויהיו לו כל הסמכויות של בית-משפט לנוער לפי חוק זה.</p> <p>(ג) מצא בית-משפט שאינו לנוער, לאחר הכרעת הדין, כי הנאשם הוא קטין, ימשיך לדון בענין כאילו היה בית-משפט לנוער ויהיו לו כל הסמכויות של בית-משפט לנוער לפי חוק זה; החליט בית המשפט כי יש לפעול כאמור בסעיף 24(2) או (3), יחליף את ההרשעה בקביעה שהקטין ביצע את העבירה</p>	<p>לנוער</p>
<p>(תיקון : תשס"ח)</p> <p>(א) הדיון בבית משפט שלום ובבית משפט מחוזי, לרבות הדיון בערעור, בעניינו של נאשם שביום הגשת כתב האישום נגדו מלאו לו 18 שנים וטרם מלאו לו 19 שנים וביום ביצוע העבירה היה קטין, יהיה בפני בית משפט לנוער, ואולם פסקאות (1), (4) ו-(5) שבסעיף 26 לא יחולו.</p> <p>(ב) הדיון בעניינו של נאשם שביום הגשת כתב האישום נגדו מלאו לו 19 שנים וביום ביצוע העבירה היה קטין, יהיה בפני בית משפט שאינו לנוער, ואולם הוראות סעיפים 9, 21, 22, 24, 26 למעט פסקאות</p>		<p>סעיף 5א- שפיטת בגיר בעבירה שביצע בהיותו קטין</p>

		(1), (4) ו-(5) שבו, ו27-, יחולו, בשינויים המחויבים.
סעיף 6. בגיר שהובא לפני בית-משפט לנוער	מצא בית-משפט לנוער במהלך הדיון כי הנאשם אינו קטין, רשאי הוא להמשיך ולדון בענין כאילו לא היה בית-משפט לנוער או להעבירו לבית-משפט שאינו לנוער, והלה ידון בו כאילו הובא לפניו מלכתחילה ורשאי הוא לדון בו מן השלב שאליו הגיע בית המשפט לנוער.	(תיקון : תשס"ח) מצא בית-משפט לנוער במהלך הדיון כי הנאשם אינו קטין והוראות סעיף 5א(א) אינן חלות עליו , רשאי הוא להמשיך ולדון בענין כאילו לא היה בית-משפט לנוער או להעבירו לבית-משפט שאינו לנוער, והלה ידון בו כאילו הובא לפניו מלכתחילה ורשאי הוא לדון בו מן השלב שאליו הגיע בית המשפט לנוער
סעיף 7. שמירת תקפם של צווים ופסקי דין	צו סופי או פסק-דין סופי של בית-משפט לא יהיה פסול מחמת זאת בלבד, שבגלל גיל הנאשם צריך היה להעמידו לדין לפני בית-משפט אחר ; אולם אם נגרם עיוות-דין חמור כתוצאה מהעמדת נאשם לדין לפני בית-משפט שאינו מתאים לגילו, רשאי נשיא בית-המשפט העליון להורות כי בית-משפט שיקבע לכך יקיים משפט חוזר בענין, והוראות סעיף 9(ב) עד (ד) לחוק בתי המשפט, תשי"ז1957-, יחולו, בשינויים המחויבים לפי הענין.	ללא שינוי
סעיף 8. הפרדת קטינים	(א) בית-משפט לנוער יקיים, ככל האפשר, את דיוניו במקום שלא מתנהלים בו משפטים אחרים, או באותו מקום אך לא באותו זמן. (ב) ככל האפשר, לא יובאו נאשמים קטינים יחד עם נאשמים שאינם קטינים לבית-המשפט או ממנו ולא יוחזקו בו יחד.	ללא שינוי

<p>(תיקון : תשס"ח) בית-משפט לנוער ידון בדלתיים סגורות, אולם רשאי הוא להרשות לאדם או לסוגי בני-אדם לרבות לנפגע העבירה להיות נוכחים בשעת הדיון, כולו או מקצתו לעניין זה, "נפגע עבירה" - כהגדרתו בחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א 2001-.</p>	<p>בית-משפט לנוער ידון בדלתיים סגורות, אולם רשאי הוא להרשות לאדם או לסוגי בני-אדם להיות נוכחים בשעת הדיון, כולו או מקצתו.</p>	<p>סעיף 9. דלתיים סגורות</p>
<p>פרק ב'1 : חקירת עדים קטינים (תיקון : תשס"ה)</p>		
<p>(תיקון : תשס"ה, תשס"ח) (א) בסעיף זה, "בן משפחה" - הורה, הורה של הורה, אח, גיס, דוד, או צאצא של כל אחד מאלה. (ב) קטין שיש לחקרו בעבירה שחוק הגנת ילדים לא חל על חקירתה, שאין הוא חשוד בביצועה, יוזמן לחקירה וייחקר בידיעת הורהו. (ג) על אף הוראת סעיף קטן (ב), מותר להזמין קטין לחקירה כאמור באותו סעיף קטן ומותר לחקרו, אף ללא ידיעת ההורה, אם מתקיים אחד מאלה : (1) הקטין ביקש כי לא תימסר להורהו הודעה על חקירתו ; הודעה על החקירה תימסר לעובד סוציאלי שמונה לפי חוק, לכל המאוחר עם תום החקירה, והוא רשאי להורות, על אף בקשת הקטין, כי תימסר הודעה להורה, אם סבר כי טובת הקטין מחייבת זאת ; (2) לדעת הקצין הממונה על חקירת העבירה, לאחר שהתייעץ עם בחוקר הנוער, הזמנת הקטין בהודעה להורהו תעכב את</p>	<p>(תיקון : תשס"ה) – קטין (תיקון : תשס"ה) (א) בסעיף זה, "בן משפחה" - הורה, הורה של הורה, אח, גיס, דוד, או צאצא של כל אחד מאלה. (ב) קטין שיש לחקרו בעבירה שחוק הגנת ילדים לא חל על חקירתה, שאין הוא חשוד בביצועה, יוזמן לחקירה וייחקר בידיעת הורהו. (ג) על אף הוראת סעיף קטן (ב), מותר להזמין קטין לחקירה כאמור באותו סעיף קטן ומותר לחקרו, אף בלא ידיעת ההורה, אם מתקיים אחד מאלה : (1) הקטין ביקש כי לא תימסר להורהו הודעה על חקירתו ; הודעה על החקירה תימסר לפקיד הסעד, לכל המאוחר עם תום החקירה, והוא רשאי להורות, על אף בקשת הקטין, כי תימסר הודעה להורה, אם סבר כי טובת הקטין מחייבת זאת ; (2) לדעת הממונה על חקירת העבירה, לאחר שהתייעץ עם חוקר הנוער, הזמנת הקטין בהודעה להורהו תעכב את</p>	<p>סעיף 9א. חקירת עד קטין</p>

<p>חקירת העבירה, בשל קושי להודיע להורה במאמץ סביר, ויש יסוד סביר להניח שהעיכוב יסכל את חקירת העבירה או יסכל מניעה של פשע; ואולם, בכפוף להוראות סעיף זה, הודעה על החקירה תימסר לבגיר האחראי על הקטין באותה העת או לקרוב בגיר של הקטין, ככל הניתן בנסיבות העניין, וכן תימסר הודעה להורה מוקדם ככל האפשר;</p> <p>(3) לדעת הקצין הממונה על חקירת העבירה, לאחר שהתייעץ עם עובד סוציאלי שמונה לפי חוק, נכון לעשות כן על יסוד אחד מאלה:</p> <p>(א) טעמים של טובת הקטין או טעמים של טובת החקירה שאין בהם פגיעה בטובת הקטין, בשל היות החשוד בביצוע העבירה בן משפחתו של הקטין;</p> <p>(ב) חשש לפגיעה בשלומו הגופני או הנפשי של הקטין.</p> <p>(ד) חדל להתקיים הטעם שהצדיק חקירת קטין בלא ידיעת הורה כאמור בסעיף קטן (ג), יודיע הקצין הממונה על חקירת העבירה להורה על חקירת הקטין, אם אין מניעה אחרת להודיע עליה לפי סעיף זה.</p> <p>(ה) הוראות סעיף זה יחולו גם על זימון קטין לתחנת המשטרה לפי סעיף 68(א) בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996.</p> <p>(ו) הוראות פסקאות (1) ו-(3) של סעיף קטן (ג) הנוגעות לפקיד הסעד יחולו רק לגבי חקירה</p>	<p>חקירת העבירה, בשל קושי להודיע להורה במאמץ סביר, ויש יסוד סביר להניח שהעיכוב יסכל את חקירת העבירה או יסכל מניעה של פשע; ואולם, בכפוף להוראות סעיף זה, הודעה על החקירה תימסר לבגיר האחראי על הקטין באותה העת או לקרוב בגיר של הקטין, ככל הניתן בנסיבות העניין, וכן תימסר הודעה להורה מוקדם ככל האפשר;</p> <p>(3) לדעת הממונה על חקירת העבירה, לאחר שהתייעץ עם פקיד הסעד, נכון לעשות כן על יסוד אחד מאלה:</p> <p>(א) טעמים של טובת הקטין או טעמים של טובת החקירה שאין בהם פגיעה בטובת הקטין, בשל היות החשוד בביצוע העבירה בן משפחתו של הקטין;</p> <p>(ב) חשש לפגיעה בשלומו הגופני או הנפשי של הקטין.</p> <p>(ד) חדל להתקיים הטעם שהצדיק חקירת קטין בלא ידיעת הורה כאמור בסעיף קטן (ג), יודיע הממונה על חקירת העבירה להורה על חקירת הקטין, אם אין מניעה אחרת להודיע עליה לפי סעיף זה.</p> <p>(ה) הוראות סעיף זה יחולו גם על זימון קטין לתחנת המשטרה לפי סעיף 68(א) בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996.</p> <p>(ו) הוראות פסקאות (1) ו-(3) של סעיף קטן (ג) הנוגעות לפקיד הסעד יחולו רק לגבי חקירה</p>	
---	--	--

<p>מעצרים), התשנ"ו-1996. (ו) הוראות פסקאות (1) ו-(3) של סעיף קטן (ג) הנוגעות לעובד סוציאלי שמונה לפי חוק יחולו רק לגבי חקירה בעבירה המנויה בתוספת לחוק הגנת ילדים של קטין שהוא נפגע העבירה; לענין פסקה (1) האמורה הסמכות הנתונה לעובד סוציאלי שמונה לפי חוק באותה פסקה תהיה נתונה לחוקר נוער.</p>	<p>בעבירה המנויה בתוספת לחוק הגנת ילדים של קטין שהוא נפגע העבירה; לענין פסקה (1) האמורה הסמכות הנתונה לפקיד הסעד באותה פסקה תהיה נתונה לחוקר נוער</p>	
<p>ללא שינוי</p>	<p>(תיקון: תשס"ה)</p> <p>(א) בסעיף זה, "מקום שהות" - מקום שבו שוהה ילד לצורך חינוכי או טיפולי, שאינו טיפול רפואי, לרבות בית ספר, גן ילדים או קייטנה.</p> <p>(ב) התקיים תנאי המצדיק חקירת קטין בעבירה, שחוק הגנת ילדים לא חל על חקירתה ושאינן הוא חשוד בביצועה, בלא ידיעת הורה כאמור בסעיף 9א, רשאי חוקר נוער, בכפוף להוראת סעיף קטן (ג), להוציא את הקטין ממקום שהותו, אף בלא ידיעת ההורה, לצורך החקירה, ובלבד שהקטין לא יוצא ממקום שהותו בניגוד לרצונו.</p> <p>(ג) חוקר נוער לא יוציא קטין ממקום שהותו לפי הוראות סעיף זה, אלא אם כן סבר כי חקירת הקטין מחוץ למקום שהותו עדיפה בנסיבות הענין על חקירתו במקום שהותו ולאחר שעשה את כל אלה:</p> <p>(1) הזדהה לפני מנהל מקום שהותו של הקטין או לפני האדם האחראי על ניהול המקום באותה עת, הודיע לו כי הוא עומד להוציא</p>	<p>סעיף 9ב. הוצאת קטין ממקום שהותו לצורך חקירה</p>

	<p>את הקטין מהמקום ומסר לו את פרטיו ;</p> <p>(2) התייעץ עם עובדי חינוך או טיפול במקום שהותו של הקטין המכירים את הקטין ;</p> <p>(3) הסביר לקטין, בלשון המובנת לו בהתאם לגילו וליכולותיו, את מטרת הוצאתו ממקום שהותו והצורך בביצועה.</p> <p>(ד) הוציא חוקר נוער קטין ממקום שהותו כאמור בסעיף זה, ילווה הקטין, ככל שהדבר אפשרי בנסיבות הענין, במהלך שהותו מחוץ למקום, גם בידי עובד חינוך או אדם אחר המוכר לו מאותו מקום (בסעיף זה - המלווה).</p> <p>(ה) בלי לגרוע מהוראות כל דין, חוקר נוער שהוציא קטין ממקום שהותו כאמור בסעיף זה יחזיר את הקטין בתום החקירה לביתו, לאחר שהתייעץ עם הממונה על חקירת העבירה, או למקום שממנו הוצא הקטין, או יודא כי המלווה יחזיר את הקטין אל אותו המקום</p>	
ללא שינוי	<p>(תיקון: תשס"ה)</p> <p>עוכב עד קטין במקום ונתבקש להילוות לשוטר אל תחנת המשטרה לפי סעיף 68(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו1996-, תימסר על כך בהקדם האפשרי הודעה להורה, ואם לא ניתן להודיע להורה כאמור - לאדם הקרוב לקטין, אלא אם כן סבר הממונה על תחנת המשטרה שאליה הובא הקטין כי הודעה כאמור עשויה לפגוע בשלום הקטין או אם ביקש זאת הקטין.</p>	סעיף 9ג. עיכוב עד קטין

<p>חקירת עד קטין בשעות הלילה (תיקון : תשס"ח)</p> <p>(א) בסעיף זה, "שעות הלילה" (1) לגבי קטין שטרם מלאו לו 14 שנים - השעות שבין 20:00 ל- 07:00 ; (2) לגבי קטין שמלאו לו 14 שנים - השעות שבין 22:00 ל- 07:00 .</p> <p>(ב) קטין לא ייחקר בשעות הלילה בתחנת המשטרה ולא תימשך חקירתו בתחנה בשעות כאמור, בעבירה שהוא אינו חשוד בביצועה.</p> <p>(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), ניתן לחקור קטין בעבירה שהוא אינו חשוד בביצועה בשעות הלילה, באחד מאלה :</p> <p>(1) הקטין הגיע מיוזמתו או לבקשתו לתחנת המשטרה בשעות כאמור כדי להגיש תלונה או למסור עדות על עבירה שבוצעה ; (2) אם העבירה שהוא היה עד לביצועה נעברה בסמוך למועד החקירה, והוא נדרש להילוות לשוטר אל תחנת המשטרה לפי סעיף 68(ב) לחוק המעצרים ; (3) הקצין הממונה על חקירת העבירה, לאחר שהתייעץ עם חוקר נוער, הורה, בהחלטה מנומקת בכתב, כי קטין ייחקר בעבירה כאמור בשעות הלילה, אם שוכנע כי דחיית החקירה עלולה להביא לאחד מאלה :</p> <p>(א) שיבוש או סיכול חקירתם או מעצרים של חשודים בעבירה מסוג פשע, או בעבירה מסוג עוון המנויה בחלק א' לתוספת, שבקשר אליה</p>		<p>סעיף 9ד.</p>
--	--	------------------------

<p>הוא נחקר כעד ; (ב) מניעת גילוי ראיה או תפיסת חפץ הקשור לאותה עבירה ; (ג) מניעת שחרורם של חשודים ממעצר ; (ד) פגיעה בשלמו הגופני או הנפשי של הקטין ; (4) הקטין והורהו נתנו את הסכמתם לחקירה בשעות הלילה ובלבד שלא תתאפשר חקירתו של הקטין בשל הסכמתם כאמור אחרי השעה 00:00</p>		
<p>עד קטין שהפך לחשוד התעורר חשד, במהלך חקירת קטין בעבירה שהוא אינו חשוד בביצועה, שהקטין היה מעורב בביצוע העבירה, יחולו עליו הוראות כל דין לעניין חקירת חשודים, וחקירתו לא תחודש אלא לאחר שקוימו לגבי הוראות סעיפים 9 עד 9ט.</p>		<p>סעיף 9ה.</p>
<p>פרק ג'</p>		
<p>פרק ג' - חקירת חשודים מעצר, שחרור והליכים שלפני המשפט (תיקון : תשס"ח)</p>	<p>פרק ג' - מעצר, שחרור והליכים שלפני המשפט (בתוקף עד 29.7.2009)</p>	
<p>הודעה על חקירת קטין חשוד או על מעצרו (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) קטין החשוד בביצוע עבירה (בחוק זה - קטין חשוד), יוזמן לחקירה וייחקר בידיעת הורהו, ואם לא ניתן לאתר את הורה הקטין במאמץ סביר - בידיעת קרוב משפחה בגיר או אדם בגיר אחר המוכר לקטין, ובלבד שנשמעה עמדת הקטין לעניין זהות אותו בגיר (בחוק זה - קרוב אחר), אלא אם כן אין אפשרות לאתר מי מהם במאמץ סביר בנסיבות העניין. (ב) קטין חשוד השוהה במעון יוזמן</p>		<p>סעיף 9ו.</p>

<p>לחקירה וייחקר בידיעת מנהל המעון וכן בידיעת הורה, ואם לא ניתן לאתר את הורה הקטין במאמץ סביר - בידיעת קרוב אחר, אלא אם כן אין אפשרות לאתר מי מהם במאמץ סביר בנסיבות העניין.</p> <p>(ג) (1) הגיע קטין חשוד לתחנת המשטרה או הובא אליה, כשאינו עצור, לפי הוראות סעיף 67(ב) לחוק המעצרים, או נעצר קטין חשוד, יודיע על כך הקצין הממונה, בלא דיחוי ולאחר שיידע את הקטין כי בכוונתו לעשות כן, להורה, ואם לא ניתן לאתר את הורה הקטין במאמץ סביר - לקרוב אחר, אלא אם כן אין אפשרות לאתר מי מהם במאמץ סביר בנסיבות העניין.</p> <p>(2) על אף הוראות פסקה (1), לא תימסר הודעה כאמור באותה הפסקה לעניין קטין שהגיע לתחנת המשטרה או שהובא אליה, כשאינו עצור, אם הקטין הביע התנגדות, מנימוק סביר, למסירתה; היה הקטין עצור, יינתן לרצונו בעניין מסירת ההודעה משקל ראוי, בהתחשב בגילו ובמידת בגרותו, ובלבד שתימסר הודעה כאמור לקרוב אחר.</p> <p>(3) החליט הקצין הממונה על מעצרו של קטין חשוד לפי הוראות סעיף 27 לחוק המעצרים, יודיע על כך גם לקצין מבחן.</p> <p>(ד) לא נמסרה הודעה להורה של קטין חשוד כאמור בסעיפים קטנים (א) עד (ג) מחמת העדר אפשרות לאתר כאמור באותם סעיפים קטנים, תודיע המשטרה להורה, כל עוד</p>		
---	--	--

<p>הקטין נתון בחקירה או במעצר, לפי המאוחר, בלא דיחוי, עם היווצרות האפשרות לאתרו.</p> <p>(ה) (1) אי מסירת הודעה להורה של קטין חשוד ולקרוב אחר מחמת העדר אפשרות לאתר מי מהם במאמץ סביר בנסיבות העניין כאמור בסעיפים קטנים (א) עד (ג), תתועד בכתב.</p> <p>(2) יידוע הקטין, תגובתו וכן התנגדותו ככל שהיתה, וכן החלטת הקצין הממונה ונימוקיה, כאמור בסעיף קטן (ג), יתועדו על ידי הקצין הממונה בתיעוד חזותי, בתיעוד קולי או בכתב.</p>		
<p>חקירת קטין חשוד בלא הודעה להורהו או לקרוב אחר (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) על אף הוראות סעיף 9, רשאי קצין מוסמך, בהחלטה מנומקת בכתב, להורות על הזמנת קטין חשוד שאינו עצור לחקירה או על חקירתו, בלי להודיע על כך להורהו, לקרוב אחר או למנהל מעון, לפי העניין, אם שוכנע כי הודעה כאמור עלולה -</p> <p>(1) לפגוע בשלומו הגופני או הנפשי של הקטין או של אדם אחר ;</p> <p>(2) להביא לשיבוש הליכי החקירה בשל חשד סביר כי אחד מהמנויים ברישה, או בן משפחתו של הורה הקטין או הקרוב האחר, היה צד לעבירה שבה חשוד הקטין ;</p> <p>(3) לגבי קטין שהוא חשוד בעבירת ביטחון כמשמעותו בסעיף 35(ב) לחוק המעצרים - לפגוע בביטחון המדינה.</p> <p>(ב) לצורך קבלת החלטה לעניין פסקה</p>		<p>סעיף 9ז.</p>

<p>(1) שבסעיף קטן (א), רשאי קצין מוסמך להביא בחשבון הודעה מנומקת בכתב של מנהל מעון, כי יש חשש שהודעה להורה או לקרוב אחר תביא לפגיעה בשלומו הגופני או הנפשי של הקטין.</p> <p>(ג) (1) הורה קצין מוסמך כאמור בסעיף קטן (א), בלא שהודיע להורה של הקטין, וחלפו שמונה שעות מהגעתו של הקטין לתחנת המשטרה או חדל להתקיים הטעם שהצדיק הזמנה לחקירה או חקירה בלי להודיע להורה, לפי המוקדם, תימסר להורה הקטין בלא דיחוי, הודעה על הימצאותו של הקטין בתחנת המשטרה ועל חקירתו.</p> <p>(2) הורה קצין מוסמך כאמור בסעיף קטן (א), בלא שהודיע אף לקרוב אחר או למנהל המעון, לפי העניין, יחולו הוראות פסקה (1) אם חלפו שש שעות מהגעתו של הקטין לתחנת המשטרה או חדל להתקיים הטעם שהצדיק הזמנה לחקירה או חקירה שלא בידיעתם, לפי המוקדם.</p> <p>(ד) החליט קצין מוסמך כאמור בסעיף קטן (א), וחלף פרק הזמן כאמור בסעיף קטן (ג)(2), רשאי קצין נוער מרחבי, ובהעדרו - קצין נוער מחוזי, להאריך את פרק הזמן האמור אם שוכנע כי מתקיים אחד מאלה, ובלבד שפרק הזמן המרבי מהגעתו של הקטין לתחנת המשטרה לא יעלה על שמונה שעות:</p> <p>(1) סכנה ממשית לשלומו של הקטין או לביטחונו ;</p> <p>(2) חשש לשיבוש הליכי החקירה בעבירה מסוג פשע בשל חשד סביר כי</p>		
---	--	--

<p>ההורה או הקרוב האחר או בן משפחתו של מי מהם, היו צד לעבירה שבה חשוד הקטין ;</p> <p>(3) פגיעה ממשית בביטחון המדינה.</p> <p>(ה) חדל להתקיים הטעם שבשלו לא נמסרה ההודעה להורה הקטין או לקרוב אחר, תימסר ההודעה בלא דיחוי, אלא אם כן הופעלה סמכות כאמור בסעיף 36 לחוק המעצרים, או שפקיד סעד הפעיל את סמכותו לפי סעיף 11 לחוק הנוער (טיפול והשגחה).</p>		
<p>נוכחות הורה או קרוב אחר בחקירת קטין חשוד (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) קטין חשוד שהוזמן לחקירה בידיעת הורה או קרוב אחר או שנמסרה הודעה על חקירתו לאחד מהם, לפי הוראות סעיף 9(א) עד (ג), זכאי שהורה או קרוב אחר יהיה נוכח בחקירתו וכן זכאי הוא להיוועץ במי מהם, ככל הניתן לפני תחילת החקירה, אלא אם כן הביע הקטין התנגדות לכך מנימוק סביר או אם היה מוחזק במעצר, והכל, אם סבר קצין מוסמך כי אין במתן אפשרות לנוכחות ההורה או הקרוב האחר כאמור כדי להביא לאחד מאלה :</p> <p>(1) פגיעה בטובת החקירה או בטובת הקטין ;</p> <p>(2) אחד הטעמים המנויים בסעיף 9(א) ;</p> <p>(3) אחד הטעמים המנויים בסעיף קטן (ג)(2)(א) עד (ה) ;</p> <p>(4) חשיפת עניין הנוגע לצנעת חייו של קטין אחר.</p>		<p>סעיף 9.ח.</p>

<p>(ב) הורה או קרוב אחר של קטין חשוד שהתקיימו לגביו הוראות סעיף קטן (א), יוזמן להיות נוכח בחקירה והחקירה תעוכב עד להגעתו.</p> <p>(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), רשאי קצין מוסמך להורות, בהחלטה מנומקת בכתב, על התחלת חקירתו של קטין כאמור באותו סעיף קטן בלי להמתין לנוכחות הורהו או קרוב אחר -</p> <p>(1) אם ההורה או הקרוב האחר לא הגיע לחקירה בתוך זמן סביר בנסיבות העניין מהמועד שבו הוזמן;</p> <p>(2) אם שוכנע כי המתנה כאמור עלולה להביא לאחד מאלה, ובלבד שחקירת הקטין בלא נוכחות הורהו או קרוב אחר תימשך רק כל עוד מתקיים הטעם שהצדיק את אי-ההמתנה כאמור:</p> <p>(א) פגיעה בשלמו הגופני או הנפשי של הקטין;</p> <p>(ב) סיכול או שיבוש של החקירה או של חקירתם או מעצרם של חשודים נוספים בקשר לאירוע שלגביו נחקר הקטין;</p> <p>(ג) מניעת גילוי ראיה או תפיסת חפץ הקשור לעבירה שהקטין חשוד בביצועה;</p> <p>(ד) סיכול של מניעת עבירות נוספות;</p> <p>(ה) מניעת שחרורם ממעצר של הקטין או של חשודים אחרים;</p> <p>(3) לא ניתן לאתר מי מהם במאמץ סביר.</p> <p>(ד) הורה קצין מוסמך על חקירת קטין חשוד בלא הזמנת הורהו או קרוב אחר להיות נוכח עמו בחקירה כאמור בסעיף קטן (א), ינמק את</p>		
--	--	--

<p>החלטתו והיא תתועד בכתב.</p> <p>(ה) הוחל בחקירתו של קטין חשוד בלי להמתין לנוכחותו של הורה או של קרוב אחר, מאחד הטעמים האמורים בסעיף קטן (ג), והגיע הורה של הקטין או קרוב אחר לתחנת המשטרה במהלך החקירה, יורשה אותו אדם להיות נוכח בהמשך חקירת הקטין והחוקר ייתן לקטין הזדמנות להיוועץ באותו אדם במועד האפשרי הראשון בהתאם למהלך החקירה.</p> <p>(ו) נכח הורה של קטין או קרוב אחר בחקירת הקטין, לא יתערב במהלך החקירה ולא יצא מחדר החקירה, אלא אם כן התיר לו החוקר לעשות כן ובתנאים שיקבע; בטרם תחל חקירת קטין בנוכחות הורה או קרוב אחר, יודיע החוקר להורה או לקרוב האחר, לפי העניין, על המגבלות החלות עליו כאמור.</p> <p>(ז) ראה חוקר כי הורה של קטין או קרוב אחר הנוכח בחקירת הקטין מפריע לחקירה באופן שאינו מאפשר לנהלה, מתערב בחקירה אף שהוזהר שלא לעשות כן או מאיים על הקטין באופן ישיר או מרומז, רשאי החוקר, בהחלטה מנומקת בכתב, להרחיק את ההורה או הקרוב האחר מן החקירה.</p>		
<p>הודעה לקטין חשוד על זכויותיו בטרם חקירתו (תיקון: תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) בטרם ייחקר קטין חשוד, יודיע חוקר לקטין, בלשון המובנת לו בהתחשב בגילו ובמידת בגרותו, על זכויותיו המפורטות להלן, נוסף על חובותיו לפי כל דין כלפי הקטין</p>		<p>סעיף 9ט.</p>

<p>בהיותו חשוד :</p> <p>(1) זכותו להיוועץ בעורך דין ביחידות ולהיות מיוצג על ידי סניגור, וכן זכאות לפי חוק הסניגוריה הציבורית;</p> <p>(2) זכותו לנוכחות הורה או קרוב אחר בחקירתו, כאמור בסעיף 9ח.</p> <p>(ב) בטרם ייחקר קטין חשוד עצור שהובא לתחנה או קטין חשוד העצור בהתאם להוראות סעיף 32 לחוק המעצרים, שהובא לתחנה כשהוא עצור, יודיע חוקר לסניגורו של הקטין על חקירתו, ואם אין לו סניגור יודיע כאמור לסניגוריה הציבורית כדי שתבחן את זכאותו לייצוג; בלי לגרוע מהוראות כל דין, אין בהודעה לסניגורו של הקטין או לסניגוריה הציבורית כאמור, כדי לעכב את החקירה.</p> <p>(ג) שר המשפטים, בהסכמת השר לביטחון הפנים, יקבע הוראות בדבר נוסח הודעה כאמור בסעיף קטן (א).</p>		
<p>חקירת קטין חשוד בשעות הלילה (תיקון: תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>קטין חשוד לא ייחקר בתחנת המשטרה בשעות הלילה, כהגדרתן בסעיף 9ד(א), ואולם רשאי קצין מוסמך להורות, בהחלטה מנומקת בכתב, כי קטין חשוד ייחקר בשעות הלילה באחד מאלה:</p> <p>(1) העבירה שהוא חשוד בביצועה נעברה בסמוך למועד עיכוב הקטין או מעצרו.</p> <p>(2) העבירה שהוא חשוד בביצועה היא עבירה מסוג פשע, או עבירה מסוג עוון המנויה בתוספת, והקצין המוסמך שוכנע כי דחיית החקירה</p>		<p>סעיף 9.י.</p>

<p>עלולה להביא לאחד מהמקרים המנויים בסעיף 9(ג)2; (3) הקטין והורה נתנו את הסכמתם לחקירה בשעות הלילה, ובלבד שלא תתאפשר חקירתו של הקטין בשל הסכמתם כאמור אחרי השעה 00:00.</p>		
<p>תקנות לעניין סעיפים 9 עד 9 (תיקון): תשס"ח (בתוקף מיום 30.7.2009) השר לביטחון הפנים, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת (בחוק זה - ועדת החוקה), יקבע הוראות לעניין יישום סעיפים 9 עד 9 י.</p>		<p>סעיף 9.א.</p>
<p>שמירת דינים לעניין חקירת חשודים (תיקון: תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009) הוראות סעיפים 9 עד 9 באות להוסיף על הוראה לפי כל דין בדבר חקירה כהגדרתה בחוק זה.</p>		<p>סעיף 9.ב.</p>
<p>שינויים בתחולת חוק המעצרים לעניין קטינים (תיקון: תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009) הוראות חוק המעצרים יחולו, לעניין קטין, בשינויים המפורטים בפרק זה.</p>	<p>על אף האמור בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו1996 - (בסעיף זה - החוק) – (1) קטין שמלאו לו ארבע עשרה שנה לא יוחזק במעצר ללא צו של שופט לתקופה העולה על עשרים וארבע שעות; אולם אם אי אפשר להביא את הקטין לפני שופט תוך התקופה האמורה מחמת סיבה מיוחדת, רשאי קצין המשטרה הממונה על תחנת משטרה להורות על המשך מעצרו לתקופה נוספת שלא תעלה על עשרים וארבע שעות, ובמקרה זה ירשום את הנימוק להארכת המעצר והנימוק יובא לתשומת לב השופט אשר</p>	<p>סעיף 10. מעצר קטינים</p>

	<p>לפניו יובא הקטין ;</p> <p>(2) קטין שלא מלאו לו ארבע-עשרה שנה לא יוחזק במעצר ללא צו של שופט לתקופה העולה על שתיים עשרה שעות ; אולם אם אי אפשר להביא את הקטין לפני שופט תוך התקופה האמורה מחמת סיבה מיוחדת, רשאי קצין משטרה הממונה על תחנת משטרה להורות על המשך מעצרו לתקופה נוספת שלא תעלה על שתיים-עשרה שעות, ובלבד שהדבר דרוש לשם בטחון הציבור או בטחונו האישי של הקטין או לשם הרחקתו מחברת אדם בלתי רצוי, או שקיים חשש שהקטין ביצע פשע שענשו מאסר שבע שנים או יותר ושחרורו עלול להביא להעלמת ראיות ; קצין המשטרה ירשום את הנימוק להארכת המעצר והנימוק יובא לתשומת לב השופט אשר לפניו יובא הקטין ;</p> <p>(3) השופט שלפניו הובא הקטין רשאי לצוות על מעצרו גם מחמת שהדבר דרוש להבטחת בטחונו האישי של הקטין או להרחקתו מחברת אדם בלתי רצוי ;</p> <p>(4) בסעיף 17(א) לחוק, בכל מקום, במקום "15 ימים" יבוא "10 ימים" ; בסעיף 17(ב) לחוק, במקום "30 ימים" יבוא "20 ימים".</p>	
<p>מעצר קטינים כאמצעי אחרון ושיקולים למעצר (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>לא יוחלט על מעצרו של קטין אם ניתן</p>		<p>סעיף 10א.</p>

<p>להשיג את מטרת המעצר בדרך שפגיעתה בחירותו פחותה, והמעצר יהיה לפרק הזמן הקצר ביותר הנדרש לשם השגת המטרה כאמור; בקבלת החלטה על מעצרו של קטין, יובאו בחשבון גילו והשפעת המעצר על שלומו הגופני והנפשי ועל התפתחותו.</p>		
<p>כבילת קטין עצור במקום ציבורי (תיקון: תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009) בסעיף 9א לחוק המעצרים, לעניין קטין, האמור בו יסומן "א)" ואחריו יבוא:</p> <p>(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), לא יוחלט על כבילת קטין עצור אם ניתן להשיג את מטרת הכבילה בדרך שפגיעתה בקטין פחותה, וכבילתו תהיה לפרק הזמן הקצר ביותר הנדרש לשם השגת המטרה כאמור; בקבלת החלטה על כבילתו של קטין יובאו בחשבון גילו והשפעת הכבילה על שלומו הגופני והנפשי.</p> <p>(ג) בטרם ייכבל קטין לפי הוראות סעיף קטן (א), יודיע לו השוטר כי הוא עומד לכבול אותו, אלא אם כן סבר כי מתן הודעה כאמור תסכל את מטרת הכבילה.</p>		<p>סעיף 10.ב.</p>
<p>הבאת קטין עצור לפני שופט (תיקון: תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>סעיף 29 לחוק המעצרים יחול, לעניין קטין, בשינויים אלה:</p> <p>(1) בסעיף קטן (ג), במקום "קצין משטרה בדרגת סגן-ניצב יקראו "קצין משטרה המשמש באותה עת כקצין נוער מרחבי או מחוזי";</p> <p>(2) לעניין קטין שטרם מלאו לו 14 שנים (א) בסעיף קטן (א), במקום "ולא יאוחר מ-24 שעות" יקראו "ולא יאוחר מ-12 שעות";</p>		<p>סעיף 10.ג.</p>

<p>(ב) בסעיפים קטנים (ד) ו-(ה)(1), בכל מקום, במקום "בתום 24 שעות" יקראו "בתום 12 שעות", והחלטה על החזקת הקטין במעצר במהלך השבת או החג כאמור בסעיפים הקטנים האמורים טעונה אישור מאת קצין המשטרה המשמש באותה עת כקצין נוער מרחבי או מחוזי.</p>		
<p>השהיית הבאת קטין עצור שטרם מלאו לו 14 שנים, לפני שופט (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.200)</p> <p>(א) על אף הוראות סעיפים 29 ו-30- לחוק המעצרים, וסעיף 10ב, רשאי הקצין הממונה להשהות הבאת קטין עצור שטרם מלאו לו 14 שנים לפני שופט, לתקופה שלא תעלה על 24 שעות מתחילת המעצר, בכל אחד מאלה :</p> <p>(1) אם מצא כי התקיימה עילה מהעילות המפורטות בסעיף 30 לחוק המעצרים ;</p> <p>(2) ההחלטה לבקש את הארכת מעצרו של קטין היתה יכולה להתקבל, בנסיבות העניין, רק לאחר חצות הלילה, והמועד שבו היה הקטין אמור להיות מובא לפני שופט לפי הוראות סעיף 29 לחוק המעצרים כנוסחו בסעיף 10ג, חל שלא בשעות הפעילות של בית המשפט ; הוארך המעצר לפי פסקה זו, יובא הקטין לפני שופט מיד עם תחילת פעילותו של בית המשפט.</p> <p>(ב) הקצין הממונה ירשום את הנימוק להארכת המעצר לפי סעיף זה, והנימוק יובא לתשומת לב השופט אשר לפניו יובא הקטין.</p>		<p>סעיף 10ד.</p>

<p>הפעלת סמכויות לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה) במקום מעצר (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) בית משפט הדן בבקשה למעצרו של קטין רשאי, נוסף על סמכויותיו לפי כל דין, אם מצא כי קיימת עילה למעצרו, לנקוט פעולה מהפעולות האמורות בפסקאות (1) עד (6) של סעיף 3 לחוק הנוער (טיפול והשגחה), במקום להורות על מעצרו של הקטין, אם סבר שהדבר דרוש לשלמו הגופני או הנפשי של הקטין; ואולם לא ינקוט בית המשפט פעולה כאמור אלא לאחר שהובאה בפניו עמדתו של פקיד סעד לעניין זה.</p> <p>(ב) אי-הבאת עמדתו של פקיד סעד בפני בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א), לא תשמש עילה להמשך מעצרו של הקטין.</p>		<p>סעיף 10.ה.</p>
<p>מינוי סניגור לקטין לצורך דיון במעצרו (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>הוגשה לבית משפט בקשה למעצרו של קטין שאין לו סניגור, ימנה לו בית המשפט סניגור ויחולו לעניין זה הוראות חוק הסניגוריה הציבורית</p>		<p>סעיף 10.ו.</p>
<p>תסקיר מעצר וחוות דעת הממונה על המעונות (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) בלי לגרוע מסמכותו של בית המשפט לפי סעיף 21א לחוק המעצרים, הוגשה בקשה למעצרו של קטין, רשאי קצין מבחן, ביוזמתו, להגיש לבית המשפט תסקיר מעצר כמשמעותו באותו סעיף, או להשמיע לפניו את עמדתו בעניין המעצר.</p>		<p>סעיף 10.ז.</p>

<p>(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), הוגשה בקשה למעצרו של קטין שהוגש נגדו כתב אישום, יורה בית המשפט על הגשת תסקיר מעצר כמשמעותו בסעיף 21א לחוק המעצרים, או יאפשר לקצין המבחן להשמיע לפניו את עמדתו בעניין המעצר.</p> <p>(ג) היתה הבקשה כאמור בסעיף קטן (א) או (ב) בקשה למעצרו של קטין המוחזק במעון או במעון נעול, רשאי גם הממונה על המעונות או מי מטעמו, באמצעות קצין המבחן, להגיש לבית המשפט חוות דעת לעניין המעצר או להשמיע לפניו את עמדתו בעניין זה.</p> <p>(ד) אי-הגשת תסקיר מעצר כאמור בסעיף זה, לא תשמש עילה להמשך מעצרו של הקטין.</p>		
<p>הזמנת הורה או קרוב אחר לדיון במעצרו של קטין (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) לדיון בבית משפט בעניין מעצרו של קטין יודיע החוקר או התובע, לפי העניין, להורהו של הקטין על הזמנת ההורה לדיון כאמור, ואם לא ניתן לאתר את הורה הקטין במאמץ סביר - יודיע לקרוב אחר, אלא אם כן אין אפשרות לאתר מי מהם במאמץ סביר בנסיבות העניין; להורה או לקרוב האחר תינתן הזדמנות להביע את עמדתו לעניין נוכחותו בדיון.</p> <p>(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) - (1) רשאי חוקר או תובע, לפי העניין, שלא להודיע להורה של קטין או לקרוב אחר על הזמנתו לדיון במעצרו של הקטין, אם הקטין הביע</p>		<p>סעיף 10ח.</p>

<p>התנגדות, מנימוק סביר, להזמנת ההורה או הקרוב האחר כאמור ;</p> <p>(2) לא יוזמן הורה של קטין או קרוב אחר לדיון במעצרו של הקטין אם החוקר או התובע, לפי העניין, סבר כי יש בכך כדי לפגוע בשלומו הגופני או הנפשי של הקטין, לסכל את המטרה שלשמה מתבקש מעצרו או לסכן את ביטחון המדינה.</p> <p>(ג) החלטה שלא להודיע להורה של קטין או לקרוב אחר על הזמנתו כאמור בסעיף קטן (ב), תובא לאישור בית המשפט בעת הדיון במעצרו של הקטין.</p> <p>(ד) לא הגיע הורה של קטין או קרוב אחר לדיון בעניין מעצרו של הקטין, אף שהוזמן אליו לפי הוראות סעיף קטן (א), או שלא אותר במאמץ סביר כאמור באותו סעיף קטן, יחולו הוראות אלה :</p> <p>(1) מצא בית המשפט כי קיימת עילה למעצרו של הקטין, רשאי הוא לצוות על מעצרו לתקופה שלא תעלה על 24 שעות ; ציווה בית המשפט כאמור, יזמין את הורהו של הקטין או קרוב אחר לדיון בהמשך המעצר, שיתקיים בתום התקופה האמורה ;</p> <p>(2) מצא בית המשפט כי קיימת עילה למעצרו של הקטין, אך סבר כי הורהו של הקטין או קרוב אחר לא יגיע לדיון בהמשך מעצרו אף אם יוזמן לפי הוראות פסקה (1), רשאי הוא לצוות על מעצרו של הקטין לתקופה שלא תעלה על 24 שעות, ורשאי הוא להורות על הזמנתו של פקיד סעד או קצין מבחן לדיון בהמשך המעצר שיתקיים בתום התקופה האמורה.</p>		
---	--	--

<p>(ה) לא הגיע הורה של קטין או קרוב אחר, או פקיד סעד או קצין מבחן, לפי העניין, לדיון בהמשך מעצרו של הקטין אף שהוזמן לפי הוראות סעיף זה, רשאי בית המשפט לדון בהמשך מעצרו של הקטין בלא נוכחותם, ואי-נוכחותם לא תשמש עילה למעצרו של הקטין.</p>			
<p>משך מעצר קטין לפני הגשת כתב אישום (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009) בסעיף 17 לחוק המעצרים, לעניין קטין, בסעיף קטן (א), בכל מקום, במקום " 15 ימים" יקראו " 10 ימים" ובסעיף קטן (ב), במקום " 30 ימים" יקראו " 20 ימים".</p>		<p>סעיף 10ט.</p>	
<p>מעצר קטין לאחר הגשת כתב אישום (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009) סעיף 21 לחוק המעצרים יחול, לעניין קטין, בשינויים אלה : (1) אחרי סעיף קטן (א) יקראו : (א1) סעיף קטן (א) לא יחול על נאשם שהוא קטין שטרם מלאו לו 14 שנים ; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מסמכותו של בית המשפט להורות על שחרור הנאשם בערובה או בתנאי שחרור אחרים ; (2) בסעיף קטן (ד), במקום " 30 ימים" יקראו " 15 ימים".</p>		<p>סעיף 10י.</p>	
<p>שחרור קטין ממעצר באין אישום (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009) בסעיף 59 לחוק המעצרים, לעניין קטין, במקום " 75 ימים"</p>		<p>סעיף 10יא.</p>	
<p>יקראו "40 ימים". שחרור קטין ממעצר</p>		<p>סעיף</p>	

<p>באין הכרעת דין (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>בסעיף 61 לחוק המעצרים, לעניין קטין, במקום "תשעה חודשים" יקראו שישה חודשים".</p>		<p>10 י.ב.</p>
<p>הארכת מעצר קטין או חידושו (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>בסעיף 62 לחוק המעצרים, לעניין קטין, במקום " 90 ימים" יקראו " 45 ימים".</p>		<p>סעיף 10 י.ג.</p>
<p>איסור יציאה של קטין ממקום מגורים (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) קטין שבית משפט הורה על שחרורו בערובה בתנאי כאמור בסעיף 48 (א)(9) לחוק המעצרים, לא יהיה נתון בתנאי כאמור לתקופה העולה על תשעה חודשים ; ואולם רשאי בית המשפט להורות על הארכת התנאי לתקופה שלא תעלה על 90 ימים, ולחזור ולצוות כך מעת לעת.</p> <p>(ב) הורה בית משפט על שחרור קטין בערובה בתנאי כאמור בסעיף 48(א)(9) לחוק המעצרים לפרק זמן מצטבר העולה על 16 שעות ביום, יורה על קיום דיון בעניינו של הקטין אחת לשלושה חודשים במהלך תקופת תוקפו של התנאי האמור.</p>		<p>סעיף 10 י.ד.</p>
<p>11. (בוטל) (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p>	<p>11. הודעה על מעצר קטין- הממונה על תחנת משטרה שהובא אליו קטין שנעצר, יודיע על כך בהקדם האפשרי לאחד מהורי הקטין, ואם לא ניתן להודיע להורה כאמור - לאדם הקרוב לקטין ; אך אם חשש שההודעה עשויה לפגוע בשלום הקטין, לא יודיע אלא לקצין מבחן.</p>	<p>סעיף 11.</p>
<p>(תיקונים : התשמ"ד, התשס"ח,</p>	<p>(תיקון : תשמ"ד) (בתוקף עד</p>	<p>סעיף 12.</p>

<p style="text-align: right;">התשע"א</p> <p>(א) נעצר קטין או נתגלה בחקירה פלילית, כי קיים יסוד להעמיד לדין קטין, תודיע על כך המשטרה לקצין מבחן והוא יהיה רשאי להשתמש בסמכויותיו של עובד סוציאלי לפי חוק הסעד (סדרי דין בעניני קטינים, חולי-נפש ונעדרים), התשט"ו-1955, אף שלא לפי צו בית-משפט.</p> <p>(ב) אין להעמיד לדין קטין שטרם מלאו לו שלוש עשרה שנים, אלא לאחר התייעצות עם קצין מבחן.</p>	<p style="text-align: right;">29.7.2009</p> <p>(א) נתגלה בחקירה פלילית, כי קיים יסוד להעמיד לדין קטין, תודיע על כך המשטרה לקצין מבחן והוא יהיה רשאי להשתמש בסמכויותיו של פקיד סעד לפי חוק הסעד (סדרי דין בעניני קטינים, חולי-נפש ונעדרים), תשט"ו-1955, אף שלא לפי צו בית-משפט.</p> <p>(ב) אין להעמיד לדין קטין שטרם מלאו לו שלוש עשרה שנים, אלא לאחר התייעצות עם קצין מבחן.</p>	<p>תפקידו של קצין מבחן</p>
<p style="text-align: right;">ת"קון : תשל"ז, תשס"ח (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) לא יוחזק קטין במעצר אלא בבית מעצר נפרד לקטינים או באגף בבית-מעצר כללי, ובלבד שאותו אגף יהיה מופרד לחלוטין, ייועד לקטינים בלבד ולא יהיו גישה או קשר ראייה בינו לבין אגפיו האחרים של בית המעצר או שוכניו.</p> <p>(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) מותר להחזיק קטין לצורך חקירה בלבד בתחנת משטרה, ובלבד שיוחזק בנפרד ולא יהיה מגע בינו לבין חשודים או עצירים בגירים; היתה תחנת המשטרה במקום ישוב אשר בו בקרבתו יש בית-מעצר לקטינים - אין להלין את הקטין אלא בבית המעצר.</p> <p>(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א), סעיף 34 וסעיף 8(א) ו- (ב) לחוק המעצרים, ניתן להחזיק קטינה עצורה בתא מעצר יחד עם עצורה או אסירה שאינה קטינה, אם הקטינה</p>	<p style="text-align: right;">ת"קון : תשל"ז (בתוקף עד 29.7.2009)</p> <p>(א) לא יוחזק קטין במעצר אלא בבית מעצר נפרד לקטינים או באגף בבית-מעצר כללי, ובלבד שאותו אגף יהיה מופרד לחלוטין, ייועד לקטינים בלבד ולא יהיו גישה או קשר ראייה בינו לבין אגפיו האחרים של בית המעצר או שוכניו.</p> <p>(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) מותר להחזיק קטין לצורך חקירה בלבד בתחנת משטרה, ובלבד שיוחזק בנפרד ולא יהיה מגע בינו לבין חשודים או עצירים בגירים; היתה תחנת המשטרה במקום ישוב אשר בו בקרבתו יש בית-מעצר לקטינים - אין להלין את הקטין אלא בבית המעצר.</p> <p>(ג) שר הסעד רשאי להכריז על מעון נעול כבית-מעצר לקטינים</p>	<p>סעיף 13 . בתי מעצר לקטינים</p>

<p>הסכימה לכך והגורם המוסמך סבר כי התקיימו כל אלה :</p> <p>(א) טובת הקטינה דורשת שהיא לא תוחזק בתא כשהיא לבדה ;</p> <p>(ב) טובת הקטינה דורשת שהיא תוחזק בתא יחד עם מי שאינה קטינה, או אין אפשרות שהקטינה תוחזק בתא עם קטינה אחרת ;</p> <p>(ג) אין בהחזקת הקטינה בתא מעצר יחד עם העצורה או האסירה שאינה קטינה כדי לסכן את שלומה הגופני או הנפשי של הקטינה.</p> <p>(2) החלטה על החזקת קטינה יחד עם מי שאינה קטינה כאמור בפסקה (1), תובא לאישור בית המשפט בתוך 24 שעות ממועד תחילת ההחזקה כאמור.</p> <p>(3) בסעיף קטן זה, "הגורם המוסמך" -</p> <p>(א) לעניין קטינה עצורה הנתונה במשמורת שירות בתי הסוהר - מנהל בית הסוהר ;</p> <p>(ב) לעניין קטינה עצורה אחרת - הקצין האחראי על הקטינות העצורות במקום המעצר.</p> <p>(ב2) קטיין עצור הנתון במשמורת שירות בתי הסוהר, זכאי כי עובד סוציאלי יראה אותו בתוך 24 שעות ממועד שהתקבל למשמורת שירות בתי הסוהר, אלא אם כן התקבל למשמורת כאמור בשבת או בחג ; התקבל הקטיין למשמורת שירות בתי הסוהר בשבת או בחג, זכאי הקטיין כי עובד סוציאלי יראה אותו בהקדם האפשרי לאחר תום השבת או החג.</p> <p>(ג) שר הרווחה והשירותים החברתיים רשאי להכריז על מעון נעול כבית-מעצר לקטינים.</p>		
---	--	--

<p>(תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>סבר הקצין האחראי על הקטינים העצורים במקום המעצר, שהחזקתו של קטין בתא מעצר יחד עם קטינים נוספים תסכן את שלומו הגופני או הנפשי של הקטין או את שלומם הגופני או הנפשי של אחרים או שטובתו של הקטין דורשת את החזקתו בתא כשהוא לבדו, רשאי הוא להורות על החזקת הקטין בתא כאמור; לעניין זה, "עצור" - למעט עצור הנתון במשמורת שירות בתי הסוהר; קטין זכאי שתינתן לו הזדמנות להביע את עמדתו לעניין זה.</p>		<p>סעיף 13.א. החזקת קטינים עצורים בתא לבד</p>
<p>(תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) בלי לגרוע מהוראות סעיף 9(א) לחוק המעצרים, קטין עצור יוחזק בתנאים ההולמים את גילו ואת צרכיו ותוך השגחה מיוחדת על שלומו הגופני והנפשי, ובכלל זה יינתנו לקטין שירותי חינוך ופנאי, כפי שיקבע השר לביטחון הפנים, לאחר התייעצות עם שר הרווחה והשירותים החברתיים ושר החינוך.</p> <p>(ב) על אף הוראות סעיף 9(ב)(6) ו-7(7) לחוק המעצרים, קטין עצור שטרם הוגש נגדו כתב אישום יהיה זכאי לקבל מבקרים שהם בני משפחתו מדרגה ראשונה ולקיים קשר טלפוני עמם, וכן לשלוח מכתבים אליהם ולקבל מכתבים מהם בהתאם להוראות סעיפים 47א עד 47ד לפקודת בתי הסוהר, אלא אם כן שוכנע הקצין הממונה, כי קיימות נסיבות שיירשמו שבשלהן מתן זכויות כאמור עלול לפגוע בחקירה, לרבות</p>		<p>סעיף 13.ב. תנאי החזקת קטינים במעצר</p>

<p>נסיבות שנקבעו לפי סעיף קטן (ד). (ג) החלטה על החזקת קטין עצור בתא מעצר יחד עם קטינים אחרים תינתן בהתחשב בשלומו של הקטין, וכן בין השאר, בהפרש הגיל בין הקטינים, סוג העבירות שהם חשודים בביצוען, עברם הפלילי, מעצרים קודמים שלהם והחשש למעשי אלימות או התעללות ביניהם; לעניין זה, "קטין עצור" - קטין עצור הנתון במשמורת שירות בתי הסוהר.</p> <p>(ד) השר לביטחון הפנים, לאחר התייעצות עם שר המשפטים, יקבע הוראות לעניין סעיף זה, לרבות בדבר דרכי פיקוח סדירות על תנאי החזקתם של קטינים במעצר ונסיבות כאמור בסעיף קטן (ב) שבשלהן רשאי הקצין הממונה להגביל את הזכויות הקבועות באותו סעיף קטן.</p>		
<p>(תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) החליט שוטר או בית משפט לשחרר קטין ממעצר, בערובה או בלא ערובה, ימסור להורה הקטין, ואם לא ניתן למסור להורו - לקרוב אחר, הודעה על שחרורו, אלא אם כן אין אפשרות לאתר מי מהם במאמץ סביר בנסיבות העניין או אם מסירת הודעה כאמור עלולה לפגוע בשלומו הגופני או הנפשי של הקטין.</p> <p>(ב) תנאי שחרורו בערובה של קטין לפי סעיפים 42 או 48 לחוק המעצרים, ייקבעו בהתחשב בצרכיו המיוחדים כקטין.</p>		<p>סעיף 13ג. הודעה על שחרור קטין ממעצר וקביעת תנאי השחרור</p>
פרק ד' סדרי דין		
<p>התקופה להעמדה לדין של מי שביצע עבירה בהיותו קטין (תיקון : תשס"ח)</p>	<p>הזמן להעמדת קטין לדין (בתוקף עד 29.7.2009)</p>	<p>סעיף 14. העמדה</p>

<p>(בתוקף מיום 30.7.2009) אין להעמיד אדם לדין בשל עבירה שביצע בהיותו קטין אם עברה שנה מיום ביצועה אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה</p>	אין להעמיד קטין לדין בשל עבירה אם עברה שנה מיום ביצועה אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה.	לדין של קטין
	קובלנה פרטית לא תוגש קובלנה לפי סימן ב' לפרק ד' לחוק סדר הדין הפלילי, תשכ"ה-1965- , נגד קטין בשל עבירה שבשעת ביצועה לא מלאו לו ארבע-עשרה שנה.	סעיף 15.
	ציון גיל הקטין כתב אישום נגד קטין יציין, במידה שהדבר ניתן לביורר, את תאריך לידתו של הקטין.	סעיף 16.
<p>(תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009) בית-משפט לנוער רשאי, להורות כי נאשם שהוא קטין לא יהיה נוכח בשלב משלבי הדיון למעט בעת מתן פסק דין או החלטה או אחרת לפי חוק זה בעניינו של הקטין, ובלבד שטובת הקטין דורשת זאת, מטעמים מיוחדים שירשמו, ושהקטין מיוצג על ידי סניגור.</p>	<p>(בתוקף עד 29.7.2009) בית-משפט לנוער רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות כי נאשם שהוא קטין לא יהיה נוכח בשלב משלבי הדיון.</p>	סעיף 17. דיון שלא בפני הקטין
<p>מתן הזדמנות לקטין להביע את עמדתו לפני בית משפט (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009) החלטה של בית משפט לפי חוק זה בעניינו של קטין, תינתן לאחר שניתנה לקטין הזדמנות להביע את עמדתו לפני בית המשפט, ובקבלת ההחלטה יינתן משקל ראוי לעמדתו של הקטין, בהתחשב בגילו ובמידת בגרותו ; בית המשפט יסביר לקטין את החלטתו בשפה ובאופן המובנים לו בהתחשב בגילו ובמידת בגרותו ; בסעיף זה, "הזדמנות להביע עמדה" - כמשמעותה בסעיף 1ב.</p>		סעיף 17א.
סייג לתחולת סעיפים 17 ו-17א (תיקון :		סעיף

<p>תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009) הוראות סעיפים 17 ו-17א לא יחולו לעניין החלטה על מתן צו הבאה לקטין בהתאם להוראות סעיף 73 א לחוק בתי המשפט או על מתן צו מעצר או צו חיפוש בנוגע לקטין, או צו אחר שניתן על פי כל דין במעמד צד אחד או שלא בנוכחות הקטין, שהוחלט לתתה שלא בנוכחות הקטין בהתאם להוראות כל דין.</p>		<p>17.ב.</p>
<p>(תיקון : תשנ"ו, תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009) (א) קטין שהוגש נגדו כתב אישום, למעט אישום שהוגש פני שופט תעבורה בעבירה שאינה פשע, זכאי לייצוג על ידי סניגור לפי חוק הסניגוריה הציבורית. (ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), רשאי בית משפט למנות לקטין סניגור, אף אם לא הוגש נגדו כתב אישום כאמור באותו סעיף קטן, אם הוא סבור כי טובת הקטין דורשת זאת; החליט בית המשפט למנות לקטין סניגור כאמור, יפנה את הקטין לשכת הסניגוריה הציבורית הנמצאת במחוז שיפוטו של בית המשפט לצורך מינוי הסניגור. (ג) באין לקטין סניגור, יעזור לו בית המשפט לחקור את העדים. (ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכותו של הקטין להיות מיוצג על ידי עורך-דין בהתאם להוראות חוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961.</p>	<p>(תיקון : תשנ"ו) (בתוקף עד 29.7.2009) (א) בית-משפט לנוער רשאי למנות לקטין סניגור אם הוא סבור כי טובת הקטין דורשת זאת. (ב) החליט בית המשפט למנות לקטין סניגור כאמור בסעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיפים 16 עד 20 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982, בשינויים המחוייבים; במחוז שהוקמה בו לשכת סניגוריה ציבורית יפנה בית המשפט את הקטין לשכת הסניגוריה הציבורית שבאותו מחוז, כדי שימונה לו סניגור. (ג) באין לקטין סניגור, יעזור לו בית המשפט לחקור את העדים. (ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכותו של הקטין להיות מיוצג על ידי עורך-דין בהתאם להוראות חוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961.</p>	<p>סעיף 18. סגוריה</p>
<p>(תיקון התשס"ח) (א) בית-משפט לנוער ימציא להורה הקטין העתקים של ההזמנה לדין</p>	<p>(א) בית-משפט לנוער ימציא להורה הקטין העתקים של ההזמנה לדין ושל כתב האישום</p>	<p>סעיף 19. מעמדו של הורה</p>

<p>ושל כתב האישום עם הודעה שהוא רשאי להיות נוכח בשעת הדיון, זולת אם קבע בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, שאין להזמין את ההורה או שאין להמציא לו את ההעתיקים האמורים או אחד מהם.</p> <p>(ב) רשאי בית-משפט לנוער בכל עת לצוות שהורה הקטין יהיה נוכח בבית המשפט.</p> <p>(ג) כל בקשה שנאשם רשאי להגיש לבית המשפט, רשאי גם הורה הקטין, או אדם שבית המשפט הרשהו לכך, להגיש במקומו, ורשאים הם לחקור עדים ולהשמיע טענות במקום הקטין או יחד אתו.</p> <p>(ד) להורה של קטין תינתן הזדמנות להביע את עמדתו בדיון בבית משפט לנוער בעניין החלטה לפי סעיפים 20, 20א, 24, 25א, 26, 30, 31(ד) ו-33 - הנוגעת לקטין, לפני קבלת ההחלטה; לא היה הקטין מיוצג על ידי עורך דין בדיון כאמור, רשאי בית המשפט למנות לקטין אפוטרופוס לדיון, אם סבר שיש לעשות כן בשל העדרו של הורה הקטין מהדיון או מסיבה אחרת; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מסמכותו של בית משפט לתת להורה הקטין הזדמנות להביע את עמדתו בדיונים שלפניו בעניינו של הקטין.</p>	<p>עם הודעה שהוא רשאי להיות נוכח בשעת הדיון, זולת אם קבע בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, שאין להזמין את ההורה או שאין להמציא לו את ההעתיקים האמורים או אחד מהם.</p> <p>(ב) רשאי בית-משפט לנוער בכל עת לצוות שהורה הקטין יהיה נוכח בבית המשפט.</p> <p>(ג) כל בקשה שנאשם רשאי להגיש לבית המשפט, רשאי גם הורה הקטין, או אדם שבית המשפט הרשהו לכך, להגיש במקומו, ורשאים הם לחקור עדים ולהשמיע טענות במקום הקטין או יחד אתו</p>	
<p>20. צו השגחה זמנית</p> <p>(א) הוגש כתב אישום נגד קטין, רשאי בית משפט לנוער לצוות שהקטין יימסר להשגחתו של קצין מבחן עד למתן החלטת בית</p>	<p>20. אמצעי ביניים</p> <p>(א) לאחר הגשת כתב אישום נגד קטין רשאי בית-משפט לנוער, אם הוא סבור שטובת הקטין דורשת זאת, לצוות -</p>	<p>סעיף 20.</p>

<p>המשפט לפי סעיף 24 או לתקופה קצרה יותר כפי שקבע בית המשפט (בחוק זה - צו להשגחה זמנית), אם סבר, לאחר שהובאה לפניו חוות דעתו של קצין מבחן, שטובת הקטין דורשת זאת ושלא ניתן להשיג את המטרה שבמתן צו כאמור בדרך שפגיעתה בחירותו של הקטין פחותה.</p> <p>(ב) השגחת קצין מבחן כאמור בסעיף קטן (א) תכלול אחד או יותר מאלה, כפי שיפורט בצו להשגחה זמנית בהתאם לנדרש לצורך קידום טובת הקטין וטיפול בו:</p> <p>(1) קיום קשר טיפולי עם הקטין בתקופת תוקפו של הצו;</p> <p>(2) עריכת אבחונים בקהילה לקטין, לרבות אבחון פסיכולוגי, פסיכיאטרי, תעסוקתי, לימודי, סוציאלי, התפתחותי ורפואי, וכן עריכת בדיקות לשם גילוי שימוש בסמים מסוכנים ובאלכוהול; מצא בית המשפט כי יש לערוך אבחון פסיכיאטרי כאמור, יחולו הוראות חוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א 1991-;</p> <p>(3) בדיקת תפקודו של הקטין במשפחה ובקהילה;</p> <p>(4) גיבוש ממצאים והמלצות מפעולות שננקטו לפי פסקאות (1) עד (3).</p> <p>(ג) בית משפט לנוער רשאי, לבקשת קטין שלגביו ניתן צו להשגחה זמנית, או לבקשת קצין המבחן שהקטין נמסר להשגחתו אשר הוגשה בהסכמת הקטין, אם סבר שטובת הקטין דורשת</p>	<p>(1) שהקטין יוחזק לצרכי הסתכלות במעון או במעון נעול לתקופה שלא תעלה על תשעים יום;</p> <p>(2) שהקטין יימסר להשגחה זמנית של קצין-מבחן עד למתן החלטת בית המשפט לפי סעיף 24.</p> <p>(ב) לפי בקשת קצין-מבחן או הממונה על המעונות או הקטין, רשאי בית-משפט לנוער לשנות צו שניתן על פי סעיף קטן (א)(1), לתת כל הוראה הדרושה לביצועו, להאריכו לתקופה נוספת שלא תעלה על חודש, או לבטלו</p>	
--	--	--

<p>זאת, להורות כי במהלך תקופת תוקפו של הצו להשגחה זמנית יתגורר הקטין במקום מחוץ לביתו כפי שיחליט קצין המבחן; ניתן צו להשגחה זמנית בתנאים כאמור בסעיף קטן זה, יקיים בית המשפט דיון בעניין ביצוע הצו אחת לשלושה חודשים.</p> <p>(ד) קצין המבחן שהקטין נמסר להשגחתו בהתאם לצו להשגחה זמנית יעביר לבית המשפט לנוער, אחת לשלושה חודשים, דיווח בכתב על ביצוע הצו כאמור, ובית המשפט רשאי להורות על קיום דיון בעניין, לבקשת קצין המבחן או הקטין או מיוזמתו.</p> <p>(ה) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (ד), חלפו שישה חודשים מיום מתן הצו להשגחה זמנית או מיום קיומו של דיון בעניין ביצוע צו כאמור, ולא קיים בית המשפט לנוער דיון בעניין בפרק זמן זה, יקיים בית המשפט דיון בעניין ביצוע הצו. ממצאים שהתקבלו לפי סעיף זה ולפי סעיף 20א, לא ישמשו ראיה נגד הקטין בכל הליך פלילי בדבר ביצוע עבירות נוספות או אחרות על ידו, או בהליך הפלילי שבו נדון כתב האישום באותה עבירה נגד הקטין, למעט לשם קביעת דרכי הטיפול בו; אין באמור כדי לגרוע מהוראות סעיף 368ד לחוק העונשין.</p>		
<p>צו להחזקה במעון לצורכי הסתכלות (תיקון: תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) הוגש כתב אישום נגד קטין וסבר בית משפט לנוער, לאחר שהובאה</p>		<p>סעיף 20א.</p>

<p>לפניו חוות דעתו של קצין מבחן, כי מתן צו להשגחה זמנית אינו מספק בנסיבות העניין וכי טובת הקטין דורשת זאת, רשאי הוא לצוות שהקטין יוחזק לצורכי הסתכלות במעון, ואם לא ניתן להחזיקו שם למטרה כאמור - במעון נעול, לתקופה שלא תעלה על 70 ימים; היה הקטין עצור, רשאי בית המשפט לנוער, על אף הוראות סעיף 7 לחוק המעצרים וסעיף 13 לחוק זה, לצוות על החזקת הקטין במעון נעול לצורכי הסתכלות, במסגרת מעצרו ולתקופה שלא תעלה על 70 ימים.</p> <p>(ב) לא ייתן בית המשפט לנוער צו כאמור בסעיף קטן (א), אלא אם כן התקיימו שניים אלה:</p> <p>(1) הקטין מיוצג על ידי סניגור, ולגבי קטין שמלאו לו 14 שנים, אף אם אינו מיוצג על ידי סניגור ובלבד שבית המשפט ראה, מטעמים שיירשמו, שלא ייגרם לו אי-צדק במתן הצו בשל כך;</p> <p>(2) הקטין הסכים למתן הצו, או שהתקיימו נסיבות מיוחדות המצדיקות הוצאת הצו בלא הסכמתו, ובלבד שאם לא הסכים כאמור, היה הקטין מיוצג על ידי סניגור.</p> <p>(ג) החזקת קטין במעון או במעון נעול לצורכי הסתכלות כאמור בסעיף קטן (א), תכלול אחד או יותר מאלה:</p> <p>(1) עריכת אבחונים לקטין במעון כמפורט בסעיף 20(ב);</p>		
--	--	--

<p>(2) בדיקת תפקודו ההתנהגותי והחברתי במעון ; (3) גיבוש ממצאים והמלצות מפעולות שננקטו לפי פסקאות (1) ו-(2).</p> <p>(ד) ניתן צו כאמור בסעיף קטן (א) לגבי קטין עצור, לא תינתן לקטין חופשה מהמעצר במהלך תקופת תוקפו של הצו, אלא באישורו של בית המשפט לנוער שניתן לבקשת הממונה על המעונות או מי שהוא הסמיכו לכך.</p>		
<p>בדיקת קיום ראיות לכאורה (תיקון): תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) לא ייתן בית המשפט צו להשגחה זמנית לפי סעיף 20(ג) או צו להחזקה במעון לצורכי הסתכלות לפי סעיף 20א, אלא אם כן התקיים אחד מאלה:</p> <p>(1) בית המשפט נוכח שיש ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של הקטין; קביעה כי יש ראיות כאמור בפסקה זו תיעשה בידי שופט שאינו דן באישום;</p> <p>(2) הוגשה בקשה למעצרו של קטין כאמור בסעיף 21 לחוק המעצרים, ובית המשפט שדן בבקשת המעצר קבע כי התקיימו ראיות לכאורה להוכחת האשמה;</p> <p>(3) הקטין הודה בבית המשפט או שאין מחלוקת לגבי קיומן של ראיות לכאורה.</p> <p>(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי בית המשפט לתת צו כאמור באותו סעיף קטן אף אם לא התקיים האמור בו, ובלבד שהקטין</p>		<p>סעיף 20ב.</p>

<p>מיוצג על ידי סניגור, והוא וסניגורו הסכימו למתן צו כאמור.</p>			
<p>שינוי או ביטול של צו להשגחה זמנית או צו להחזקה במעון לצורכי הסתכלות, וערעור (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) בית משפט לנוער רשאי, לבקשת קצין מבחן, הממונה על המעונות או הקטין שלגביו ניתן צו להשגחה זמנית, או צו להחזקה במעון לצורכי הסתכלות לפי סעיף 20א, לשנות או לבטל צו כאמור או לתת כל הוראה הדרושה לביצועו, ולעניין צו לפי סעיף 20א - גם להאריכו לתקופה נוספת שלא תעלה על שלושים ימים.</p> <p>(ב) על החלטת בית משפט לנוער לפי סעיפים 20, 20א, או סעיף קטן (א), ניתן לערער לפני בית משפט שלערעור, שידון בערעור בשופט אחד; על החלטת בית המשפט שלערעור לפי סעיף זה ניתן לערער לפני בית המשפט העליון, שידון בערעור בשופט אחד.</p>		<p>סעיף 20ג.</p>	
<p>ללא שינוי</p>	<p>בהכרעת הדין יחליט בית-משפט לנוער על זיכוי הקטין או יקבע שהקטין ביצע את העבירה.</p>	<p>סעיף 21. הכרעת דין</p>	
<p>(תיקון התשס"ח)</p> <p>קבע בית-משפט לנוער שהקטין ביצע את העבירה, יורה על הגשת תסקיר קצין מבחן לפי סעיף 37 לחוק העונשין, ורשאי בית המשפט להורות על עריכת בדיקות וחקירות כאמור בסעיף 190 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ד-1984.</p>	<p>קבע בית-משפט לנוער שהקטין ביצע את העבירה, יורה על הגשת תסקיר קצין מבחן לפי סעיף 3 לחוק דיני עונשין (דרכי ענישה) (נוסח משולב), תש"ל-1970, ורשאי בית המשפט להורות על עריכת בדיקות וחקירות כאמור בסעיף 172 לחוק סדר הדין הפלילי, תשכ"ה-1965.</p>	<p>סעיף 22. תסקיר קצין מבחן ובדיקות אחרות</p>	

<p>בתוקף מיום 30.7.2009</p> <p>העתק התסקיר של קצין המבחן והתוצאות של ההשגחה הזמנית או ההסתכלות לפי סעיפים 20 או 20א ושל הבדיקות והחקירות שנערכו לפי סעיף 22 לא יימסרו לבעלי הדין ולבאי-אם בית המשפט הורה הוראה אחרת. אולם רשאים התובע לעיין במסמכים האמורים בתיק בית המשפט.</p>	<p>העתק התסקיר של קצין המבחן והתוצאות של ההסתכלות לפי סעיף 20 ושל הבדיקות והחקירות שנערכו לפי סעיף 22 לא יימסרו לבעלי הדין ולבאי-אם בית המשפט הורה הוראה אחרת. אולם רשאים התובע והסניגור של הנאשם לעיין במסמכים האמורים בתיק בית המשפט</p>	<p>סעיף 23. חיסיון</p>
<p>פרק ה' - ענשים ודרכי טיפול</p>		
<p>קבע בית-משפט לנוער שהקטין ביצע את העבירה והוגשו לו תסקיר של קצין המבחן ותוצאות הבדיקות של החקירות, שעליהם הורה לפי</p> <p>סעיף 22 יחליט על אחד מאלה:</p> <p>(1) להרשיע את הקטין ולגזור את דינו;</p> <p>(2) לצוות על אחד או יותר מהאמצעים ודרכי הטיפול המנויים בסעיף 26;</p> <p>(3) לפטור את הקטין בלא צו כאמור.</p>	<p>קבע בית-משפט לנוער שהקטין ביצע את העבירה ונסתיימו ההליכים האמורים בסעיף 22, יחליט על אחד מאלה:</p> <p>(1) להרשיע את הקטין ולגזור את דינו;</p> <p>(2) לצוות על אחד או יותר מהאמצעים ודרכי הטיפול המנויים בסעיף 26;</p> <p>(3) לפטור את הקטין בלא צו כאמור.</p>	<p>סעיף 24. החלטת ביהמ"ש לגבי קטין שביצע עבירה</p>
<p>(תיקון: תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) (1) קטין שהורשע, רשאי בית-משפט לנוער, במקום להטיל עליו מאסר לצוות על החזקתו במעון נעול לתקופה שיקבע ובלבד שלא תעלה על תקופת המאסר המרבית הקבועה לעבירה שבה הורשע הקטין.</p> <p>(2) בית משפט לנוער, המצווה על הפעלת מאסר על-תנאי לפי סעיף 55 לחוק העונשין, רשאי, במקום להטיל על הקטין מאסר, לצוות על החזקתו במעון נעול.</p>	<p>(בתוקף עד 29.7.2009)</p> <p>(א) קטין שהורשע, רשאי בית-משפט לנוער, במקום להטיל עליו מאסר לצוות על החזקתו במעון נעול לתקופה שיקבע ובלבד שלא תעלה על תקופת המאסר שנקבעה לעבירה שבה הורשע הקטין.</p> <p>(ב) אדם שהיה קטין ביום ביצוע העבירה, לא יוטל עליו עונש מוות, ועל אף האמור בכל דין אין חובה להטיל עליו מאסר עולם, מאסר חובה או עונש מינימום.</p> <p>(ג) בקביעת עונשו של קטין יתחשב</p>	<p>סעיף 25. דרכי ענישה</p>

<p>(3) בית משפט לנוער שהחליט על החזקת קטין במעון נעול לפי פסקאות (1) או (2), יסביר לקטין, בשפה ובאופן המובנים לו בהתחשב בגילו ובמידת בגרותו, באילו נסיבות יהיה ניתן להעבירו מהמעון הנעול למאסר, לפי הוראות סעיפים 25 א או 25ב(ג), ואת ההשפעה של מעבר כאמור על תנאי החזקתו ועל שחרורו.</p> <p>(ב) אדם שהיה קטין ביום ביצוע העבירה, לא יוטל עליו עונש מוות, ועל אף האמור בכל דין אין חובה להטיל עליו מאסר עולם, מאסר חובה או עונש מינימום.</p> <p>(ג) בקביעת עונשו של קטין יתחשב בית המשפט לנוער, בין השאר, בגילו בשעת ביצוע העבירה.</p> <p>(ד) קטין שבשעת גזירת דינו טרם מלאו לו ארבע-עשרה שנה, לא יוטל עליו מאסר.</p>	<p>בית המשפט לנוער, בין השאר, בגילו בשעת ביצוע העבירה.</p> <p>(ד) קטין שבשעת גזירת דינו טרם מלאו לו ארבע-עשרה שנה, לא יוטל עליו מאסר.</p> <p>(ה) קטין שעליו הוטל מאסר לא יוחזק במאסר יחד עם אדם שאינו קטין.</p>	
<p>העברת קטין ממעון נעול למאסר (תיקון): תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) ציווה בית משפט לנוער על החזקתו של קטין במעון נעול במקום על מאסרו לפי הוראות סעיף 25א(1) או (2), רשאי הוא, לבקשת הממונה על המעונות, לאחר שהוגש לו תסקיר קצין מבחן לעניין זה, להמיר את הצו האמור במאסר לתקופה שלא תעלה על יתרת התקופה שנותרה להשלמת הצו המקורי, אם שוכנע כי התקיים אחד מאלה:</p> <p>(1) הקטין מסכן או עלול לסכן את עצמו או אחרים;</p>		<p>סעיף 25א.</p>

<p>(2) הקטין גורם נזק חמור ומתמשך לרכוש ;</p> <p>(3) התנהגות הקטין במעון באופן מתמשך, לרבות בריחה חוזרת ונשנית של הקטין מהמעון, לא מאפשרת לקיים את הצו במעון.</p> <p>(ב) ציווה בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א), רשאי הוא להורות על קיום דיון בתקופת המאסר שמטרתו בחינת האפשרות להמיר את המאסר בצו להחזקתו של הקטין במעון נעול, לתקופה שלא תעלה על יתרת התקופה שנותרה להשלמת תקופת המאסר כאמור בסעיף קטן (א).</p> <p>(ג) לא ייתן בית משפט לנוער צו לפי סעיף קטן (א) אלא לאחר שניתנה לקטין הזדמנות להביא ראיות ולטעון את טענותיו לעניין זה.</p> <p>(ד) בהליך לפני בית משפט לנוער לפי סעיף זה, ימנה בית המשפט סניגור לקטין שאין לו סניגור, ויחולו לעניין זה הוראות חוק הסניגוריה הציבורית.</p>			
<p>נשיאת מאסר בתקופת תוקפו של צו בדבר דרכי טיפול (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) ניתן צו לפי סעיף 24(2) (בחוק זה - צו בדבר דרכי טיפול), והטיל בית משפט לנוער עונש מאסר על קטין בתקופת תוקפו של הצו האמור, יישא הקטין תחילה את עונש המאסר ובית המשפט ייתן, בעת הטלת עונש המאסר, הוראות לעניין המשך ביצוע הצו בדבר דרכי טיפול לאחר נשיאת המאסר, ורשאי הוא להורות על שינוי הצו האמור או על</p>		<p>סעיף 25.ב.</p>	

<p>ביטולו.</p> <p>(ב) הוראות בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א) יינתנו לאחר שהובאה לפניו חוות דעתו של קצין מבחן לעניין זה, ואם היה הקטין מוחזק במעון או במעון נעול - גם לאחר שהובאה לפניו חוות דעתו של הממונה על המעונות.</p> <p>(ג) היה הקטין מוחזק במעון נעול לפי צו כאמור בסעיף 25(א)(1) או (2), והטיל עליו בית משפט לנוער עונש מאסר בתקופת תוקפו של הצו, יישא הקטין תחילה את עונש המאסר.</p>		
<p>(תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>ואלה דרכי הטיפול שעליהן רשאי בית-משפט לנוער לצוות לפי סעיף 24(2):</p> <p>(1) מסירת הקטין לטיפולו והשגחתו של אדם הראוי לכך שאינו הורה הקטין, לתקופה שיקבע בית המשפט, והגבלת זכויותיהם של הורי הקטין כאפוטרופסיו במשך התקופה האמורה.</p> <p>(2) העמדת הקטין במבחן ;</p> <p>(3) קבלת התחייבות, בערובה או בלי ערובה, מאת הקטין או הורהו בדבר התנהגותו של הקטין בעתיד ;</p> <p>(4) שהייה של הקטין במעון יומי במשך תקופה שיקבע בית המשפט ;</p> <p>(5) החזקת הקטין במעון לתקופה שיקבע בית המשפט או החזקת הקטין במעון נעול לתקופה שלא תעלה על תקופת המאסר המרבית הקבועה לעבירה שביצע הקטין ;</p> <p>(6) מתן כל הוראה אחרת בדבר</p>	<p>(בתוקף עד 29.7.2009)</p> <p>ואלה דרכי הטיפול שעליהן רשאי בית-משפט לנוער לצוות לפי סעיף 24(2):</p> <p>(1) מסירת הקטין לטיפולו והשגחתו של אדם הראוי לכך שאינו הורה הקטין, לתקופה שיקבע בית המשפט, והגבלת זכויותיהם של הורי הקטין כאפוטרופסיו במשך התקופה האמורה.</p> <p>(2) העמדת הקטין במבחן ;</p> <p>(3) קבלת התחייבות, בערובה או בלי ערובה, מאת הקטין או הורהו בדבר התנהגותו של הקטין בעתיד ;</p> <p>(4) התייצבות הקטין במעון יומי במשך תקופה שיקבע בית המשפט ;</p> <p>(5) החזקת הקטין במעון או במעון נעול לתקופה שיקבע בית המשפט ;</p> <p>(6) מתן כל הוראה אחרת בדבר</p>	<p>סעיף 26. דרכי טיפול</p>

<p>התנהגותו של הקטין אם הדבר דרוש, לדעת בית-המשפט, לטיפול בו ;</p> <p>(7) חיוב הקטין או הורהו בתשלום קנס או הוצאות המשפט ;</p> <p>(8) חיוב הקטין או הורהו בתשלום פיצוי לאדם שניזוק באותה עבירה.</p>	<p>התנהגותו של הקטין אם הדבר דרוש, לדעת בית-המשפט, לטיפול בו ;</p> <p>(7) חיוב הקטין או הורהו בתשלום קנס או הוצאות המשפט ;</p> <p>(8) חיוב הקטין או הורהו בתשלום פיצוי לאדם שניזוק באותה עבירה.</p>	
<p>(תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) מבחן שהוטל על קטין לפי סעיף 26(2) יחולו עליו, בשינויים המחוייבים, הוראות פקודת המבחן ; אולם אם הקטין לא מילא אחרי הוראה מהוראות צו המבחן, רשאי בית המשפט לצוות על אחת מדרכי הטיפול המנויות בסעיף 26 או לנקוט את אחת מהפעולות המנויות בסעיף 20 לפקודת המבחן.</p> <p>(ב) על דרכי הטיפול המנויות בפיסקאות (3), (7) ו-(8) לסעיף 26 יחולו, בשינויים המחוייבים, הוראות פרקים ד' ו-ה' וסעיפים 77 עד 79 בפרק ו' לחוק העונשין.</p>	<p>(בתוקף עד 29.7.2009)</p> <p>(א) מבחן שהוטל על קטין לפי סעיף 26(2) יחולו עליו, בשינויים המחוייבים, הוראות פקודת המבחן (נוסח חדש) תשכ"ט 1969 ; אולם אם הקטין לא מילא אחרי הוראה מהוראות צו המבחן, לא יפעל בית המשפט כאמור בסעיף 20 לפקודה האמורה, אלא רשאי הוא לצוות על אחת מדרכי הטיפול המנויות בסעיף 26 לחוק זה.</p> <p>(ב) על דרכי הטיפול המנויות בפיסקאות (3), (7) ו-(8) לסעיף 26 יחולו, בשינויים המחוייבים, הוראות פרקים ד' ו-ה' וסעיפים 40 עד 42 לחוק דיני עונשין (דרכי ענישה) (נוסח משולב), תש"ל 1970-.</p>	<p>סעיף 27. תחולת חוקים בעניני מבחן ודרכי ענישה</p>
<p>(תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) הורה בית-משפט לנוער על דרך טיפול כאמור בפיסקאות (1), (4), (5) או (6) לסעיף 26, רשאי הוא לצוות כי הקטין או הורהו ישאו בהוצאות הטיפול, כולן או מקצתן,</p>	<p>(בתוקף עד 29.7.2009)</p> <p>(א) הורה בית-משפט לנוער על דרך טיפול כאמור בפיסקאות (1), (4), (5) או (6) לסעיף 26, רשאי הוא לצוות כי הקטין או הורהו ישאו בהוצאות הטיפול, כולן או מקצתן, אם נוכח שיש להם</p>	<p>סעיף 28. הוצאות טיפול</p>

<p>אם נוכח שיש להם האמצעים הדרושים לכך. (ב) דין צו שניתן לפי סעיף קטן (א) כדין חיוב בהוצאות טיפול שניתן לפי סעיף 10 לחוק הנוער (טיפול והשגחה), והוראות החוק האמור בדבר גביית הוצאות הטיפול, שינוי החיוב וביטולו יחולו על הצו, בשינויים המחוייבים.</p>	<p>האמצעים הדרושים לכך. (ב) דין צו שניתן לפי סעיף קטן (א) כדין חיוב בהוצאות טיפול שניתן לפי סעיף 10 לחוק הנוער (טיפול והשגחה), תש"ד-1960, והוראות החוק האמור בדבר גביית הוצאות הטיפול, שינוי החיוב וביטולו יחולו על הצו, בשינויים המחוייבים.</p>	
<p>ללא שינוי</p>	<p>(א) לא יתן בית-משפט לנוער צו לפי סעיפים 26 או 28 שיש בו כדי לחייב את הורה הקטין, אלא לאחר שניתנה לו הזדמנות נאותה להשמיע טענותיו. (ב) צו כאמור בסעיף קטן (א), דינו כדין פסק-דין בהליכים פליליים שניתן נגד הורה הקטין. (ג) הוגש ערעור מטעם הקטין בלבד, רשאי בית המשפט הדין בערעור לדון גם בכל צו של בית המשפט לנוער המחייב את הורה הקטין.</p>	<p>סעיף 29. חיוב הורה הקטין</p>
<p>30. החלפת דרך טיפול והארכת טיפול (תיקון) (א) בית-משפט לנוער שציווה על דרך טיפול כאמור בסעיף 26, רשאי, לפי בקשת קצין-מבחן או הממונה על המעונות וכל עוד לא בוצע הצו במלואו, להחליפה ולצוות על דרך טיפול אחרת ובלבד שתקופת תוקפה של דרך הטיפול האחרת יחד עם תקופת הטיפול שחלפה לא תעלה לא תעלה על התקופה שנקבעה בצו בדבר דרכי טיפול, אלא בהסכמת הקטין שלגביו ניתן הצו. (ב) החלטת בית המשפט לנוער לפי</p>	<p>החלפת דרך טיפול (בתוקף עד 29.7.2009) בית-משפט לנוער שציווה על דרך טיפול כאמור בסעיף 26, רשאי, לפי בקשת קצין-מבחן או הממונה על המעונות וכל עוד לא בוצע הצו במלואו, להחליפה ולצוות על דרך טיפול אחרת</p>	<p>סעיף 30.</p>

<p>סעיף קטן (א), וכן החלטת בית משפט לנוער בעניין המשך ביצוע צו בדבר דרכי טיפול לפי סעיף 25ב(א), ניתנת לערעור כאילו היתה פסק דין.</p> <p>(ג) בית משפט לנוער רשאי, לבקשת קצין מבחן ובהסכמת הקטין לעניין זה, להאריך את תקופת הטיפול בקטין שנקבעה בצו בדבר דרכי טיפול, בתקופה נוספת שלא תעלה על שנה; ואולם לעניין הארכת תקופת תוקפה של דרך טיפול כאמור בסעיף 26(2) או (5) יחולו הוראות סעיף 22 לפקודת המבחן או סעיף 33, לפי העניין.</p>		
<p>תיקון תשס"ח מ-30.07.2009</p> <p>(א) ציווה בית-משפט לנוער על החזקת קטין במעון נעול, רשאי הממונה על המעונות להעביר את הקטין מהמעון הנעול ולהחזיקו במעון, ובלבד שהקטין הוחזק במעון נעול במשך תקופה סבירה וקיימות נסיבות המצדיקות את העברתו כאמור.</p> <p>(ב) ציווה בית-משפט לנוער על החזקת קטין במעון, לא יוחזק הקטין במעון נעול אלא באישור בית המשפט.</p> <p>(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), רשאי הממונה על המעונות, לאחר שנתן לקטין הזדמנות להביע את עמדתו לעניין זה, להעביר קטין שבית משפט לנוער ציווה על החזקתו במעון, להחזקה זמנית במעון נעול, אף בלא אישור בית המשפט, לתקופה הקצרה ביותר האפשרית בנסיבות העניין אשר לא</p>	<p>בתוקף עד 29.07.2009</p> <p>(א) ציווה בית-משפט לנוער על החזקת קטין במעון נעול, רשאי הממונה על המעונות להעביר את הקטין מהמעון הנעול ולהחזיקו במעון, ובלבד שהקטין הוחזק במעון נעול במשך תקופה סבירה וקיימות נסיבות המצדיקות את העברתו כאמור.</p> <p>(ב) ציווה בית-משפט לנוער על החזקת קטין במעון, לא יוחזק הקטין במעון נעול אלא באישור בית המשפט; אולם רשאי הממונה על המעונות, אם קיימות, לדעתו, נסיבות המצדיקות זאת, להעביר את הקטין למעון נעול לתקופה שלא תעלה על חמישה-עשר יום</p>	<p>סעיף 31. העברה</p>

<p>תעלה על שבעה ימים, אם שוכנע שהתקיימו שניים אלה :</p> <p>(1) הקטין מסכן או עלול לסכן את עצמו או אחרים, או גורם נזק חמור ומתמשך לרכוש ;</p> <p>(2) לא ניתן להשיג את המטרה שבהעברת הקטין להחזקה במעון נעול בדרך שפגיעתה בחירותו של הקטין פחותה.</p> <p>(ד) על החלטת הממונה על המעונות לפי סעיף קטן (ג) ניתן לערור לפני בית משפט לנוער.</p> <p>(ה) בית משפט לנוער שציווה על החזקת קטין במעון רשאי, לבקשת הממונה על המעונות או מי שהוא הסמיכו לכך, ולאחר ששמע את טענות הצדדים במעמד הצדדים, להאריך את תקופת ההחזקה הזמנית במעון נעול כאמור בסעיף קטן (ג) בתקופה נוספת שלא תעלה על 30 ימים, אם שוכנע כי התנאים האמורים בפסקאות (1) ו-(2) של אותו סעיף קטן ממשיכים להתקיים</p>		
<p>(תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>הממונה על המעונות רשאי להורות כי קטין המוחזק במעון, או שניתן עליו צו להחזיקו במעון לפי חוק זה, יוחזק בידי משפחה אומנת שקבע לכך, ולענין חוק זה יראו את הקטין כאילו הוחזק במעון.</p> <p>קטין זכאי שתינתן לו הזדמנות להביע את עמדתו לעניין זה.</p>	<p>הממונה על המעונות רשאי להורות כי קטין המוחזק במעון, או שניתן עליו צו להחזיקו במעון לפי חוק זה, יוחזק בידי משפחה אומנת שקבע לכך, ולענין חוק זה יראו את הקטין כאילו הוחזק במעון.</p>	<p>סעיף 32. החזקת קטין בידי משפחה אומנת</p>
<p>(תיקון התשס"ח)</p> <p>(א) בית-משפט לנוער רשאי, על פי בקשת הממונה על המעונות ובהסכמת הקטין, או על פי בקשת</p>	<p>בית-משפט לנוער רשאי, על פי בקשת הממונה על המעונות ולאחר ששמע את הקטין והורהו, להאריך לתקופה שלא תעלה על שנה אחת את התקופה שבה</p>	<p>סעיף 33. הארכת החזקה</p>

<p>הקטין, להאריך לתקופה שלא תעלה על שנה אחת את התקופה שבה יוחזק הקטין במעון אם ראה בית המשפט שהדבר דרוש לטובת הקטין וכדי להשלים את הטיפול בו או להכשירו למקצוע.</p> <p>(ב) בית משפט לנוער שהאריך את תקופת החזקתו של קטין במעון לפי סעיף קטן (א), יבטל את ההארכה כאמור לבקשת הקטין, ורשאי הוא לבטל את ההארכה כאמור על פי בקשת הממונה על המעונות.</p>	<p>יוחזק הקטין במעון אם ראה בית המשפט שהדבר דרוש לטובת הקטין וכדי להשלים את הטיפול בו או להכשירו למקצוע.</p>	<p>במעון</p>
<p>(תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>על אף הוראות פרקים ד' ו-ה', לא יוחזק אדם במעון או במעון נעול ולא יהיה חייב לשהות במעון יומי לאחר שמלאו לו עשרים שנה.</p>	<p>על אף האמור בסעיפים 25(א), 26, 30 ו-33, לא יוחזק אדם במעון או במעון נעול ולא יהיה חייב להתייצב במעון יומי לאחר שמלאו לו עשרים שנה</p>	<p>סעיף 34 משך החזקה</p>
<p>הודעה לקטין על זכויותיו במעון (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>מנהל מעון או מעון נעול יפרט בפני קטין, עם כניסתו למעון או למעון הנעול על פי צו לפי פרק ד' או לפי פרק זה, את זכויותיו בקשר להחזקתו במעון או במעון הנעול, לפי העניין, באופן שקבע שר הרווחה והשירותים החברתיים ; כן ישוב ויודיע מנהל המעון או המעון הנעול לקטין, זמן סביר לפני תום שנה מיום כניסתו למעון, על זכותו שעניינו יובא לפני ועדת שחרורים בהתאם להוראות סעיף 36.</p>		<p>סעיף 34.א</p>
<p>פרק ה' 1 : החזקת קטינים במאסר (בתוקף מיום 30.7.2009) :</p>		
<p>בית סוהר לקטינים-תיקון מ30.07.09</p> <p>(א) לא יוחזק קטין במאסר אלא בבית סוהר נפרד לקטינים, או באגף בבית סוהר כללי, ובלבד</p>		

<p>שאותו אגף יהיה מופרד לחלוטין, ייועד לקטינים בלבד ולא יהיו גישה או קשר ראייה בינו לבין אגפיו האחרים של בית הסוהר או שוכניו.</p> <p>(ב) לא יוחזק קטין במאסר בתא יחד עם מי שאינו קטין, ואולם ניתן להחזיק אסיר שבמהלך נשיאת מאסרו מלאו לו 18 שנים וטרם מלאו לו 21 שנים, במאסר בתא יחד עם קטין, ובלבד שמלאו לקטין 17 שנים ואין בכך כדי לפגוע בטובת הקטין; קטין זכאי שתינתן לו הזדמנות להביע עמדה לעניין זה; הוראות סעיפים קטנים (ג) ו- (ד) יחולו בכפוף להוראות סעיף קטן זה.</p> <p>(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א), ניתן להחזיק קטין במאסר בבית סוהר או באגף שאינו כאמור באותו סעיף קטן, אם ההחזקה כאמור היא לצורך הבאת הקטין לדיון בבית משפט, ובלבד שהחזקתו תהיה לפרק זמן שלא יעלה על 24 שעות; בסעיף קטן זה ובסעיף קטן (ד), ההחזקה תהיה ככל הניתן בנסיבות העניין, כך שלא יהיה קשר ישיר בין קטין ובין מי שאינו קטין, לרבות מגע פיזי, קשר ראייה או שמיעה.</p> <p>(ד) על אף הוראות סעיף קטן (ג), ניתן להחזיק קטין כאמור באותו סעיף קטן לפרק זמן שלא יעלה על 72 שעות במקרים אלה:</p> <p>(1) חל מועד הדיון בבית המשפט בשבת או בחג, או בסמוך לתום שבת או חג;</p> <p>(2) הקטין הוא עצור שטרם ניתנה</p>		
--	--	--

<p>החלטה בדבר מעצרו או שטרם הוגש נגדו כתב אישום.</p> <p>(ה) (1) על אף הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) וסעיף 8 לחוק המעצרים, ניתן להחזיק קטינה במאסר בבית סוהר שאינו בית סוהר נפרד לקטינים או באגף בבית סוהר כללי שאינו עומד בתנאים המנויים בסעיף קטן (א), ואולם לא תוחזק קטינה במאסר בתא יחד עם עצורה או אסירה שאינה קטינה, אלא אם כן הקטינה הסכימה לכך ומנהל בית הסוהר סבר כי התקיימו התנאים שבסעיף 13(ב)(1)(א) עד (ג).</p> <p>(2) החלטה על החזקת קטינה יחד עם מי שאינה קטינה כאמור בפסקה (1), תובא לאישור בית המשפט בתוך 24 שעות מתחילת ההחזקה.</p>		
<p>34ג. תנאי החזקת קטין במאסר (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>קטין יוחזק במאסר בתנאים ההולמים את גילו ואת צרכיו, שלא יהיה בהם כדי לפגוע בכבודו, ותוך השגחה מיוחדת על שלומו הגופני והנפשי, ובכלל זה יינתנו לקטין שירותי חינוך ופנאי, כפי שיקבע השר לביטחון הפנים, לאחר התייעצות עם שר החינוך.</p>		
<p>34ד. שמירת הוראות (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>הוראות פרק זה באות להוסיף על הוראות לפי כל דין בדבר החזקה במאסר</p>		
פרק ו'-שחרור מוקדם ממעון		
<p>תיקון</p> <p>(א) שר הרווחה והשירותים</p>	<p>(בתוקף עד 29.7.2009)</p> <p>(א) שר הסעד יקים ועדות</p>	<p>35. וועדת</p>

<p>החברתיים יקים ועדות שחרורים לענין חוק זה ויקבע את אזורי פעולתן.</p> <p>(ב) ועדת שחרורים תהיה של חמישה; יושב ראש הועדה יהיה שופט שמינה שר המשפטים ושאר חבריה יהיו קצין מבחן, רופא, מתנדק ואדם אחר שמינה שר הרווחה והשירותים החברתיים.</p> <p>(ג) הודעה בדבר הקמת ועדת שחרורים ובדבר הרכבה תפורסם ברשומות.</p> <p>(ד) המנין החוקי בישיבות של ועדת השחרורים יהיה שלושה וביניהם היושב ראש.</p>	<p>שחרורים לענין חוק זה ויקבע את אזורי פעולתן.</p> <p>(ב) ועדת שחרורים תהיה של חמישה; יושב ראש הועדה יהיה שופט שמינה שר המשפטים ושאר חבריה יהיו קצין מבחן, רופא, מתנדק ואדם אחר שמינה שר הסעד.</p> <p>(ג) הודעה בדבר הקמת ועדת שחרורים ובדבר הרכבה תפורסם ברשומות.</p> <p>(ד) המנין החוקי בישיבות של ועדת השחרורים יהיה שלושה וביניהם היושב ראש. ו</p>	<p>שחרורים</p>
<p>תיקון</p> <p>(א) קטין המוחזק במעון או במעון נעול על פי צו לפי הוראות פרק ה' ועברה שנה מיום כניסתו, זכאי לפנות לוועדת שחרורים בבקשה כי תורה על שחרורו, וועדת השחרורים רשאית לצוות על שחרורו. קטין כאמור זכאי שתיתן לו הזדמנות להביע עמדה לעניין זה; אם קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת, רשאית הועדה לצוות על שחרור הקטין אף לפני תום שנה מיום כניסתו.</p> <p>(ב) ועדת שחרורים רשאית להתנות את השחרור בתנאים, ורשאית היא לשנות מפעם לפעם את התנאים.</p> <p>(ג) הפר משוחרר תנאי שנקבע לפי סעיף קטן(ב) או הוראת קצין מעקב לפי סעיף 39(ב), רשאית ועדת השחרורים לבטל את שחרורו ולצוות על החזרתו למקום שבו הוחזק עד תום התקופה שקבע בית המשפט להחזקתו בו.</p>	<p>(א) קטין המוחזק במעון או במעון נעול על פי צו לפי סעיפים 25(א), 26 או 30 ועברה שנה מיום כניסתו, רשאית ועדת שחרורים לצוות על שחרורו; אם קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים זאת, רשאית הועדה לצוות על שחרור הקטין אף לפני תום שנה מיום כניסתו.</p> <p>(ב) ועדת שחרורים רשאית להתנות את השחרור בתנאים, ורשאית היא לשנות מפעם לפעם את התנאים.</p> <p>(ג) הפר משוחרר תנאי שנקבע לפי סעיף קטן(ב) או הוראת קצין מעקב לפי סעיף 39(ב), רשאית ועדת השחרורים לבטל את שחרורו ולצוות על החזרתו למקום שבו הוחזק עד תום התקופה שקבע בית המשפט להחזקתו בו.</p>	<p>36. שחרור ממעון</p>

<p>שבו הוחזק עד תום התקופה שקבע בית המשפט להחזקתו בו.</p>		
<p>תיקון</p> <p>(א) הממונה על המעונות רשאי להרשות לאדם המוחזק לפי חוק זה במעון או במעון נעול לצאת ממנו לחופשה לתקופה שלא תעלה על שלושים יום לשנה, ובאישור ועדת-שחרורים מטעמים ובפרקי זמן אלה:</p> <p>(1) בימי מנוחה כמשמעותם בסעיף 18א לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח1948-;</p> <p>(2) בימי חופשה שיינתנו מעת לעת, במניין כולל שלא יעלה על 15 ימים בשנה;</p> <p>(3) (א) בימי חופשה מיוחדת במניין כולל שלא יעלה על 30 ימים בשנה - מטעמים מיוחדים, לרבות בשל אבל או שמחה, לצורך השתלבות הקטין במסגרות חינוכיות או תעסוקתיות, או כדי לבחון את אפשרות שילובו של הקטין בקהילה בטרם גיבוש המלצות לבית המשפט בדבר החלפת דרכי טיפול;</p> <p>(ב) להוסיף, באישור יושב ראש ועדת השחרורים, 30 ימים נוספים לכל היותר לחופשה המיוחדת כאמור בפסקת משנה (א), ובאישור ועדת השחרורים - 30 ימים נוספים לכל היותר בכל פעם.</p> <p>(ב) חופשה כאמור יכול שתינתן בתנאים והממונה על המעונות רשאי לבטלה בכל עת אם קיימת,</p>	<p>(בתוקף עד 29.7.2009)</p> <p>(א) הממונה על המעונות רשאי להרשות לאדם המוחזק לפי חוק זה במעון או במעון נעול לצאת ממנו לחופשה לתקופה שלא תעלה על שלושים יום לשנה, ובאישור ועדת-שחרורים לתקופה ארוכה יותר.</p> <p>(ב) חופשה כאמור יכול שתינתן בתנאים והממונה על המעונות רשאי לבטלה בכל עת אם קיימת, לדעתו, הצדקה לכך</p>	<p>37. חופשה ממעון</p>

לדעתו, הצדקה לכך		
פרק ז' - טיפול עוקב		
<p style="text-align: right;">תיקון</p> <p>(א) מי ששחרר ממעון או ממעון נעול בתום התקופה שקבע בית המשפט לנוער לפי הוראות פרק ה', יעמוד תחת השגחתו של קצין מעקב שנה אחת מיום שחרורו או במשך תקופה ארוכה יותר שקבע הממונה על המעונות.</p> <p>(ב) מי ששחרר ממעון או ממעון נעול לפי החלטת ועדת שחרורים לפי סעיף 36 יעמוד תחת השגחה כאמור שנה אחת או עד תום התקופה שקבע בית המשפט להחזקתו, הכל לפי התקופה הארוכה יותר</p>	<p style="text-align: right;">(בתוקף עד 29.7.2009)</p> <p>(א) מי ששחרר ממעון או ממעון נעול בתום התקופה שקבע בית המשפט לנוער לפי סעיפים 25(א), 26, 30 או 33, יעמוד תחת השגחתו של קצין מעקב שנה אחת מיום שחרורו או במשך תקופה ארוכה יותר שקבע הממונה על המעונות.</p> <p>(ב) מי ששחרר ממעון או ממעון נעול לפי החלטת ועדת שחרורים לפי סעיף 36 יעמוד תחת השגחה כאמור שנה אחת או עד תום התקופה שקבע בית המשפט להחזקתו, הכל לפי התקופה הארוכה יותר.</p>	<p>38. טיפול עוקב</p>
<p style="text-align: right;">ללא שינוי</p>	<p>(א) קצין מעקב ישמור על הקשר עם כל מי שנמצא בטיפולו, ויתן את דעתו, בין השאר, למקום ולתנאים של מגוריו, ללימודיו, לעבודתו ולבילוי זמנו הפנוי.</p> <p>(ב) מי ששחרר ממעון או ממעון נעול לפי סעיף 38(ב) חייב לציית להוראות קצין המעקב בעניינים האמורים בסעיף קטן (א) עד תום התקופה שקבע בית המשפט להחזקתו.</p>	<p>39. תפקיד קצין מעקב וציות להוראות ו</p>
<p style="text-align: right;">ללא שינוי</p>	<p>(א) על אף האמור בסעיף 38, טיפול עוקב ייפסק לאחר שמלאו לאדם עשרים ואחת שנה.</p> <p>(ב) טיפול עוקב במי שמשרת שירות סדיר בצבא-הגנה לישראל יהיה בהתאם לפקודות הצבא,</p>	<p>40.משך טיפול עוקב</p>

	כמשמעותן בחוק השיפוט הצבאי תשט"ו1955-.		
41. ביטול טיפול עוקב	9.7.2009 (בתוקף עד מי שנמצא בטיפול עוקב, רשאי בית- משפט לנוער, על פי בקשתו או בקשת קצין מעקב, לקצר את תקופת הטיפול העוקב או להפסיקו אם נוכח כי אין צורך בטיפול או שהוא אינו ניתן לביצוע.	תיקון מי שנמצא בטיפול עוקב, רשאי בית- משפט לנוער, על פי בקשתו או בקשת קצין מעקב, לקצר את תקופת הטיפול העוקב או להפסיקו אם נוכח כי אין צורך בטיפול או שהוא אינו ניתן לביצוע.	
פרק ח' - שונות			
		41א. שימוש באמצעי ריסון (תיקון): תשס"ח (בתוקף מיום 30.7.2009) (א) עובד הנמנה עם צוות במעון או במעון נעול, רשאי לנקוט אמצעי ריסון סבירים כלפי קטין המוחזק בו, למעט כבילתו של הקטין, לשם מניעת בריחתו, או לשם מניעת פגיעה בגופו של הקטין או בגופו של אחר, או לשם מניעת פגיעה ממשית ברכוש; נקיטה של אמצעי ריסון לפי סעיף זה תהא במידה שאינה עולה על הנדרש לצורך השגת המטרות האמורות. (ב) עובד צוות כאמור בסעיף קטן (א), שנקט אמצעי ריסון כאמור באותו סעיף קטן, ידווח על כך בכתב, סמוך לנקיטת האמצעי, למנהל המעון או המעון הנעול. (ג) שר הרווחה והשירותים החברתיים, לאחר התייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת החוקה, יקבע הוראות לעניין סעיף זה, לרבות לעניין בעלי התפקידים הרשאים לנקוט אמצעים לריסון כאמור.	
		41ב. החזקה בחדר נעול (תיקון: תשס"ח) 30.7.2009 (בתוקף מיום (א) עובד הנמנה עם צוות במעון נעול	

<p>רשאי, באישור האחראי על המשמרת, להחזיק קטין הנתון להשגחתו בחדר נעול לאחת המטרות המנויות בסעיף 41א(א), לפרק זמן של 20 דקות, ורשאי הוא, באישור מנהל המעון הנעול או הרכז החינוכי שלו, להאריך את פרק הזמן האמור להחזקה בחדר הנעול לפרקי זמן נוספים של 20 דקות בכל פעם עד לפרק זמן כולל של שעתיים.</p> <p>(ב) לא יוחלט על החזקת קטין בחדר נעול כאמור בסעיף זה, או על המשך החזקתו בחדר כאמור, אם ניתן להשיג את מטרת ההחזקה בחדר הנעול בדרך שפגיעתה בקטין פחותה.</p> <p>(ג) עובד כאמור בסעיף קטן (א), המחזיק קטין בחדר נעול לפי הוראות אותו סעיף קטן, יבדוק, לעתים תכופות ולפחות אחת ל-20 דקות, את מצבו של הקטין ואת הצורך בהמשך החזקתו בחדר כאמור, והוא יערוך דוח בכתב שבו יפרט את נסיבות ההחזקה בחדר הנעול והעילה להחזקה כאמור, לרבות קבלת האישור להמשך ההחזקה ככל שניתן.</p> <p>(ד) שר הרווחה והשירותים החברתיים, לאחר התייעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת החוקה, יקבע הוראות לעניין סעיף זה, לרבות לעניין תנאי ההחזקה בחדר נעול, התנאים למתן אישור להמשך ההחזקה, וכן לעניין אופן התייעוד והדיווח בדבר הפעלת הסמכות לפי סעיף זה.</p>		
--	--	--

<p>סעיף 42.</p>	<p>42. החזרה (בתוקף עד 29.7.2009)</p> <p>(א) מי שמוחזק במעון או במעון נעול על פי סעיפים 25(א), 26, 30 או 33, רואים אותו כמי שנתון במשמורת חוקית, ואם נמלט ממנו, או שבוטל שחרורו ממנו או שנסתיימה או בוטלה חופשתו ממנו, רשאי שוטר לעצרו ללא צו מעצר ולהחזיקו במעצר עד להחזרתו למעון או למעון הנעול שממנו נמלט או שוחרר.</p> <p>(ב) נעצר אדם כאמור בסעיף קטן (א), תודיע המשטרה על כך מיד לממונה על המעונות; הממונה על המעונות ידאג להחזרתו למעון או למעון נעול בהקדם האפשרי ולשם כך יהיה רשאי, בשעת הצורך, לקבל עזרה מתאימה מאת המשטרה.</p> <p>(ג) נמלט קטין ממעון או ממעון נעול, בוטל שחרורו ממעון כאמור או שהסתיימה או בוטלה חופשתו ממנו והוא לא שב אליו, לא תיחשב תקופת היעדרותו זו במניין תקופת החזקתו במעון או במעון הנעול, למעט תקופת היעדרותו בשל החזקתו במעצר עד להחזרתו כאמור בסעיף קטן (א), אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת, לבקשת הממונה על המעונות או הקטין.</p>	<p>42. היעדרות קטין ממעון והחזרה אליו (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) מי שמוחזק במעון או במעון נעול על פי הוראות פרקים ד' או ה', רואים אותו כמי שנתון במשמורת חוקית, ואם נמלט ממנו, או שבוטל שחרורו ממנו או שנסתיימה או בוטלה חופשתו ממנו, רשאי שוטר לעצרו ללא צו מעצר ולהחזיקו במעצר עד להחזרתו למעון או למעון הנעול שממנו נמלט או שוחרר.</p> <p>(ב) נעצר אדם כאמור בסעיף קטן (א), תודיע המשטרה על כך מיד לממונה על המעונות; הממונה על המעונות ידאג להחזרתו למעון או למעון נעול בהקדם האפשרי ולשם כך יהיה רשאי, בשעת הצורך, לקבל עזרה מתאימה מאת המשטרה.</p> <p>(ג) נמלט קטין ממעון או ממעון נעול, בוטל שחרורו ממעון כאמור או שהסתיימה או בוטלה חופשתו ממנו והוא לא שב אליו, לא תיחשב תקופת היעדרותו זו במניין תקופת החזקתו במעון או במעון הנעול, למעט תקופת היעדרותו בשל החזקתו במעצר עד להחזרתו כאמור בסעיף קטן (א), אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת, לבקשת הממונה על המעונות או הקטין.</p>
<p>סעיף 43. שוטטות ליד מעון</p>	<p>מי שמשוטט, או שנמצא ללא מטרה חוקית, בקרבת מעון או מעון נעול ואינו עוזב את המקום לפי דרישת האחראי על המעון או המעון הנעול או מי שהאחראי הסמיכו לכך, או שוטר, דינו - מאסר ששה חדשים.</p>	<p>ללא שינוי</p>

<p>43א. מינוי ממונה על מעונות, סגן לממונה ומפקחים, ואצילת סמכויות (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) שר הרווחה והשירותים החברתיים ימנה, מבין עובדי משרדו, ממונה על המעונות, שיהיו לו הסמכויות כמפורט בחוק זה ; וכן רשאי שר הרווחה והשירותים החברתיים למנות, מבין עובדי משרד, סגן לממונה על המעונות ומפקחים ארציים ואזוריים על מעונות.</p> <p>(ב) הממונה על המעונות רשאי לאצול מסמכויותיו לפי חוק זה, למעט סמכויותיו לפי סעיף 31(ב), לסגנו ולמפקחים כאמור בסעיף קטן (א).</p>		
<p>(תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) שר הרווחה והשירותים החברתיים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו, לרבות התנאים שבהם יוחזקו קטינים במעונות ובמעונות נעולים.</p> <p>(ב) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות סדרי דין לבתי-המשפט לנוער במידה שלא נקבעו בחוק, ורשאי הוא, בהתייעצות עם שר הרווחה והשירותים החברתיים, להתקין תקנות סדרי דין להליכים לפני ועדת שחרורים.</p> <p>(ג) תקנות לפי פקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות) בדבר טביעת אצבעות של קטינים טעונות התייעצות עם שר הסעד וועדת השירותים הציבוריים של הכנסת.</p>	<p>(בתוקף עד 29.7.2009)</p> <p>(א) שר הסעד ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו, לרבות התנאים שבהם יוחזקו קטינים במעונות ובמעונות נעולים.</p> <p>(ב) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות סדרי דין לבתי-המשפט לנוער במידה שלא נקבעו בחוק, ורשאי הוא, בהתייעצות עם שר הסעד, להתקין תקנות סדרי דין להליכים לפני ועדת שחרורים.</p> <p>(ג) תקנות לפי פקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות) בדבר טביעת אצבעות של קטינים טעונות התייעצות עם שר הסעד וועדת השירותים הציבוריים של הכנסת.</p>	<p>44. ביצוע ותקנות</p>

<p>והשירותים החברתיים וועדת השירותים הציבוריים של הכנסת.</p>		
<p>44א. שינוי התוספת (תיקון : תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>השר לביטחון הפנים, באישור ועדת החוקה, רשאי לשנות בצו את התוספת.</p>		
<p>45. אי-תחולה על חיילים (תיקון : תשמ"ב)</p> <p>חוק זה לא יחול על הליכים לפי חוק השיפוט הצבאי, תשט"ו1955-, לרבות הליכים לפני המשפט בבית-דין צבאי והליכים בדין משמעתי לפי החוק האמור.</p>		
<p>(תיקון : תשמ"ב) (בתוקף עד 29.7.2009)</p> <p>על אף האמור בחוק זה, ניתן להעמיד לדין קטין שמלאו לו שש עשרה שנים לפני בית משפט צבאי לפי תקנות ההגנה (שעת-חירום), 1945 ; לענין זה יחולו הוראות חוק זה למעט הוראות פרק ב' וסעיף 14 ויהיו לבית המשפט הצבאי הסמכויות האמורות בפרק ה'.</p>	<p>(תיקון : תשמ"ב, תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>על אף האמור בחוק זה, ניתן להעמיד לדין קטין שמלאו לו שש עשרה שנים לפני בית משפט צבאי לפי תקנות ההגנה (שעת-חירום), 1945 ; לענין זה יחולו הוראות חוק זה למעט הוראות סעיפים 3 ו-6 ויהיו לבית המשפט הצבאי הסמכויות האמורות בפרק ה' והכל בשינויים אלה :</p> <p>(1) בכל מקום, במקום "בית משפט לנוער" יבוא בית משפט צבאי שכל שופטיו שופטי נוער שימונו על ידי ראש המטה הכללי של צבא ההגנה לישראל בהמלצת נשיא בית הדין הצבאי לערעורים, ושקיבלו הכשרה כאמור בסעיף 2(א) במתכונת שתאושר על ידי נשיא בית הדין הצבאי לערעורים ;</p> <p>(2) בסעיף 4(א), במקום "היועץ המשפטי לממשלה" יבוא "הפרקליט הצבאי הראשי" ;</p> <p>(3) בסעיף 7, במקום "נשיא בית</p>	<p>סעיף 45א. תחולה על בית משפט צבאי</p>

	<p>המשפט העליון" יבוא "נשיא בית הדין הצבאי לערעורים" ובמקום "והוראות סעיף 9(ב) עד (ד) לחוק בתי המשפט, התשי"ז 1957-" יבוא "והוראות סעיף 440 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו 1955-".</p>	
<p>(תיקון : תשנ"ה, תשס"ח) (בתוקף מיום 30.7.2009)</p> <p>(א) על אף הוראות חוק זה, קטין שעבר עבירת תעבורה כמשמעותה בפקודת התעבורה, הכרוכה בנהיגת רכב מנועי או עבירה על פקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), התשי"ל 1970-, הכרוכה בשימוש ברכב מנועי, יועמד לדין לפני שופט תעבורה, אם הוא היה כשיר מבחינת גילו, לקבל רישיון נהיגה לרכב המנועי שבו נעברה העבירה.</p> <p>(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על קטין שעבר עבירת תעבורה שבה הוא נהג בהיותו שיכור כאמור בסעיף 64 לפקודת התעבורה, או שעבר עבירה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה, למעט עבירה של נהיגת רכב שנעברה בידי מי שהיה בעל רישיון נהיגה שלא חודש.</p> <p>(ג) על הליכים כאמור בסעיף קטן (א) לא יחולו הוראות חוק זה למעט סעיפים 10, 11, 13 עד 19, 35 עד 37, ויהיו לשופט תעבורה הסמכויות האמורות בפרק ה' ואולם לא יתן בית המשפט צו לפי סעיף 26(1) עד (6) אלא לאחר</p>	<p>(תיקון : תשנ"ה) (בתוקף עד 29.7.2009)</p> <p>(א) על אף הוראות חוק זה, קטין שעבר עבירת תעבורה כמשמעותה בפקודת התעבורה, הכרוכה בנהיגת רכב מנועי או עבירה על פקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), התשי"ל 1970-, הכרוכה בשימוש ברכב מנועי, יועמד לדין לפני שופט תעבורה, אם הוא היה כשיר מבחינת גילו, לקבל רישיון נהיגה לרכב המנועי שבו נעברה העבירה.</p> <p>(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על קטין שעבר עבירת תעבורה שבה הוא נהג בהיותו שיכור כאמור בסעיף 64 לפקודת התעבורה, או שעבר עבירה לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה, למעט עבירה לפי אותו סעיף אשר הוכרזה כעבירת קנס.</p> <p>(ג) על הליכים כאמור בסעיף קטן (א) לא יחולו הוראות חוק זה למעט סעיפים 10, 11, 13 עד 19, 35 עד 37, ויהיו לשופט תעבורה הסמכויות האמורות בפרק ה' ואולם לא יתן בית</p>	<p>45. ב. סייג לתחולה על עבירות תעבורה</p>

<p>שקיבל תסקיר של קצין מבחן לפי סעיף 22.</p> <p>(ד) שופט תעבורה רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לרבות נסיבות העבירה ותוצאותיה, ואם ראה צורך בכך לטובת הקטין, להעביר את הדיון לבית משפט לנוער, ומשהועבר הדיון כאמור, רשאי הוא לדון בו מן השלב שאליו הגיע שופט התעבורה.</p>	<p>המשפט צו לפי סעיף 26(1) עד (6) אלא לאחר שקיבל תסקיר של קצין מבחן לפי סעיף 22.</p> <p>(ד) שופט תעבורה רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לרבות נסיבות העבירה ותוצאותיה, ואם ראה צורך בכך לטובת הקטין, להעביר את הדיון לבית משפט לנוער, ומשהועבר הדיון כאמור, רשאי הוא לדון בו מן השלב שאליו הגיע שופט התעבורה.</p>	
<p>ללא שינוי</p>	<p>(1) בסעיף 1, במקום הגדרת "בית-משפט" יבוא : "בית-משפט" - בית-משפט שלום שהוא בית-משפט לנוער כמשמעותו בחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971";</p> <p>(2) בסוף סעיף 16 יבוא "שהוא שופט נוער כמשמעותו בחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971";</p> <p>(3) סעיף 21 - בטל.</p>	<p>סעיף 46. (תיקון חוק הנוער (טיפול והשגחה) תש"ך (-1960)</p>
<p>ללא שינוי</p>	<p>(א) הוגש לבית-משפט כתב אישום לפני תחילתו של חוק זה, יימשכו הליכי המשפט, לרבות הדיון בערעור, כאילו לא נכנס חוק זה לתקפו, אולם יהיו לבית המשפט כל הסמכויות של בית-משפט לנוער לפי פרק ה'.</p> <p>(ב) הוראות סעיפים 30 עד 34 ופרקים ו' ו-ז' לחוק זה יחולו, בשינויים המחוייבים, על ענשים ודרכי טיפול שיצווה עליהם בית המשפט לעבריינים צעירים בתוקף סמכותו</p>	<p>סעיף 47. הוראות מעבר</p>

	לפי פקודת העבריינים הצעירים, 1937.		
ללא שינוי	פקודת העבריינים הצעירים- 1937 בטלה.	סעיף 48 ביטול	
ללא שינוי	(תיקון : תשל"ז, תשמ"ב, תשמ"ה, תשמ"ו) (א) תחילתו של חוק זה בתום חודש ימים מיום פרסומו ברשומות, בכפוף לאמור להלן. (ב) לגבי קטינים ממין זכר שמלאו להם שש-עשרה שנה, תחילתו של חוק זה ביום שנקבע בצו של שר הסעד בהסכמת שר המשפטים, אולם לא יאוחר מהיום הקובע האמור בסעיף קטן (ה). (ג) תחילתו של סעיף 13(א) לגבי מחוז הדרום - למעט נפת אשקלון - ביום ל' בכסלו התשמ"ז (9 בינואר 1987) ובלבד שעד למועד האמור לא יוחזק קטין במעצר יחד עם אדם שאינו קטין. (ד) צווים לפי סעיפים קטנים (ב) או (ג) יכול שיהיו מסווגים לפי עבירות או לפי גיל הקטינים ; צווים לפי סעיף קטן (ב) יכול שיהיו מסווגים אף לפי סעיפי חוק זה או לפי דרכי טיפול. (ה) "היום הקובע", לענין סעיף זה - יום כ' בניסן תשל"ה (1 באפריל 1975), אולם שר הסעד, בהתייעצות עם ועדת השירותים הציבוריים של הכנסת, רשאי, לפני המועד האמור, לקבוע לכך יום אחר, שאינו יותר משנתיים אחריו.	סעיף 49 תחילה	

<p>חקירת קטינים בשעות הלילה חלק א'</p> <p>לעניין סעיפים 9ד(ג)(3)(א) ו-9(2) עבירות בחוק העונשין : עבירות לפי סעיפים 170, 244, 273, 304, 334, 348(ג), 349, 380, 497 או 498(א). עבירות בפקודת התעבורה : עבירות לפי סעיפים 10(א), למעט נהיגה בידי מי שהיה בעל רישיון נהיגה ולא חידשו, 62(3), או 64ד, או עבירה אחרת לפי פקודת התעבורה שגרמה לתאונת דרכים שתוצאתה נזק לגוף או נזק חמור לרכוש ; ובלבד שהקצין המוסמך או הקצין הממונה על חקירת העבירה, לפי העניין, סבר כי העבירה בוצעה בסמוך למועד חקירת הקטין. חלק ב'</p> <p>לעניין סעיף 9(2) עבירות בחוק העונשין : עבירות לפי סעיפים 191, 192 או 381 ; ובלבד שהקצין המוסמך סבר כי העבירה בוצעה בסמוך למועד חקירת הקטין. עבירות בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 : עבירות לפי סעיף 7(ג) ; ובלבד שהקצין המוסמך סבר כי העבירה בוצעה בסמוך למועד חקירת הקטין.</p>		<p>תוספת</p> <p>(סעיפים</p> <p>9ד ו-9)</p>
---	--	--